



พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗
และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙
(ฉบับอ้างอิง)

พิสิฐ กาญจนะกังคะ
อัญชิสา พริกบุญจันทร์
งานนิติการและการเจ้าหน้าที่ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช

คำนำ

“พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับอ้างอิง)” ได้รวบรวมคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมติ ก.พ. ฯลฯ เพื่อเป็นข้อมูลในการทำความเข้าใจตัวบท และนำไปใช้อ้างอิงหรือถือเป็นแนวบรรทัดฐานในการตีความและบังคับใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

หวังเป็นอย่างยิ่งว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับอ้างอิง)” นี้ จะเป็นประโยชน์แก่เจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมายฉบับนี้ในการปฏิบัติงานตามสมควร

“พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ (ฉบับอ้างอิง)” ได้เผยแพร่ทางเว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราชอีกทางหนึ่ง เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ใช้กฎหมายฉบับนี้ในการปฏิบัติงาน ได้รวบรวมคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลปกครองสูงสุด ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมติ ก.พ. ฯลฯ เพิ่มเติมให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

งานนิติการและการเจ้าหน้าที่
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ธันวาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

	มาตรา	หน้า
พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา		
พ.ศ. ๒๕๔๗		
หมวด ๑ บททั่วไป	๗-๑๐	๒
หมวด ๒ คณะกรรมการ	๑๑-๑๗	๑๒
หมวด ๒/๑ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์.....	๑๗/๑-๑๗/๖	๒๒
หมวด ๓ การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและแต่งตั้ง.....	๑๘-๓๔	๒๔
หมวด ๔ การเลื่อนเงินเดือน	๓๕-๓๖	๔๙
หมวด ๕ วินัยและการรักษาวินัย	๓๗-๔๘	๕๒
หมวด ๖ การดำเนินการทางวินัย.....	๔๙-๕๔	๖๓
หมวด ๗ การออกจากราชการ.....	๕๕-๖๐	๗๘
หมวด ๘ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์.....	๖๑-๖๕	๘๒
หมวด ๙ การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา.....	๖๕/๑-๖๕/๒	๙๓
บทเฉพาะกาล.....	๖๖-๗๗	๑๑๐
บทเฉพาะกาล พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน		
ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑.....	๑๔-๑๗	๑๑๕
บทเฉพาะกาล พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน		
ในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙.....	๒,๑๑-๑๔	๑๑๗



“คนที่ถือกำเนิดเป็นคนนั้น ยังไม่จัดเป็นคนโดยสมบูรณ์ เพราะเหตุเพียงเกิดมามีรูปร่างเป็นคน ต่อเมื่อมีการปฏิบัติ ประกอบด้วยความรู้สึกผิดชอบชั่วดีสมกับความเป็นคน จึงเรียกว่า เป็นคนโดยธรรม เมื่อมีธรรมของคนสมบูรณ์ จึงจะเชื่อว่าเป็น คนโดยสมบูรณ์ แม้คำในหิโตประเทศก็กล่าวว่าการกิน การนอน ความกลัว และการสืบพันธุ์ของคนและดิรัจฉานเสมอกัน แต่ธรรม ของคนและดิรัจฉานเหล่านั้นแปลกกว่ากัน เว้นจากธรรมเสีย คนก็เสมอกับดิรัจฉาน”

(สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก)

พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา
พ.ศ. ๒๕๔๗

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๗
เป็นปีที่ ๕๙ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศ
ว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย
พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลซึ่ง
มาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดย
อาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา
ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็น
ต้นไป

[ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๑/ตอนพิเศษ ๗๐ ก/หน้า ๓๓/๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗]

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้รับ
ราชการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณประเภทเงินเดือนใน
สถาบันอุดมศึกษา

“พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า บุคคลซึ่งได้รับการจ้างตามสัญญาจ้างให้ทำงาน
ในสถาบันอุดมศึกษา โดยได้รับค่าจ้างหรือค่าตอบแทนจากเงินงบประมาณแผ่นดินหรือเงินรายได้ของ
สถาบันอุดมศึกษา

“สภาสถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัย หรือสภาสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่
กรณี ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาของรัฐในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา แต่ไม่รวมถึงสถานศึกษาของรัฐที่มีใช้ส่วนราชการ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

[นิยามคำว่า “พนักงานในสถาบันอุดมศึกษา” เพิ่มโดย มาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการศึกษาเกี่ยวกับการอาชีวศึกษาและการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๗ ผู้ที่จะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(ก) คุณสมบัติทั่วไป

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น

ประมุข

(ข) ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งข้าราชการการเมือง

(๒) เป็นคนวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ เป็นคนเสมือนไร้ความสามารถหรือ

เป็นโรคที่กำหนดในกฎ ก.พ.อ.

(๓) เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกสั่งพักราชการ หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

(๔) เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี

(๕) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๖) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๗) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

(๙) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกเพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น

(๑๐) เป็นผู้เคยกระทำการทุจริตในการสอบเข้ารับราชการหรือเข้าปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐ

(๑) “เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม” ตามมาตรา ๓๖ ข. (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นเรื่องที่อยู่ในดุลพินิจของส่วนราชการที่จะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงตามพฤติการณ์ของแต่ละกรณีเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการ ความรังเกียจของสังคม และตำแหน่งหน้าที่การงาน

กรมการจัดหางานได้บรรจุและแต่งตั้งนางสาว ก. เข้ารับราชการในตำแหน่งเจ้าพนักงานการเงินและบัญชีปฏิบัติงาน และภายหลังได้รับแจ้งผลการตรวจสอบประวัติบุคคลของนางสาว ก. จากกองทะเบียนประวัติอาชญากรว่าถูกจับกุมข้อหาหลักทรัพย์ ซึ่งศาลแขวงพระนครเหนือ ได้พิพากษาจำคุก ๑ เดือน และศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่าให้ปรับ ๒,๕๐๐ บาท อีกสถานหนึ่ง โดยโทษจำคุกให้รอกำหนดโทษไว้ ๒ ปี และให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติทุก ๓ เดือน เป็นเวลา ๑ ปี ถ้ากรมจัดหางานพิจารณาจากข้อเท็จจริงตามพฤติการณ์ โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการ ความรังเกียจของสังคม และตำแหน่งหน้าที่การงาน แล้วเห็นว่า การกระทำของนางสาว ก. ถือเป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของ

สังคมอันถือเป็นผู้มีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๓๖ ข. (๔) ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นี้พ้นจากราชการโดยพลัน เนื่องจากตกเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๖ อยู่ก่อนได้รับบรรจุเข้ารับราชการตามมาตรา ๖๗ และหากนางสาว ก. ประสงค์จะเข้ารับราชการ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนด พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการขอยกเว้นให้เข้ารับราชการกรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๑๕ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖)

(๒) “เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดทางอาญา” ตามมาตรา ๓๖ ข. (๗) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ต้องเป็นบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและถูกจำคุกจริง ๆ โดยมีได้มีการรอลงอาญา ผู้ที่จะมีลักษณะต้องห้ามในการเข้ารับราชการ กรณีเป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเพราะกระทำความผิดอาญา ตามมาตรา ๓๖ ข. (๗) แห่งพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ จะต้องเป็นบุคคลที่ถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุกและถูกจำคุกจริง ๆ โดยมีได้มีการรอลงอาญา ดังนั้นคดีที่ศาลอาญากรุงเทพใต้ ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ๑ ปี โทษจำคุกรอการลงอาญา ๒ ปี โดยให้รายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติ ๓ เดือนต่อครั้ง และห้ามเกี่ยวกับยาเสพติดทุกประเภทภายใน ๑ ปี ตามคดีหมายเลขดำที่ ๙๓๖/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๒๓๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๓๘ นั้น เป็นกรณีที่นาย บ. ยังไม่เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก จึงไม่เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๖ ข. (๗) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว สำหรับคดีที่ศาลอาญธนบุรีได้มีคำพิพากษาให้จำคุก ๑ ปี ๓ เดือน ตามคดีหมายเลขดำที่ ๓๒๑๔/๒๕๓๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๙๗๗/๒๕๓๘ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๓๘ และได้มีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการอุทธรณ์ฎีกา โดยไม่ปรากฏผลในคดีนี้ว่าคดีถึงที่สุดแล้วผลเป็นประการใด นาย บ. ต้องรับโทษจำคุกหรือไม่ จึงยังมีอาจพิจารณาได้ว่าเป็นกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก อันจะเป็นกรณีที่มีลักษณะต้องห้ามที่จะเข้ารับราชการตามมาตรา ๓๖ ข. (๗)

อย่างไรก็ดี การที่บุคคลจะเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญนั้น จะต้องมีความสมบูรณ์ทั่วไปและไม่มีความต้องห้ามประการอื่น ตามที่มาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดไว้ด้วย เช่น ไม่เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ทั้งนี้ เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗

ที่จะใช้ดุลยพินิจพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป ว่าการกระทำดังกล่าวถึงขนาดบกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคมหรือไม่ โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการ ความรังเกียจของสังคม และตำแหน่งหน้าที่ราชการ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าการกระทำของนาย บ. ถือเป็น ผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดีจนเป็นที่รังเกียจของสังคม ตามมาตรา ๓๖ ข. (๔) แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการโดยพลัน เนื่องจากเป็นกรณีที่ผู้ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญแล้วภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามโดยไม่ได้รับการยกเว้นตามมาตรา ๓๖ อยู่ก่อนบรรจุเข้ารับราชการตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหาก นาย บ. ประสงค์จะเข้ารับราชการ ให้ยื่นคำขอตามแบบที่สำนักงาน ก.พ. กำหนดพร้อมทั้งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ตามระเบียบ ก.พ. ว่าด้วยการขอยกเว้นให้เข้ารับราชการกรณีมีลักษณะต้องห้ามเป็นข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๖๙ ลงวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๕๗)

(๓) พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ ตอนท้ายที่ให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ” หมายความว่า ผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าความประพฤติหรือการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลนั้นถูก

ลงโทษทางวินัยถูกลบล้างไปด้วย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๙๔/๒๕๓๙ พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มาตรา ๕ ตอนท้ายที่ระบุว่า โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้นๆ ย่อมหมายความว่าผู้ที่ถูกลงโทษทางวินัยไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยเท่านั้น ส่วนความประพฤติหรือการกระทำที่เป็นเหตุให้บุคคลนั้นถูกลงโทษทางวินัยหาได้ถูกลบล้างไปด้วยไม่ เพราะความประพฤติหรือการกระทำที่เกิดขึ้นแล้วไม่อาจล้างมลทินให้หมดไปได้ กรมที่ดินมีคำสั่งลงโทษโจทก์ทางวินัยให้ปลดออกจากราชการฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองได้ประโยชน์ที่มีควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ และรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ มีผลเพียงให้ถือว่าโจทก์ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัยให้ปลดออกจากราชการเท่านั้น แต่การกระทำหรือความประพฤติของโจทก์ที่ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่หรืออื่น ๆ ไม่ได้รับการล้างมลทินและเป็นการกระทำที่เป็นเหตุให้ขาดคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติข้าราชการวิเทศเอกชน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๙ (๗) ที่ว่าไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสีย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๖/๒๕๕๔ การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับการล้างมลทินตาม

มาตรา ๘ อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลเป็นเพียงการล้างโทษทางวินัยที่ผู้กระทำผิดได้รับเท่านั้น หาได้มีการลบล้างพฤติกรรมการกระทำ ความผิดอันเป็นสาเหตุที่ทำให้ถูกลงโทษไปด้วยไม่

หมายเหตุ เมื่อให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยหรือลงทัณฑ์นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ ผู้นั้นจึงไม่ต้องด้วยลักษณะต้องห้ามตาม มาตรา ๗ (ข) (๗) (๘) หรือ (๙) ที่บัญญัติไว้ว่า (๗) เคยถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ (๘) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ (๙) เคยถูกลงโทษให้ออก ปลดออก หรือไล่ออก เพราะกระทำผิดวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่น แต่หาได้มีการลบล้างพฤติกรรมการกระทำ ความผิดอันเป็นสาเหตุที่ทำให้ถูกลงโทษไปด้วยไม่ ดังนั้นพฤติกรรมการกระทำ ความผิดอันเป็นสาเหตุที่ทำให้ถูกลงโทษ ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุอาจนำมาวินิจฉัยได้ว่ามีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (ข) (๔) ที่บัญญัติว่า “เป็นผู้บกพร่องในศีลธรรมอันดี” หรือไม่ และ ก.พ. เคยวางแผนทางการพิจารณาไว้ว่าจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงตามพฤติการณ์ของแต่ละกรณีเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยคำนึงถึงเกียรติของข้าราชการ ความรังเกียจของสังคม และ ตำแหน่งหน้าที่การงาน (หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๑๕ ลงวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๖)

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอาจได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษหรือเงินเพิ่มพิเศษสำหรับผู้ที่มีคุณวุฒิหรือความสามารถเป็นพิเศษก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาอาจได้รับเงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราวตามภาวะเศรษฐกิจได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๑) เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติเรื่องเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งไว้ว่า

มาตรา ๑๖ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษายังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง ตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

การได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ตำแหน่งใดให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งใน

อัตราใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้เทียบเคียงกับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนแล้วแต่กรณี

ก.พ.อ. ได้อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ และมาตรา ๑๔ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ออก กฎ ก.พ.อ. เกี่ยวกับเงินเดือน และเงินประจำตำแหน่ง ดังนี้

- กฎ ก.พ.อ. ว่าด้วยการกำหนดบัญชีเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๘

- กฎ ก.พ.อ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๘

- กฎ ก.พ.อ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘

- กฎ ก.พ.อ. การได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๖

- ก.พ.อ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ วรรคสอง ออกประกาศเรื่อง กำหนดตำแหน่ง และเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕

(๒) เงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราว การได้รับเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินเพิ่มการครองชีพชั่วคราวของข้าราชการ และลูกจ้างประจำของส่วนราชการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๘ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๕)/ว ๖๙๖ ลงวันที่ ๒ มิถุนายน ๒๕๕๘)

(๓) การเลื่อนเงินเดือนตำแหน่งอาจารย์ ๓ ระดับ ๘ (เดิม) ซึ่งได้รับเงินเดือนของตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตามข้อ ๕ ของ กฎ ก.พ.อ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้รับเงินเดือน พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกอบกับ หลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือนที่ ก.พ.อ. กำหนด หากต่อมาบุคคลดังกล่าวได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์แล้ว ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน จะไปอาศัยรับเงินเดือนในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ตาม กฎ ก.พ.อ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ได้รับเงินเดือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ไม่ได้ เนื่องจากยังไม่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์

คณะกรรมการเกี่ยวกับการพัฒนาระบบบริหารงานบุคลากรในสถาบันอุดมศึกษา ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน

๒๕๕๙ ทำหน้าที่ผู้แทน ก.พ.อ. ได้พิจารณาว่า ใน การจัดข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเข้าสู่ระบบจำแนกตำแหน่งใหม่ และกำหนดอัตราเงินเดือนขั้นต่ำขั้นสูงตามตำแหน่ง (ยกเลิกระบบซี) ทำให้เกิดผลกระทบต่อบุคลากรจำนวนหนึ่งที่ได้รับเงินเดือนสูงกว่าอัตราเงินเดือนขั้นสูงของตำแหน่งที่ตนได้รับแต่งตั้ง เช่น ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งอาจารย์ ระดับ ๘, ระดับ ๙ หรือผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๓ ระดับ ๘, ระดับ ๙ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อไม่ให้เป็นการกระทบสิทธิประโยชน์ที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับอยู่เดิม ก.พ.อ. จึงได้กำหนดให้ข้าราชการกลุ่มดังกล่าวได้รับเงินเดือนในอัตราที่สูงกว่าอัตราเงินเดือนขั้นสูงของตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่ได้จนถึงขั้นสูงของตำแหน่งหรือระดับตำแหน่งที่เทียบได้กับตำแหน่งที่เคยได้รับแต่งตั้งอยู่เดิมนั้นเป็นการเฉพาะราย สำหรับกฎ ก.พ.อ. ว่าด้วยการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับเงินเดือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งกำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งวิชาการที่ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือนสูงกว่าขั้นสูงของเงินเดือนในตำแหน่งที่ดำรงอยู่ โดยให้ไปอาศัยรับเงินเดือนในตำแหน่งถัดไปอีกตำแหน่งหนึ่ง โดยใช้ฐานในการคำนวณของตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในการเลื่อนเงินเดือน ตามเจตนารมณ์ของ กฎ ก.พ.อ. ฉบับดังกล่าว จึงเป็นการกำหนดไว้สำหรับผู้ที่ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งที่ตนดำรงอยู่เท่านั้น จึงต้องพิจารณาจากตำแหน่งที่บุคคลนั้นได้รับแต่งตั้งเป็นสำคัญ ดังนั้น กรณีที่ขอหารือนี้ เมื่อบุคคลดังกล่าว

ดำรงตำแหน่งอาจารย์ ถึงแม้ ก.พ.อ. จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนในตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ได้เป็นการเฉพาะราย แต่เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงของตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์แล้ว ในการพิจารณาเลื่อนเงินเดือน ยังไม่อาจไปอาศัยรับเงินเดือนในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ต่อไปอีกได้ เนื่องจากยังไม่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๕).๑/๓๘๗๒ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๕๙)

(๔) เงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ การจ่ายเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตำแหน่งนิติกร (พ.ต.ก.) ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่มีคุณสมบัติตาม ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง กำหนดตำแหน่งและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ มหาวิทยาลัยสามารถเสนอตั้งค่าของงบประมาณรายจ่ายประจำปี ไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อขอรับการจัดสรรงบประมาณสำหรับการเบิกจ่ายเงินเพิ่มดังกล่าวได้ในลักษณะเช่นเดียวกับการเบิกจ่ายเงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของผู้ปฏิบัติงานด้านสาธารณสุข (พ.ต.ส.) และให้มหาวิทยาลัยดำเนินการจ่ายเงินเพิ่มดังกล่าวเป็นรายเดือน ลักษณะจ่ายควบกับเงินเดือน แต่ไม่นำไปรวมคำนวณบำเหน็จบำนาญ ตามที่กำหนดไว้ในประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง กำหนดตำแหน่งและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๖ “พ.ต.ก. เป็นเงินที่กำหนดจ่ายเป็นรายเดือน ลักษณะจ่ายควบกับเงินเดือน แต่ไม่นำไปรวม

คำนวณบำเหน็จบำนาญ” (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๑๙๗๙๘ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๕๕)

ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง กำหนดตำแหน่งและเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ กำหนดให้ราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ปฏิบัติงานในสายงานนิติกร ตำแหน่งนิติกร เป็นตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ อาจได้รับเงินเพิ่มตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งตามหลักเกณฑ์ฯ ดังกล่าว ก.พ.อ. กำหนดว่า “จะต้องได้รับประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือหลักสูตรอื่นที่เทียบเท่า ซึ่ง ก.พ.อ. กำหนดหรือรับรอง” ดังนั้น หากมหาวิทยาลัยจะนำหลักเกณฑ์ วิธีการคัดเลือกบุคคลให้ได้รับเงินเพิ่มสำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตำแหน่งนิติกร (พ.ต.ก.) ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาบังคับใช้กับพนักงานในมหาวิทยาลัย อาจก่อให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติ เนื่องจากกรณีการอบรมหลักสูตรการพัฒนานักกฎหมายภาครัฐ ซึ่งจัดโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะอบรมให้เฉพาะข้าราชการ แต่พนักงานมหาวิทยาลัยไม่สามารถเข้าร่วมอบรมได้ อย่างไรก็ตามในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕/๑ กำหนดว่าการกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่ม

และสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและ การโอนย้ายตำแหน่ง การลา จรรยาบรรณ วินัย และการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การ ออกจากงาน การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และ การอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตาม ข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา และมาตรา ๖๕/๒ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะ ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘

มาตรา ๙ วันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณี วันหยุดราชการประจำปี และการลา หยุดราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แต่สภา สถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดให้มีวันหยุดพิเศษเฉพาะกรณีเพิ่มขึ้นตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ของ สถาบันอุดมศึกษาก็ได้

สภาสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดข้อบังคับในการอนุญาตให้ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการลาหยุดราชการเพื่อไปเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ หรือตาม โครงการแลกเปลี่ยนคณาจารย์ระหว่างสถาบันอุดมศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยถือว่าเป็น การปฏิบัติหน้าที่ราชการและได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินอื่นในระหว่างลาได้ ทั้งนี้ ตาม หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

(๑) ลาหยุดราชการเพื่อประโยชน์ทาง ราชการ ต้องเป็นไปตามระเบียบ ก.พ.อ. ว่าด้วย หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการให้ข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาลาหยุดราชการเพื่อ ประโยชน์ทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๖ และระเบียบ สภาสถาบันอุดมศึกษาเรื่องเดียวกัน

(๒) การลาหยุดราชการ ต้องถือปฏิบัติ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของ ข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๕๕ ที่กำหนดให้ผู้ลาต้องเสนอ ใบลาต่อผู้บังคับบัญชาและจะต้องอยู่รอให้ผู้มี อำนาจได้พิจารณา ก่อน จะหยุดราชการไปทันที ไม่ได้ เมื่อผู้มีอำนาจได้พิจารณาและสั่งอนุญาตแล้ว จึงจะหยุดราชการได้ ทั้งนี้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลา

หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ สภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้ ดังนั้น การพิจารณากำหนดตำแหน่งและเงินเพิ่ม สำหรับตำแหน่งที่มีเหตุพิเศษ ตำแหน่งนิติกร รวม ตลอดถึงหลักเกณฑ์และวิธีการให้ได้รับเงินเพิ่มของ พนักงานมหาวิทยาลัยจึงเป็นดุลยพินิจของสภา มหาวิทยาลัยที่จะกำหนดเรื่องดังกล่าว (หนังสือ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๙๘๗๗ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕)

ครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้ โดยมีให้เสียหายแก่ ราชการ ถ้ามีราชการจำเป็น ถึงจะอยู่ในระหว่าง การลาพักผ่อนผู้บังคับบัญชาก็สามารถเรียกตัว กลับมาปฏิบัติราชการได้

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๓๖/ ๒๕๕๗ ตามระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งนำมาใช้บังคับกับพนักงานส่วน ท้องถิ่นโดยอนุโลมได้กำหนดเกี่ยวกับการลา พักผ่อนของข้าราชการไว้ โดยข้อ ๒๔ ของระเบียบ ดังกล่าวกำหนดไว้ว่า ข้าราชการมีสิทธิลาพักผ่อน ประจำปีในปีหนึ่งได้ ๑๐ วันทำการ... ข้อ ๒๖ ของ ระเบียบฉบับเดียวกันกำหนดไว้ว่า ข้าราชการซึ่ง ประสงค์จะลาพักผ่อน ให้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อ

ผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจอนุญาต และเมื่อได้รับอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ ส่วนข้อ ๒๗ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดไว้ว่า การอนุญาตให้ลาพักผ่อน ผู้มีอำนาจอนุญาตจะอนุญาตให้ลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้ โดยมีให้เสียหายแก่ราชการ และข้อ ๒๘ ของระเบียบฉบับเดียวกัน กำหนดไว้ว่า ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ลาพักผ่อนซึ่งหยุดราชการไปยังไม่ครบกำหนด ถ้ามีราชการจำเป็นเกิดขึ้น ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจอนุญาตจะเรียกตัวมาปฏิบัติราชการก็ได้ จากระเบียบดังกล่าว เห็นว่า แม้การลาพักผ่อนจะถือเป็นสิทธิของข้าราชการที่จะลาพักผ่อนได้ แต่มิได้หมายความว่า ผู้ลามีสิทธิที่จะลาพักผ่อนเมื่อใดก็ได้ หรือลาจำนวนกี่วันตามที่มีสิทธิเหลืออยู่ได้ตามใจชอบ โดยไม่ต้องคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นแก่ทางราชการ และผู้บังคับบัญชาไม่สามารถยับยั้งได้ ระเบียบจึงกำหนดให้ผู้ลาต้องเสนอใบลาต่อผู้บังคับบัญชาและจะต้องอยู่รอให้ผู้มีอำนาจได้พิจารณา ก่อน จะหยุดราชการไปทันทีไม่ได้ เมื่อผู้มีอำนาจได้พิจารณา และสั่งอนุญาตแล้วจึงจะหยุดราชการได้ ทั้งนี้ผู้มีอำนาจอนุญาตให้ลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งก็ได้ โดยมีให้เสียหายแก่ราชการ ถ้ามีราชการจำเป็น ถึงจะอยู่ในระหว่างการลาพักผ่อนผู้บังคับบัญชาก็สามารถเรียกตัวกลับมาปฏิบัติราชการได้ แสดงให้เห็นว่า การลาพักผ่อนถึงแม้เป็นสิทธิของข้าราชการ แต่ได้กำหนดให้เป็นดุลพินิจของผู้มีอำนาจที่จะพิจารณาว่าการลาในช่วงเวลาดังกล่าวมีผลกระทบต่องานราชการหรือไม่ หากเห็นว่ามี ความจำเป็นหรือเร่งด่วนที่จะต้องให้ผู้ลาอยู่ปฏิบัติราชการ หรือถ้าอนุญาตให้ลาอาจเกิดความเสียหายต่อทางราชการจะพิจารณาสั่งไม่อนุญาตให้

ลาก็ได้ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดียื่นใบลาพักผ่อนเมื่อวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๔ โดยขอ อนุญาตลาพักผ่อนในวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ มีกำหนด ๔ วัน โดยเมื่อเสนอใบลาพักผ่อน ต่อปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าแล้ว ผู้ฟ้องคดีไม่ได้อยู่รอฟังผลการพิจารณาว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อนุญาตให้ลาตามคำขอหรือไม่ อันเป็นการไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อ ๒๖ ของระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๕ และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อน หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าได้โทรศัพท์แจ้งผู้ฟ้องคดีแต่ติดต่อไม่ได้ จึงได้ให้เจ้าหน้าที่โทรศัพท์แจ้งให้สามีของผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ซึ่งผู้ฟ้องคดีควรจะได้ทราบจากสามีว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อนและควรจะกลับมาปฏิบัติราชการในวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๔ แต่ผู้ฟ้องคดีกลับหยุดราชการไปตามที่ได้ยื่นใบลาไว้ และกลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการเมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๔ (วันที่ ๑๓ ถึงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๔๔ เป็นวันหยุดราชการ) ฉะนั้น เมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ลาพักผ่อน การที่ผู้ฟ้องคดีไม่มาปฏิบัติหน้าที่ราชการในวันดังกล่าว จึงถือว่าผู้ฟ้องคดีขาดราชการ และเมื่อปรากฏว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาพักผ่อน เนื่องจากเห็นว่าในวันที่ผู้ฟ้องคดีขอลา ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าต้องไปอบรมสัมมนา ซึ่งผู้ฟ้องคดีในฐานะรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าต้องอยู่รักษาราชการแทน ประกอบกับอยู่ในช่วงของการถ่ายโอนงานจาก ส่วนกลางและส่วนภูมิภาคลงสู่ท้องถิ่น หากอนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลา งานที่อยู่ในความรับผิดชอบ

ของผู้ฟ้องคดีอาจเกิดปัญหาได้ เนื่องจากมีผู้อยู่ปฏิบัติงานไม่เพียงพอ เห็นว่าเมื่อพิจารณาจากบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการของข้าราชการและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ แล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า วันที่ ๙ และวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๔ นาย น. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าไปอบรมสัมมนาออกสำนักงาน และวันที่ ๑๑ และวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ นาย ส. หัวหน้าสำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าลาพักผ่อน ประกอบกับองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่าจะจัดงานสงกรานต์ในวันที่ ๑๘ และวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ โดยมีผู้ฟ้องคดีเป็นรองประธานกรรมการดำเนินการแข่งขันกีฬาตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่า ที่ ๒๙/๒๕๕๔ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ด้วย อีกทั้งองค์การบริหารส่วนตำบลมาบข่ามีเจ้าหน้าที่อยู่เพียง ๘ คน และจะต้องมีการเตรียมการจัดงานประเพณีวันสงกรานต์ในระหว่างวันที่ ๑๘ ถึงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ เมื่อ นาย น. ต้องไปอบรมสัมมนา และ นาย ส. ลาพักผ่อน จึงเหลือเจ้าหน้าที่อยู่เพียง ๖ คน ซึ่งรวมถึงผู้ฟ้องคดีด้วย ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งรองปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นตำแหน่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รองจากปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ฉะนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

มาตรา ๑๐ สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่ดำเนินการให้มีการประเมินและพัฒนาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การประเมินผลการปฏิบัติราชการต้องถือปฏิบัติตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของ

เกรงว่าจะเกิดปัญหาเนื่องจากมีเจ้าหน้าที่อยู่ปฏิบัติงานน้อย จึงไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาพักผ่อนในช่วงวันดังกล่าว เป็นการออกคำสั่งโดยมีเหตุผลและค่านึงถึงประโยชน์ของทางราชการ ไม่ปรากฏว่าได้กระทำไปโดยมีอคติโกรธเคือง หรือกลั่นแกล้งผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด จึงเห็นว่าเป็นการออกคำสั่งไปโดยมีเหตุผลและเป็นการใช้ดุลพินิจออกคำสั่งไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ส่วนที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าต้องไปกราบไหว้มารดาตามประเพณีและการขาดราชการของผู้ฟ้องคดีไม่เกิดความเสียหายแก่ราชการนั้น ไม่มีผลทำให้คำสั่งไม่อนุญาตให้ผู้ฟ้องคดีลาพักผ่อน ซึ่งชอบด้วยกฎหมายต้องเสียไป ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้กลับมาปฏิบัติราชการในวันที่ ๙ ถึงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๕๔ จึงเป็นการขาดราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๓) ผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาฯ สาขาวิชาที่ ก.พ.อ. ให้ความเห็นชอบ มีสิทธิได้เลื่อนเงินเดือนระหว่างลา ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ข้อ ๔ กำหนดว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาฯ สาขาวิชาที่ ก.พ.อ. ให้ความเห็นชอบ ถือเป็นปฏิบัติหน้าที่ราชการมีสิทธิได้เลื่อนเงินเดือนระหว่างลา”

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อบังคับสภาสถาบันอุดมศึกษาเรื่องเดียวกัน

หมวด ๒

คณะกรรมการ

มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.พ.อ.” ประกอบด้วย

- (๑) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธาน
- (๒) ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และเลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง
- (๓) กรรมการซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าแปดคนแต่ไม่เกินสิบคน

(๔) กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาสองคน อธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาสองคน และผู้แทนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสองคน เป็นกรรมการ

(๕) เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ต้องดำรงหรือเคยดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ หรือไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือเป็นผู้บริหารจากภาคเอกชนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานเป็นที่ประจักษ์และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งต้องเป็นผู้มีความรู้และความเชี่ยวชาญด้านการบริหารงานบุคคล ด้านกฎหมายหรือด้านการบริหารจัดการภาครัฐ

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้รัฐมนตรีดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การได้มาซึ่งกรรมการตาม (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด ทั้งนี้ กรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและอธิการบดีสถาบันอุดมศึกษาตาม (๔) จะต้องไม่มาจากระบบสถาบันอุดมศึกษาเดียวกัน

เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งเป็นกรรมการและเลขานุการ ก.พ.อ. โดยตำแหน่งตามมาตรา ๑๑ (๕) ไม่สามารถได้รับการคัดเลือกเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ก.พ.อ. ตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี ในขณะเดียวกันได้อีก

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๑๘๒/๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ กำหนดให้ ก.พ.อ.

ประกอบด้วยกรรมการหลายประเภท ทั้งกรรมการโดยตำแหน่ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และกรรมการที่มาจากการคัดเลือกกันเอง โดยให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง และบทบัญญัติดังกล่าวได้กำหนดแยกองค์ประกอบของกรรมการในแต่ละประเภทออกจากกันอย่างชัดเจน โดยกำหนดคุณสมบัติและวิธีการได้มาของกรรมการบางประเภทไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ประสงค์จะให้กรรมการ

ก.พ.อ. ประกอบด้วยบุคคลหลายประเภทที่มาจากหลายภาคส่วนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ ก.พ.อ. ประกอบกับมาตรา ๑๑ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ได้กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้ที่มีหน้าที่เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง รวมทั้งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในขั้นตอนการดำเนินการคัดเลือกกันเองเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการ ก.พ.อ. ตามมาตรา ๑๑ (๔) จึงเห็นว่า แม้ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามในเรื่องดังกล่าวไว้โดยชัดแจ้ง แต่การทำหน้าที่ของเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งเป็น

เลขานุการของ ก.พ.อ. โดยตำแหน่ง ย่อมไม่สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติหน้าที่โดยอิสระ หากเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้รับการเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการ ก.พ.อ. ทั้งในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือกรรมการซึ่งแต่งตั้งจากนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๑ (๔) ตามหลักการว่าด้วยการขัดกันของตำแหน่งหน้าที่สาธารณะ (Incompatibility of public function) ดังนั้น จึงไม่อาจเสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาให้ได้รับการคัดเลือกเพื่อโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ ก.พ.อ. ตามมาตรา ๑๑ (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณีได้

มาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) และ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่แทนภายในกำหนดหกสิบวัน นับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง หรือแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.พ.อ. ในฐานะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๑ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ และต่อมาได้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.พ.อ. ตามมาตรา ๑๑ (๔) ประกอบกับมาตรา ๖๗ (๑) อีกวาระหนึ่งนั้น ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งติดต่อกันสองวาระ ตามมาตรา ๑๒ วรรคสอง และไม่สามารถได้รับการคัดเลือกเพื่อ

โปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.พ.อ. ตามมาตรา ๑๑ (๓) ได้อีก

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๕๖ มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดให้กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) และ (๔) มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี และในวรรคสองได้

กำหนดให้กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้นั้น มีเจตนารมณ์ที่จะห้ามมิให้กรรมการผู้หนึ่งผู้ใดอยู่ในตำแหน่งนานจนเกินไป และเพื่อมิให้เป็นการตัดโอกาสที่บุคคลอื่นซึ่งมีความสามารถและมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันจะได้ผลัดเปลี่ยนกันเข้ามาเป็นกรรมการต่อไป เมื่อ

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๒ กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) นอกจากต้องพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี หรือข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี

หากนายกสภามหาวิทยาลัยที่มาจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลหรือมหาวิทยาลัยราชภัฏ ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ก.พ.อ. และต่อมาปรากฏว่าได้ครบวาระการดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยดังกล่าวแล้วแต่ยังทำหน้าที่นายกสภามหาวิทยาลัยนั้นต่อไปจนกว่าจะมีการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภามหาวิทยาลัยใหม่ ในช่วงที่ทำหน้าที่ต่อไปเช่นนี้ นายกสภามหาวิทยาลัยผู้นั้นไม่สามารถดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.พ.อ. ต่อไปได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๕๖ มาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งอ้างถึงในวรรคสองของ มาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ได้แก่ กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) และ (๔) ทั้งสองประเภท กรณีจึงย่อมต้องหมายความว่า กรรมการทั้งสองประเภทดังกล่าวจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะได้รับคัดเลือกให้เป็นกรรมการประเภทใดในสองประเภทดังกล่าว

สถาบันอุดมศึกษาฯ ได้กำหนดว่า ในระหว่างที่ยังมีมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) ประกอบด้วยกรรมการที่มาจาก การคัดเลือกกันเองในแต่ละประเภท โดยมาตรา ๖๗ (๑) กำหนดให้มีกรรมการซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองของนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็น มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล) และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันจำนวนสองคน กรณีจึงต้องถือว่าการดำรงตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยนั้นเป็นคุณสมบัติของผู้ที่จะมีสิทธิได้รับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งกรรมการ ก.พ.อ. และเมื่อ มาตรา ๑๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน

ได้กำหนดให้กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อพ้นจากตำแหน่งนายกสภาสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี หรือข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ดังนั้น กรรมการ ก.พ.อ. ที่มาจากการคัดเลือกกันเองของนายกสภามหาวิทยาลัย จึงต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการ ก.พ.อ. นับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยนั้นด้วย ส่วนการที่มาตรา ๑๖ วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ๒๕๔๘ หรือมาตรา ๑๗ วรรคห้า

มาตรา ๑๔ ก.พ.อ. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบายการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๒) ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้รับค่าตอบแทน สวัสดิการ และประโยชน์เกื้อกูลอื่น ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม

(๓) กำหนดมาตรฐานการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว

(๔) ออกกฎ ก.พ.อ. ระเบียบ หรือข้อบังคับตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) กำหนดกรอบอัตราค่าจ้าง และอัตราส่วนสูงสุดของวงเงินที่จะพึงใช้เพื่อการบริหารงานบุคคลของสถาบันอุดมศึกษาแต่ละสถาบัน

(๖) กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ในการนี้ให้มีอำนาจเรียกเอกสารและหลักฐานจากสถาบันอุดมศึกษา ให้ผู้แทนของสถาบันอุดมศึกษา ข้าราชการหรือบุคคลใดมาชี้แจงข้อเท็จจริง

(๗) กำหนดอัตราค่าตอบแทนให้กับนายกสภาสถาบันอุดมศึกษาและกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

(๘) พิจารณารับรองคุณวุฒิของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรวิชาชีพ หรือคุณวุฒิอย่างอื่น เพื่อประโยชน์ในการบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดอัตราเงินเดือนค่าตอบแทนที่ควรได้รับ และตำแหน่งที่ควรแต่งตั้ง

(๙) กำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นตามพระราชบัญญัตินี้ ตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้นายกสภามหาวิทยาลัยซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระยังคงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกสภามหาวิทยาลัยนั้นต่อไปก็เพียงเพื่อให้ผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งยังคงปฏิบัติหน้าที่ในฐานะนายกสภามหาวิทยาลัยนั้นต่อไปได้จนกว่าจะมีนายกสภามหาวิทยาลัยใหม่ ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยสามารถดำเนินการต่อเนื่องไปได้โดยไม่ต้องหยุดชะงัก

[มาตรา ๑๔ (ก) ถูกยกเลิกและให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

[มาตรา ๑๔ (ข) ถูกยกเลิกและให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

มาตรา ๑๕ การประชุมของ ก.พ.อ. ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่ประธาน

กรรมการซึ่งมีส่วนได้เสียในเรื่องใดจะร่วมประชุมเพื่อพิจารณาหรือลงมติในเรื่องนั้นไม่ได้ การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

(๑) องค์ประกอบและองค์ประชุมของคณะกรรมการ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๑๓๑๕/๒๕๕๖ การพิจารณาว่า องค์ประกอบของคณะกรรมการมีความสมบูรณ์ที่จะพิจารณาเรื่องใดได้หรือไม่นั้น ต้องพิจารณาเป็นสองขั้นตอน กล่าวคือ ขั้นตอนแรกต้องพิจารณาว่ามีกรรมการครบถ้วนตามกลุ่มและจำนวนที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ เมื่อมีกรรมการครบถ้วนตามกลุ่มและจำนวนที่กฎหมายกำหนดแล้วย่อมถือได้ว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการเป็นอันสมบูรณ์ ขั้นตอนต่อไปจึงพิจารณาองค์ประชุมของคณะกรรมการเป็นลำดับถัดไป (เรื่องเสรีจที่ ๒๘๔/๒๕๕๓) เช่น พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๙ กำหนดว่า คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ประกอบด้วย ๑.นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ๒.กรรมการโดยตำแหน่งตามที่กฎหมายกำหนด ๕ คน ๓.กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง ไม่เกิน ๖ คน และ ๔.ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นกรรมการและเลขาธิการ

สำหรับกรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้น หากยังมีได้แต่งตั้งก็จะทำให้กรรมการอื่นโดยตำแหน่งที่มีอยู่ยังไม่เป็นคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ กรรมการที่มีอยู่จึงไม่อาจประชุมในฐานะเป็นคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคได้ ส่วนมาตรา ๑๓ ซึ่งกำหนดองค์ประชุมของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคไว้ว่า การประชุมคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคทุกครั้งต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดนั้น จะนำมาใช้บังคับภายหลังที่ได้มีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคครบถ้วนตามมาตรา ๙ แล้ว และเมื่อมีคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคครบถ้วนตามมาตรา ๙ การประชุมคณะกรรมการดังกล่าวแต่ละคราวจึงต้องมีกรรมการมาประชุมไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (เรื่องเสรีจที่ ๔๒๖/๒๕๓๑)

การที่จะถือว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการไม่ครบถ้วนจะเป็นกรณีที่กรรมการในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด กรรมการที่เหลืออยู่จึงไม่อาจปฏิบัติหน้าที่เป็น

คณะกรรมการได้ แม้ว่ากรรมการที่เหลืออยู่จะมีจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดก็ตาม (เรื่องเสร็จที่ ๒๘๔/๒๕๕๓) เช่น องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ครั้งที่ พิเศษ (๑)/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ ขอบด้วยกฎหมาย หรือไม่ เห็นว่า มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยออกเป็นห้ากลุ่ม คือ นายกสภามหาวิทยาลัย กรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่ง กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร กรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย และกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยภายหลังจากที่ได้มีการแต่งตั้งกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีชุดปัจจุบันให้ดำรงตำแหน่งโดยครบถ้วนแล้ว ปรากฏว่ามีตำแหน่งนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยบางตำแหน่งว่างลงซึ่งอาจมีผลทำให้องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยขาดความสมบูรณ์ โดยในกรณีของนายกสภามหาวิทยาลัย มีอุปนายกสภามหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่แทนตามบทบัญญัติของกฎหมายแล้ว ส่วนตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยโดยตำแหน่งนั้น เนื่องจากการกำหนดที่มาจากการดำรงตำแหน่ง แม้ว่าในขณะนั้นจะมีผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่หรือไม่ก็ตาม แต่ตำแหน่งก็ยังคงมีอยู่ จึงไม่มีผลให้ขาดองค์ประกอบในส่วนนี้แต่อย่างใด และสำหรับกรณีที่ตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร

และกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำได้ว่างลง แต่ยังคงมีกรรมการสภามหาวิทยาลัยในกลุ่มนั้น ๆ เหลืออยู่มิได้ขาดจำนวนไปเสียหมด กรณีจึงต้องถือว่ายังคงมีองค์ประกอบของกรรมการสภามหาวิทยาลัยในกลุ่มนี้อยู่ ดังนั้น ในการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี ครั้งที่ พิเศษ (๑)/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๖ สภามหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณีจึงมีองค์ประกอบครบถ้วนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ

(๒) การประชุมของคณะกรรมการสองคณะในคราวประชุมเดียวกัน

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๐๖๓/๒๕๕๕ การประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องตามวาระที่ ๕.๓ เป็นการประชุมในคราวเดียวกันกับการประชุมของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ โดยปรากฏข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงของผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงว่า การพิจารณาเลือกผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงตามปัญหาที่หารือนี้ เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และในทางปฏิบัติของการจัดการประชุมที่ผ่านมา มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้ดำเนินการจัดการประชุมไปในคราวเดียวกันกับการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง โดยกำหนดเรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องหนึ่งในวาระการพิจารณาของการประชุมสภามหาวิทยาลัย และจัดให้มีการลงลายมือชื่อกรรมการสภา

มหาวิทยาลัยผู้เข้าร่วมประชุมเพียงครั้งเดียวเมื่อเริ่มต้นการประชุม โดยเมื่อถึงวาระที่พิจารณาเรื่องดังกล่าว กรรมการสภามหาวิทยาลัยผู้ทรงคุณวุฒิได้ออกจากห้องประชุมเพื่อให้ที่ประชุมเหลือเพียงนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๒) (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ กรณีย่อมเห็นได้ว่าเป็นการจัดการประชุมตามที่มาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ กำหนดไว้ โดยผู้มีอำนาจพิจารณาคือนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๑๖ (๒) (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ ดังนั้น การประชุมครั้งดังกล่าวจึงมีการประชุมของกรรมการสองคณะในการประชุมคราวเดียวกัน กล่าวคือ การประชุมของกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ และการประชุมของนายกสภามหาวิทยาลัยและกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏซึ่งมีอำนาจให้คำแนะนำตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๑๖ (๕) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏฯ เป็นการเฉพาะ จึงเห็นว่าการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องตามวาระที่ ๕.๓ นี้ เป็นการประชุมในคราวเดียวกันกับการประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยขอลาออกจากตำแหน่งประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เวลา ๑๖.๑๐ นาฬิกา หลังเสร็จสิ้นการพิจารณาระเบียบ

วาระที่ ๕.๒ ของการประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ และได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัยต่อนายกสภามหาวิทยาลัยและเลขานุการสภามหาวิทยาลัยบันทึกการรับเรื่องลาออกไว้ในหนังสือดังกล่าว โดยหลังจากนายกสภามหาวิทยาลัยและที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยได้รับทราบการลาออกดังกล่าว ประธานกรรมการส่งเสริมกิจการมหาวิทยาลัย ได้ออกจากห้องประชุมไป การประชุมระเบียบวาระที่ ๕.๓ จะครบองค์ประกอบหรือไม่ ต้องพิจารณาตั้งแต่เริ่มต้นการประชุม เพราะการเป็นพิจารณาถึงความสมบูรณ์ขององค์กรกลุ่มนั้น ส่วนบทบัญญัติเรื่ององค์ประชุมขององค์กรกลุ่ม เป็นกรณีที่จะนำมาใช้ต่อเมื่อองค์กรกลุ่มนั้นมีองค์ประกอบครบถ้วนแล้วเท่านั้น

เมื่อได้วินิจฉัยในประเด็นที่หนึ่งแล้วว่า การประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องตามวาระที่ ๕.๓ เป็นการประชุมในคราวเดียวกันกับการประชุมของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ครั้งที่ ๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ จึงต้องถือว่าเป็นการประชุมทั้งสองคณะที่เริ่มต้นพร้อมกัน และเลิกเมื่อการประชุมของสภามหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงเสร็จสิ้น เมื่อข้อเท็จจริงตามข้อหารือนี้ปรากฏตามคำชี้แจงของผู้แทนมหาวิทยาลัยราชภัฏจอมบึงว่า เมื่อเริ่มต้นการประชุมดังกล่าว องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัยและองค์กรกลุ่มผู้มีอำนาจพิจารณาเรื่องตามวาระต่างๆ รวมทั้งวาระที่ ๕.๓ ด้วยนั้น ครบองค์ประกอบตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว กรณีจึงถือได้ว่าการประชุมครั้งดังกล่าวมีองค์ประกอบครบถ้วน

และด้วยเหตุที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติเรื่ององค์ประชุมในกรณีดังกล่าวไว้เป็นพิเศษ การพิจารณาเรื่ององค์ประชุมจึงชอบที่จะนำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับองค์ประชุมของคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๑๖ ก.พ.อ. จะตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.พ.อ. มอบหมายก็ได้

การตั้งคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ก.พ.อ. จะกำหนดให้คณะอนุกรรมการคณะใดปฏิบัติการตามที่มอบหมาย แล้วเสนอ ก.พ.อ. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี ก็ได้

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการ อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

[มาตรา ๑๖ ถูกยกเลิกและให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

โดยหลักเรื่องการมอบอำนาจของคณะกรรมการ ในกรณีที่กฎหมายบัญญัติให้คณะกรรมการกระทำการในเรื่องใดโดยไม่มีบทบัญญัติที่มอบอำนาจให้คณะกรรมการกระทำการแทน ย่อมต้องถือว่ากฎหมายดังกล่าวมีความมุ่งหมายที่จะให้คณะกรรมการกระทำการนั้น ๆ ด้วยตนเอง โดยไม่อาจมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการกระทำการแทนได้ การที่คณะอนุกรรมการจะกระทำการในเรื่องใด ๆ ที่เป็นอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะของคณะกรรมการแทนคณะกรรมการได้นั้น จะต้องเป็นกรณีที่กฎหมายกำหนดไว้อย่างชัดเจนให้คณะกรรมการมอบอำนาจให้คณะอนุกรรมการกระทำการในเรื่องนั้นแทนได้

(๑) ก.พ.อ. มอบอำนาจในเรื่องทั่วไปได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๓๘๘/๒๕๕๗ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า อ.ก.พ.อ.

พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งกำหนดให้ต้องมีองค์ประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เมื่อการประชุมวาระดังกล่าวมีผู้ซึ่งมีอำนาจในการพิจารณาเข้าร่วมการประชุมเป็นจำนวนถึงสิบเอ็ดคนจากจำนวนผู้มีอำนาจในการพิจารณาทั้งสิ้นสิบสองคน การประชุมวาระดังกล่าวจึงครบองค์ประชุมแล้ว

เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ที่ ก.พ.อ. ตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๖ มีหน้าที่เพียงรวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อ ก.พ.อ. เท่านั้น ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์แทน ก.พ.อ.

(๒) อำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. โดยเฉพาะจะมอบอำนาจได้ต่อเมื่อมีกฎหมายบัญญัติไว้ชัดเจน

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๑๓๑๔/๒๕๕๗ ก.พ.อ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๔) และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยความในข้อ ๔ ของข้อบังคับฉบับนี้ กำหนดให้ ก.พ.อ. อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการพิจารณาอุทธรณ์แทน ก.พ.อ. ตามข้อบังคับนี้ได้ อ.

ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และ จรรยาบรรณ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อบังคับดังกล่าว ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์แทน ก.พ.อ.

เมื่อพิจารณาอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. ตาม มาตรา ๖๒ ประกอบกับมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว จะเห็นได้ว่าการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อสิทธิและผลประโยชน์ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาโดยตรงซึ่งจะต้องดำเนินการโดย ก.พ.อ. และบทบัญญัติดังกล่าวยังแสดงเจตนารมณ์ให้เห็นได้ว่าการวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. โดยเฉพาะ ก.พ.อ. จึงไม่อาจมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลใดทำการแทนได้ ดังนั้น เมื่อไม่มีบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้อำนาจ ก.พ.อ. มอบอำนาจดังกล่าวให้ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ อย่างชัดเจน อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ย่อมไม่มีอำนาจกระทำการดังกล่าวแทน ก.พ.อ. ได้ และแม้ว่า ก.พ.อ. จะอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๔) และมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อกำหนดมาตรฐานการอุทธรณ์ ซึ่งการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นกระบวนการพิจารณาในการ

ตรวจสอบคำสั่งลงโทษที่ต้องมีมาตรฐานเกี่ยวกับการรับฟังความทั้งสองฝ่าย ความเป็นกลางของผู้พิจารณาอุทธรณ์ ระยะเวลาในการพิจารณา สิทธิในการมีทนายความหรือที่ปรึกษา เป็นต้น โดยความในข้อ ๔ แห่งข้อบังคับฉบับนี้กำหนดให้ ก.พ.อ. อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อทำการพิจารณาอุทธรณ์แทน ก.พ.อ. ก็ตาม แต่ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อบังคับดังกล่าวก็ไม่อาจวินิจฉัยอุทธรณ์แทน ก.พ.อ. ได้ เพราะพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทมิได้ให้อำนาจเช่นนั้น

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกาคณะที่ ๒ คณะที่ ๘ และคณะที่ ๙) ได้พิจารณาแล้วเห็นพ้องด้วยกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ในเรื่องเสร็จที่ ๓๘๙/๒๕๕๗ ว่า อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณมีเพียงอำนาจในการพิจารณาดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.อ. ตามที่กำหนดในข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ เพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงและเสนอความเห็นต่อ ก.พ.อ. แต่ไม่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

แทน ก.พ.อ. ได้

หมายเหตุ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙ ได้เพิ่มเติมหมวด ๒/๑ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ เรียกโดยย่อ

มาตรา ๑๗ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคล วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการ การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานให้เกิดประสิทธิภาพ ในการวางหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่งจะไม่กำหนดภาระหน้าที่ของตำแหน่งแต่ละตำแหน่ง โดยกำหนดภาระหน้าที่ของหน่วยงานแทนก็ได้

ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นการขัดหรือแย้งกับที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ หรือหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามมาตรา ๑๔ (๓) หรือที่ ก.อ.ร. กำหนดตามมาตรา ๑๗/๔ (๒)

[มาตรา ๑๗ วรรคสาม ถูกยกเลิกและให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยกำหนดว่า “การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอธิการบดี ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้ง” เป็นการขยายความเกินอำนาจที่มาตรา ๔๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติไว้ จึงเป็นข้อบังคับที่ขัดต่อหลักเกณฑ์ที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๐๔/๒๕๕๓ มาตรา ๔๙ แห่ง

ว่า “ก.อ.ร.” ตามมาตรา ๑๗/๑ มีอำนาจตามมาตรา ๑๗/๔ และบัญญัติเรื่องการมอบอำนาจไว้ในมาตรา ๑๗/๕ ว่า ก.อ.ร. จะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.อ.ร. มอบหมายก็ได้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้ว่า ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดังคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า ฯลฯ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนให้เป็นไปตามข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ แต่สำหรับกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๑๗ นี้ให้หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่า

ด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ โดยที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเป็นสถาบันราชภัฏที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มหาวิทยาลัยราชภัฏจึงมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งรับผิดชอบบังคับบัญชาสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามมาตรา ๑๐ (๕) เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการในสถานศึกษาของรัฐในสังกัดที่เป็นนิติบุคคลที่จัดการศึกษาระดับปริญญาด้วย ดังนั้นกรณีที่อธิการบดีถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำความผิดวินัย หรือความปรากฏต่อเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาว่า อธิการบดีกระทำความผิดวินัย เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาในฐานะผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๓๐ วรรคสี่ ดังกล่าว จึงมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอธิการบดีได้

กรณีข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาเพื่อการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๖ วรรคสอง กำหนดว่า สำหรับการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

อธิการบดี ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาโดยอนุมัติของสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้แต่งตั้ง ข้อบังคับฯ ไม่ชอบด้วยมาตรา ๔๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ได้อำนาจตาม มาตรา ๑๗ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ ว่าด้วยการสอบสวนพิจารณาเพื่อการลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยข้อกำหนดในข้อ ๖ วรรคสองดังกล่าว เป็นการขยายความเกินอำนาจที่มาตรา ๔๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับมาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติไว้ จึงเป็นข้อบังคับที่ขัดต่อหลักเกณฑ์ที่กฎหมายแม่บทให้อำนาจตามมาตรา ๑๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

หมวด ๒/๑

คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์

[หมวด ๒/๑ คณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์ มาตรา ๑๗/๑ ถึง มาตรา ๑๗/๖ เพิ่มโดย มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๓]

มาตรา ๑๗/๑ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์คณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.อ.ร.” ประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๓) คนหนึ่งซึ่ง ก.พ.อ. มอบหมายเป็นประธาน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง ก.พ.อ. แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมิได้เป็นกรรมการใน ก.พ.อ. และเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านบริหารการอุดมศึกษา ด้านกฎหมาย และด้านบริหารงานบุคคล จำนวนไม่เกินห้าคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นกรรมการและเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๑๗/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗/๑ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี ถ้าตำแหน่งกรรมการว่างลงก่อนกำหนด ให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่แทนภายในกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่ตั้งตำแหน่งกรรมการว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนก็ได้ กรณีที่มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าที่กำหนดเวลาที่เหลือของผู้ซึ่งตนแทน

กรรมการตามวรรคหนึ่งซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังไม่ได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการใหม่จะเข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๗/๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗/๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๗/๑ พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ก.พ.อ. มีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๖) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๑๗/๔ ก.อ.ร. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๒ และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓

(๒) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา ๑๗/๕ ก.อ.ร. จะตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่ ก.อ.ร. มอบหมายก็ได้

การตั้งคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่ง ก.อ.ร. จะกำหนดให้คณะอนุกรรมการคณะใดปฏิบัติการตามที่มอบหมาย แล้วเสนอ ก.อ.ร. เพื่อพิจารณาหรือเพื่อทราบ แล้วแต่กรณี ก็ได้

การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งของอนุกรรมการ อำนาจหน้าที่ รวมทั้งการประชุมของ คณะอนุกรรมการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.อ.ร. กำหนด

มาตรา ๑๗/๖ การประชุมของ ก.อ.ร. ให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๓

การกำหนดตำแหน่ง การบรรจุและแต่งตั้ง

มาตรา ๑๘ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา มีดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์
- (๕) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(ข) ตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ได้แก่

- (๑) อธิการบดี
- (๒) รองอธิการบดี
- (๓) คณบดี
- (๔) หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
- (๕) ผู้ช่วยอธิการบดี
- (๖) รองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ
- (๗) ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการสำนักงานวิทยาเขต ผู้อำนวยการกอง

หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากองตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

- (๘) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

(ค) ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ได้แก่

- (๑) ระดับเชี่ยวชาญพิเศษ
- (๒) ระดับเชี่ยวชาญ
- (๓) ระดับชำนาญการ
- (๔) ระดับปฏิบัติการ
- (๕) ระดับอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตาม (ก) (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม (ข) (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษานั้น

ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดมีวิทยาเขตนอกที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา และมีรองอธิการบดีเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบวิทยาเขต จะกำหนดให้มีตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีสำหรับวิทยาเขตนั้นด้วยก็ได้

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการตาม (ก) มีสิทธิใช้ตำแหน่งวิชาการเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

[มาตรา ๑๘ ถูกยกเลิกและให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

(๑) ความหมายของคำว่า “คณาจารย์ประจำ”

การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ตาม (ก) (๑) (๒) หรือ (๓) คือ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย เช่น พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๑ บัญญัติไว้ว่า

มาตรา ๕๑ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้ง และถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่งให้

เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

กรณี

(๑.๑) อาจารย์ประจำตามสัญญาโดยใช้เงินแผ่นดินและเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑.๒) พนักงานราชการสายการสอนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๑.๓) พนักงานมหาวิทยาลัยโดยใช้เงินแผ่นดินและเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย

(๑.๔) ลูกจ้างชั่วคราวที่มีคำสั่งจ้างเป็นลูกจ้างชั่วคราวในตำแหน่งอาจารย์ ระยะเวลาจ้าง ๑ ปี

เมื่อได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนและทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยย่อมมีฐานะเป็น “คณาจารย์ประจำ” ของมหาวิทยาลัย ที่จะขอ กำหนดตำแหน่งทางวิชาการระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ตามมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ และจะมีสิทธิได้รับเงินประจำ

ตำแหน่งทางวิชาการโดยใช้เงินงบประมาณแผ่นดิน
ได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสร็จที่ ๘๕๖/๒๕๕๐ ในกรณีดังกล่าว
คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้เคยวินิจฉัย
ไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๑๕๑/๒๕๔๙ กรณีของ
มหาวิทยาลัยบูรพาว่า “คณาจารย์ประจำ”
หมายถึง บุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่เป็น
อาจารย์ผู้สอน และทำงานประจำอยู่ใน
มหาวิทยาลัย แต่ไม่รวมถึงบุคลากรสายสนับสนุน
และอาจารย์พิเศษแต่อย่างใด และคุณสมบัติสำคัญ
ของการดำรงตำแหน่งทางวิชาการ คือ ต้องเป็น
“คณาจารย์ประจำ” ดังนั้น หากพนักงาน
มหาวิทยาลัยได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนและ
ทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัย ย่อมเป็น
คณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับ
ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยและมีสิทธิขอ
กำหนดตำแหน่งทางวิชาการได้ ประกอบกับเรื่อง
เสร็จที่ ๓๙๘/๒๕๕๐ กรณีของจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ซึ่งเคยวินิจฉัยไว้ว่า พนักงาน
มหาวิทยาลัยของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยซึ่งมี
ฐานะเป็นคณาจารย์ประจำไม่ว่าจะได้รับเงินเดือน
จากงบประมาณในหมวดเงินอุดหนุนทั่วไป หรือ
จากงบประมาณของมหาวิทยาลัยก็ตาม เมื่อมี
คุณวุฒิ ความสามารถทางการสอน และผลงานทาง
วิชาการครบถ้วนที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น
ศาสตราจารย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ.
กำหนดเช่นเดียวกับการพิจารณากำหนดตำแหน่ง
ศาสตราจารย์ของข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษาแล้ว พนักงานมหาวิทยาลัยย่อม

มีสิทธิได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรง
ตำแหน่งศาสตราจารย์ได้

เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า มหาวิทยาลัยราช
ภัฏพระนครมีบุคลากรซึ่งมิใช่ข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษาสามประเภท ได้แก่ (๑) อาจารย์
ประจำตามสัญญา ซึ่งจ้างโดยใช้เงินแผ่นดินและ
เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย (๒) พนักงานราชการ
สายการสอนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่า
ด้วยพนักงานราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และ (๓)
พนักงานมหาวิทยาลัยซึ่งจ้างโดยใช้เงินแผ่นดินและ
เงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ได้ทำหน้าที่สอนและ
ทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัย บุคลากรทั้งสาม
ประเภทดังกล่าวเมื่อได้ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอน
และทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยย่อมมีฐานะ
เป็นคณาจารย์ประจำและมีสิทธิขอกำหนด
ตำแหน่งทางวิชาการตามมาตรา ๕๑ แห่ง
พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗
ได้ เช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษา และมีสิทธิได้รับเงินประจำ
ตำแหน่งทางวิชาการ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่องเสร็จที่ ๒๘๔/๒๕๕๓ คณะกรรมการกฤษฎีกา
(คณะที่ ๘) วินิจฉัยว่าไม่เป็น “คณาจารย์ประจำ”
โดยที่มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
ราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัย
ประกอบด้วยกรรมการสภามหาวิทยาลัยจำนวนสี่
คน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของมหาวิทยาลัย
โดยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่ง
กรรมการสภามหาวิทยาลัยดังกล่าวให้เป็นไปตาม
ข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ในกรณีนี้ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏอุตรดิตถ์จึงได้ออกข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ คุณสมบัติและวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์จากคณาจารย์ประจำ พ.ศ. ๒๕๔๗ ขึ้น และเมื่อพิจารณาข้อ ๔ แห่งข้อบังคับฯ ซึ่งได้กำหนดบทนิยามคำว่า “คณาจารย์ประจำ” หมายความว่า ข้าราชการครูซึ่งได้ปฏิบัติงานต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๖ เดือน อยู่ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์แล้ว จะเห็นได้ว่า ในขณะที่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๔๗ นั้น ได้ดำรงตำแหน่งข้าราชการครู ซึ่งโอนมาตามบทเฉพาะกาลมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ จึงมีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำได้ และมีวาระการดำรงตำแหน่งสามปี ตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่เมื่อต่อมาปรากฏว่าวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ ได้เกษียณอายุราชการลงก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่ง ซึ่งเมื่อพิจารณาบทนิยามคำว่า “คณาจารย์ประจำ” ในข้อ ๔ แห่งข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์ คุณสมบัติ และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์จากคณาจารย์ประจำ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น จะเห็นได้ว่า คณาจารย์ประจำ หมายความว่า

ข้าราชการพลเรือน ตามมาตรา ๑๘ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งได้ปฏิบัติงานต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๖ เดือน อยู่ ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ด้วยเหตุนี้ เมื่อผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ เกษียณอายุราชการ จึงไม่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ อีกต่อไป รวมทั้งไม่ใช่คณาจารย์ประจำตามบทนิยามข้างต้นด้วยการเกษียณอายุราชการดังกล่าวจึงเป็นเหตุให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ ต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยก่อนครบวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๗ (ก) แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ นับตั้งแต่วันที่เกษียณอายุราชการเป็นต้นไป ต่อมาเมื่อมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ได้มีคำสั่งที่ ๒๕๕๐/๒๕๕๐ และคำสั่งที่ ๒๓๒๔/๒๕๕๑ เรื่อง จ้างผู้เกษียณอายุเป็นลูกจ้างชั่วคราว เพื่อจ้างผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ ในตำแหน่งอาจารย์สาขารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีระยะเวลาการจ้างเป็นรายปี ย่อมทำให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไศรตรีย์ฯ มีสถานะเป็นลูกจ้างชั่วคราวของมหาวิทยาลัย และไม่ถือว่าเป็นคณาจารย์ประจำ ตามความหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ไว้ในกรณีของมหาวิทยาลัยบูรพาว่า “คณาจารย์ประจำ หมายถึงบุคลากรของมหาวิทยาลัยที่มีหน้าที่เป็นอาจารย์ผู้สอนและทำงานประจำอยู่ในมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ” ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๕๑/๒๕๔๔ ดังนั้น

ผู้ช่วยศาสตราจารย์โคตรศรีฯ จึงไม่อาจได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ ได้ เนื่องจากขาดคุณสมบัติของการเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำ

แต่หลังจากมีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๕/๒ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้วินิจฉัยว่า พนักงานมหาวิทยาลัยเป็นคณาจารย์ประจำ โดยอ้างมาตรา ๖๕/๒ ดังนี้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๐๕/๒๕๕๑ ... แม้มาตรา ๑๘ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติว่า (ก) ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่ (๑) ศาสตราจารย์ (๒) รองศาสตราจารย์ (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (๔) อาจารย์ (๕) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะเป็นการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัยของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ และตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดก็ตาม แต่เมื่อมาตรา ๖๕/๒ ซึ่งบัญญัติไว้ว่า พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ แล้ว ย่อมมีผลทำให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสามารถดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ทำ

หน้าที่สอนและวิจัยได้ และเมื่อปรากฏว่าตำแหน่งทางวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความสอดคล้องกับตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยแล้ว พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาย่อมสามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น พนักงานมหาวิทยาลัยวิชาการที่ทำหน้าที่เหมือนอาจารย์ที่เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงถือเป็นคณาจารย์ประจำที่สามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้

หมายเหตุ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ บัญญัติไว้ว่า

มาตรา ๔๐ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

(๒) การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ โปรดศึกษาจากประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง

หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(๓) การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตาม (ข) (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) ต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา

(๓.๑) การแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๒ วรรคสอง บัญญัติไว้ว่า “อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ช่วยอธิการบดีจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยซึ่งสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดีได้” ประกอบมาตรา ๖๕/๒ มหาวิทยาลัยจึงแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้ช่วยอธิการบดีได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๑๒๕/๒๕๕๕ ...มาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้บัญญัติให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ ได้ เมื่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้มี

การรองรับสถานะของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้ในกรณีการดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาจึงสามารถดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารได้

(๓.๒) เกษียณอายุราชการแล้วสามารถดำรงตำแหน่งคณบดีต่อไปจนครบวาระได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๖๕๙/๒๕๕๐ เนื่องจากมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของคณบดีว่าต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา นอกจากนี้ การเกษียณอายุราชการยังมีเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งคณบดีตามที่มาตรา ๓๐ ประกอบกับมาตรา ๓๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ กำหนดไว้อีกด้วย ดังนั้น ภายหลังจากเกษียณอายุราชการแล้ว จึงสามารถดำรงตำแหน่งคณบดีต่อไปจนครบวาระได้ และมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๘ และอาจได้รับค่าตอบแทนอื่นเพิ่มเติมตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดอีกก็ได้ ส่วนการประเมินผลการปฏิบัติงานนั้น ย่อมเป็นไปตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย ตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗

(๓.๓) หัวหน้าภาควิชาไม่เป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่จะมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่องเสรีจที่ ๙๑๒/๒๕๕๑ โดยที่มาตรา ๑๘ (ข) (๗) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว บัญญัติให้หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง ตามที่ ก.พ.อ. กำหนด เป็นตำแหน่งประเภท ผู้บริหารสำหรับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ด้วยเหตุนี้ ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาสังคมศาสตร์ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย จึงมิใช่ ตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) ดังกล่าว เนื่องจาก ก.พ.อ. ยังมิได้กำหนดให้ ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาเป็นตำแหน่งผู้บริหร ดังนั้น ตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาสังคมศาสตร์จึงมิใช่ ตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติฯ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกาการได้รับเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารซึ่งไม่เป็นข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๘

(๓.๔) หัวหน้าหน่วยงานใหม่ที่สภามหาวิทยาลัย อนุมัติให้จัดตั้งเป็นส่วนงานภายใน ไม่เป็นตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่มีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่ง (งบคลัง)

หัวหน้าหน่วยงานใหม่ที่สภามหาวิทยาลัย อนุมัติให้จัดตั้งเป็นส่วนงานภายใน ไม่ได้จัดอยู่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามที่ ก.พ.อ.กำหนด ดังนั้น จึงไม่สามารถใช้เงินงบประมาณในการจ่ายเงินประจำตำแหน่งได้ แต่อาจนำเงินรายได้ของ

มหาวิทยาลัยมาใช้เพื่อการดังกล่าว (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๘๕๒๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕) ซึ่งไม่ตรงกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๔๔๘/๒๕๕๐ ในประเด็นว่า ผู้บริหารหน่วยงานภายในระดับคณะที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยสามารถเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่ง จากเงินงบประมาณได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๔๔๘/๒๕๕๐ ประเด็นข้อกฎหมายที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งบุคลากรให้ดำรงตำแหน่งบริหาร สรุปความได้ว่าพนักงานสถาบันระบบใหม่ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหารและปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริหารแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ ด้วย ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานภายในระดับคณะที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยจึงมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘

(๔) ตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพ เฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ตาม (ค) และตำแหน่งประเภทผู้บริหารตาม (ข) (๗) ตามมาตรา ๓๑

(๕) การใช้ตำแหน่งวิชาการเป็นคำนำหน้านาม หากกระทำความผิดวินัยร้ายแรงหรือประพฤติผิดจรรยาบรรณร้ายแรงจนพ้นจากราชการ จะถอดถอนหรือห้ามใช้ตำแหน่งวิชาการเป็นคำนำหน้านามต่อไปไม่ได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๑๒๑/๒๕๕๒ มาตรา ๑๘ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติเกี่ยวกับตำแหน่งวิชาการซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่ (๑) ศาสตราจารย์ (๒) รองศาสตราจารย์ (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (๔) อาจารย์ และ (๕) ตำแหน่งอื่นที่ ก.พ.อ. กำหนด ในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตาม (ก) (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง และให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวมีสิทธิใช้ตำแหน่งวิชาการเป็นค่านำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไปตามมาตรา ๑๘ วรรคห้า ทั้งนี้ ก.พ.อ. มีอำนาจกำหนดมาตรฐานการพิจารณาตำแหน่งวิชาการเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ตามมาตรา ๑๔(๓) และในการบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) คือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ และตำแหน่งประเภททั่วไป ฯลฯ ให้รัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูล เพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามมาตรา ๒๘ โดยการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด ในที่นี้ได้แก่ ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการ

พิจารณาการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ และวิธีการพิจารณาการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๘ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับสาระของประกาศทั้งสองฉบับนั้นนอกจากกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ ซึ่งมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง ผลการสอน ผลงานวิชาการ จริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาการแล้ว ยังได้กำหนดให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณา กำหนดมาตรการในการป้องกันและลงโทษผู้ขอตำแหน่งอันส่อว่าเป็นผู้กระทำผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณอันเกี่ยวข้องกับผลงานทางวิชาการและเป็นผู้ที่มีความประพฤติไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามข้อ ๑๐ แห่งประกาศ ก.พ.อ.๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติให้จัดการพิจารณาขอตำแหน่งวิชาการในครั้งนั้นและดำเนินการทางวินัยตามข้อเท็จจริงและความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดเป็นกรณีๆ ไป และห้ามผู้นั้นเสนอขอตำแหน่งทางวิชาการมีกำหนดเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี หรือให้สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติถอดถอนผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิเศษ ฯลฯ ส่วนตำแหน่งศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเสนอความเห็นต่อ ก.พ.อ. เพื่อนำความ

กราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ถอดถอน จะเห็นได้ว่า กฎหมายและกฎที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดเฉพาะมาตรฐานในการพิจารณาตำแหน่ง ในด้านวิชาการเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการประเมิน คุณภาพผลงานทางวิชาการ จริยธรรมและ จรรยาบรรณอันเกี่ยวข้องกับผลงานทางวิชาการ หากผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการผู้ใดขาดคุณสมบัติ ดังกล่าว หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมทางวิชาการ ก็จะไม่ได้รับการพิจารณาให้ดำรงตำแหน่งทาง วิชาการหรือถูกลงโทษถอดถอนตำแหน่งทาง วิชาการ จึงเห็นได้ชัดว่ากฎเกณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบัน ได้นำเรื่องมาตรฐานทางวิชาการและจริยธรรมทาง วิชาการมาเป็นหลักเกณฑ์สำคัญของการดำรง ตำแหน่งวิชาการโดยมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการ ถอดถอนตำแหน่งทางวิชาการด้วยเหตุเป็นผู้กระทำ ผิดวินัยร้ายแรงหรือประพฤติผิดจริยธรรมหรือ จรรยาบรรณทางอื่นมาเป็นข้อพิจารณา ดังนั้น เมื่อ ก.พ.อ. มิได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่องจริยธรรม ด้านอื่นไว้ จึงไม่อาจถอดถอนหรือห้ามอาจารย์

มาตรา ๑๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ เมื่ออายุครบ หกสิบปีบริบูรณ์ และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้น รับราชการอยู่ต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไปจนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้

ในระหว่างการต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับ การต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้

การต่อเวลาราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งวิชาการที่กระทำผิด วินัยร้ายแรงหรือประพฤติผิดจรรยาบรรณอย่าง ร้ายแรงจนต้องพ้นจากราชการใช้ตำแหน่งวิชาการ เป็นคำนำหน้านามได้

อย่างไรก็ตาม หาก ก.พ.อ. เห็นว่า จริยธรรม และจรรยาบรรณในเรื่องอื่นนอกจากจริยธรรมและ จรรยาบรรณในทางวิชาการเป็นเรื่องสำคัญที่ ควรนำมากำหนดเป็นเกณฑ์มาตรฐานในการ พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการและ ถอดถอนบุคคลให้พ้นจากตำแหน่งวิชาการด้วย ก็สมควรที่ ก.พ.อ. จะได้กำหนดหลักเกณฑ์ในเรื่อง ดังกล่าวเพิ่มเติมจากหลักเกณฑ์และวิธีการ พิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งวิชาการที่มี อยู่ในปัจจุบันและเมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์และ วิธีการเช่นนั้นแล้ว จึงสามารถนำมาใช้ในการ พิจารณามาตรฐานการดำรงตำแหน่งวิชาการและ การกำหนดมาตรการในการลงโทษผู้ดำรงตำแหน่ง วิชาการดังกล่าวได้

[มาตรา ๑๙ ถูกยกเลิกและให้ใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ มีสาระสำคัญโดยสรุปดังนี้

(๑) คุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับการพิจารณาให้ต่อเวลาราชการ

(๑.๑) ผู้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ที่จะได้รับการพิจารณาให้ต่อเวลาราชการ ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า ที่ได้รับการรับรองตามมาตรฐานคุณวุฒิของ ก.พ.อ.

(๑.๒) ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของผู้ที่จะได้รับการพิจารณาให้ต่อเวลาราชการนับได้จนถึงวันสิ้นปีงบประมาณของปีที่เกษียณอายุราชการ สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ซึ่งได้ยื่นคำขอดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ไว้แล้วก่อนยื่นคำขอต่อเวลาราชการ ก็ให้มีสิทธิยื่นได้ แต่สถาบันอุดมศึกษาจะต่อเวลาราชการให้บุคคลนั้นได้เฉพาะกรณีที่บุคคลนั้นได้รับการประกาศแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ก่อนสิ้นปีงบประมาณที่เกษียณอายุราชการ

เดิม ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๕ กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่จะได้รับการพิจารณาให้ต่อเวลาราชการ ต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้ (๑) ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งรอง

ศาสตราจารย์ อยู่ก่อนหรือ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคมของปีที่เกษียณอายุราชการ ประเด็นนี้ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๕๐ วินิจฉัยว่า ผู้มีคุณสมบัติทางวิชาการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ย่อมมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาให้รับราชการต่อไปในปีที่ตนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์อย่างช้าภายในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น ก.พ.อ.ไม่อาจกำหนดให้ต้องยื่นเรื่องต่อผู้มีอำนาจพิจารณา และให้สถาบันอุดมศึกษาพิจารณาอนุมัติให้ต่อเวลาราชการให้แล้วเสร็จก่อนเกษียณอายุราชการไม่น้อยกว่าหกเดือน เพราะขัดต่อบทบัญญัติกฎหมายแม่บท เรื่องเสร็จที่ ๕๓๑/๒๕๕๑ วินิจฉัยอย่างเดียวกัน

(๑.๓) ภาระงานตามมาตรฐานภาระงานขั้นต่ำในฐานะอาจารย์ผู้สอนตามที่สถาบันอุดมศึกษากำหนด ให้หมายความรวมถึงภาระงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ส่งเสริมหรือพัฒนาหน่วยงานหรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามความจำเป็นและสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานที่ผู้นั้นจะได้รับการต่อเวลาราชการ

(๑.๔) หลักเกณฑ์การเผยแพร่และคุณภาพของผลงานทางวิชาการที่ใช้สำหรับประกอบการพิจารณาต่อเวลาราชการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ.อ. กำหนดสำหรับการพิจารณาแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ

(๒) การดำเนินการ

(๒.๑) ประกาศ ก.พ.อ. นี้มีผลใช้

บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

(๒.๒) ในการพิจารณาต่อเวลาราชการให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง ซึ่งว่าคณะกรรมการพิจารณากลับกรองการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการ ทำหน้าที่พิจารณาข้อต่อเวลาราชการ และเสนอแนะต่อสภาสถาบันอุดมศึกษา จำนวนและองค์ประกอบของคณะกรรมการชุดดังกล่าวให้กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา โดยมีกรรมการสภาสถาบันอุดมศึกษาประเภทผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นประธาน และอธิการบดี เป็นรองประธาน

(๒.๓) การดำเนินการต่อเวลาราชการให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการนั้นจะเกษียณอายุราชการ

หมายเหตุ เดิมประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๖ (๒) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้ต่อเวลาราชการให้แล้วเสร็จก่อนที่ข้าราชการผู้นั้นจะเกษียณอายุราชการไม่น้อยกว่า ๖ เดือน แต่โดยที่บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๘๒/๒๕๕๐ และที่ ๕๓๑/๒๕๕๑ วินิจฉัยว่า ผู้มีคุณสมบัติทางวิชาการครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด มีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณาให้รับราชการต่อไปในปีที่ตนมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์อย่างช้าภายในวันสิ้นปีงบประมาณนั้น ก.พ.อ. ไม่อาจกำหนดให้ต้องยื่นเรื่องต่อผู้มีอำนาจพิจารณาและให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาอนุมัติให้ต่อเวลาราชการให้แล้วเสร็จก่อนเกษียณอายุราชการไม่

น้อยกว่าหกเดือน เพราะขัดต่อบทบัญญัติกฎหมายแม่บท

ดังนั้น ก.พ.อ. จึงได้ออกประกาศ ก.พ.อ.ฯ พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดการดำเนินไว้ในข้อ ๗ (๓) ใหม่ว่า ให้สถาบันอุดมศึกษาโดยความเห็นชอบของสภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการให้แล้วเสร็จก่อนสิ้นปีงบประมาณที่ข้าราชการนั้นจะเกษียณอายุ

(๓) สภาสถาบันอุดมศึกษาจะกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ตามข้อ ๗ แห่งประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ไม่ได้

ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการต่อเวลาราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ข้อ ๗ กำหนดว่า สถาบันอุดมศึกษาต้องกำกับและติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ได้รับการต่อเวลาราชการ ในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

(๑) ผู้ได้รับการต่อเวลาราชการปฏิบัติงานตามมาตรฐานภาระงานขั้นต่ำที่ ก.พ.อ. กำหนดตามหนังสือทบวงมหาวิทยาลัยที่ ทม ๐๒๐๒.๔/ว ๑๙ ลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๔๒

(๒) ผู้ได้รับการต่อเวลาราชการมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ พร้อมจะปฏิบัติงานต่อไปโดยมีการตรวจสุขภาพประจำปี

(๓) ผู้ได้รับการต่อเวลาราชการปฏิบัติหน้าที่โดยมีจริยธรรมและจรรยาบรรณ เมื่อพิจารณาตามความในข้อ ๗ ดังกล่าว

ก็มีได้บัญญัติให้อำนาจสภาสถาบันอุดมศึกษา ดำเนินการเพิ่มเติมได้ ดังนั้น การกำหนดเพิ่มเติม จึงไม่อาจกระทำได้ (ผู้จัดทำ ตรงกับข้อ ๘ แห่ง ประกาศคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการต่อเวลาราชการของ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๗ กำหนดว่า ให้สถาบันอุดมศึกษาประเมินผล การปฏิบัติงานข้าราชการที่ได้รับการต่อเวลา ราชการเป็นรายปีตามมาตรฐานภาระงานทาง วิชาการที่ ก.พ.อ. กำหนด ในกรณีที่ข้าราชการ ดังกล่าวไม่ผ่านการประเมินในปีใด ให้ สถาบันอุดมศึกษาดำเนินการสั่งให้ผู้นั้นออกจาก ราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตาม พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๗) (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๔๖๙๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๕)

(๔) ข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการ สามารถเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย กรรมการ ประจำคณะ หรือกรรมการอื่นในฐานะคณาจารย์ ประจำได้

การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการที่ได้รับการ ต่อเวลาราชการ จะต้องปฏิบัติหน้าที่เฉพาะการสอนและวิจัยเท่านั้น จะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติ หน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ตามมาตรา ๑๘ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล

เรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มิได้ จึงสามารถ เป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัย กรรมการประจำ คณะ หรือกรรมการอื่นในฐานะคณาจารย์ประจำ ได้ เพราะไม่มีอำนาจบังคับบัญชาในลักษณะ เดียวกันกับตำแหน่งผู้บริหาร

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๓๓/๒๕๕๐ ... เมื่อพิจารณา บทบัญญัติมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. ๒๕๓๐ ที่บัญญัติให้สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจและหน้าที่ควบคุมดูแล กิจการทั่วไปของมหาวิทยาลัย และมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่บัญญัติให้ คณะกรรมการประจำคณะมีอำนาจและหน้าที่ให้ คำปรึกษาและคำแนะนำแก่คณบดีและหน้าที่อื่นๆ โดยไม่มีอำนาจบังคับบัญชาในลักษณะเดียวกันกับ ตำแหน่งผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) แห่ง พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๗ ดังนั้น ข้าราชการ พลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลา ราชการจึงมีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการสภา มหาวิทยาลัย กรรมการประจำคณะ หรือกรรมการ อื่นในฐานะคณาจารย์ประจำตามข้อบังคับของ มหาวิทยาลัยได้ และข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการใน ขณะที่ยังดำรงตำแหน่งกรรมการสภามหาวิทยาลัย กรรมการประจำคณะ และกรรมการอื่นในฐานะ คณาจารย์ประจำตามภารกิจของมหาวิทยาลัยย่อม สามารถดำรงตำแหน่งดังกล่าวต่อไปได้

มาตรา ๒๐ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดกรอบของตำแหน่ง อันดับเงินเดือนของตำแหน่ง และจำนวนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษานั้น รวมทั้งภาระหน้าที่ ความรับผิดชอบของตำแหน่ง และคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง

การกำหนดตามวรรคหนึ่งให้กำหนดคราวละสี่ปี โดยต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ความไม่ซ้ำซ้อน ความประหยัด และต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

(๑) ความหมายของคำว่า “กรอบของตำแหน่ง”

“กรอบของตำแหน่ง” คือ การวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงานและประเมินค่างานเพื่อกำหนดว่าเป็นชื่อตำแหน่งใด สายงานใด ระดับตำแหน่งใดและมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งอย่างไร (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๕).๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘)

(๒) “คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง” สภามหาวิทยาลัยมีอำนาจหน้าที่กำหนดได้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ.อ. กำหนดไว้

การกำหนดคุณวุฒิระดับใด ทางด้านใดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักแนะแนว การศึกษาและอาชีพ เป็นอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ ประกอบกับมาตรา ๓๐ ที่จะพิจารณากำหนดได้ตามภาระงาน และหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งโดยไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ.อ. กำหนดไว้ เช่น กรณีตำแหน่งนิติกร ก.พ.อ กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนิติกรไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งว่าจะต้องมีคุณวุฒิในสาขาวิชานิติศาสตร์เท่านั้น (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๕).๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘)

มาตรา ๒๑ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการในส่วนราชการใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ข้อบังคับดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดชั้นตอนโดยไม่จำเป็น

มาตรา ๒๒ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้บรรจุและแต่งตั้งโดยวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) สอบแข่งขัน

(๒) คัดเลือก

โดยปกติให้ดำเนินการโดยวิธีสอบแข่งขัน เว้นแต่ในกรณีมีเหตุพิเศษเพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษา จะใช้วิธีคัดเลือกก็ได้

หลักสูตร วิธีการสอบแข่งขัน เกณฑ์การตัดสิน การขึ้นบัญชี และการยกเลิกบัญชี ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

หลักเกณฑ์ และวิธีการคัดเลือก ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดโดยคำนึงถึงความเที่ยงธรรม โอกาสที่บุคคลทั่วไปจะเข้ารับการคัดเลือก และประโยชน์สูงสุดที่สถาบันอุดมศึกษาจะได้รับ

การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาโดยวิธีการสอบแข่งขันหรือวิธีการคัดเลือก ให้บรรจุและแต่งตั้งจากผู้สอบแข่งขันได้ตามลำดับที่ในบัญชีหรือจากผู้ได้รับคัดเลือก แล้วแต่กรณี

ข้อบังคับตามวรรคสามและวรรคสี่ ต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๓ ผู้สมัครสอบแข่งขันในตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติทั่วไป หรือได้รับการยกเว้นในกรณีที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ และต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดตามมาตรา ๒๐

สำหรับผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (ข) (๑) ให้มีสิทธิสมัครสอบแข่งขันได้แต่จะบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งที่สอบแข่งขันได้ต่อเมื่อพ้นจากตำแหน่งข้าราชการการเมืองแล้ว

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใด ให้ได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ตามที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้น

การรับเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย ก.พ.อ. จะวางหลักเกณฑ์ในการอนุมัติให้สถาบันอุดมศึกษาบรรจุและแต่งตั้งบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและความชำนาญงานสูงเข้ารับราชการในตำแหน่งวิชาการ โดยให้ได้รับเงินเดือนสูงกว่าเงินเดือนที่กำหนดไว้สำหรับตำแหน่งนั้นก็ได้

มาตรา ๒๖ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารในตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไปขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ได้

ให้ผู้ช่วยอธิการบดี และรองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ได้รับเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

เมื่อผู้บริหารตามวรรคหนึ่งและวรรคสองพ้นจากตำแหน่งประเภทผู้บริหารแล้ว ให้ผู้นั้นกลับไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมและได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งนั้นในชั้นที่ได้รับอยู่ในขณะที่พ้นตำแหน่งประเภทผู้บริหาร

การได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา นี้ ไม่ตัดสิทธิข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งวิชาการในการได้รับเงินประจำตำแหน่งประเภทวิชาการตามตำแหน่งวิชาการที่ตนครองอยู่

(๑) อธิการบดีซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ที่ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ จะมีสิทธิได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ ระดับ ๑๐ หรือ ระดับ ๑๑ ได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๓๐/๒๕๕๓ มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไปดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารในตำแหน่ง อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี เมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไปในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ได้ จึงเห็นได้ว่ากฎหมายดังกล่าวมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การได้รับเงินเดือนของผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีแตกต่างไปจากการได้รับเงินเดือนของผู้ดำรงตำแหน่งบริหารอื่นที่ต้องเป็นไปตามกฎหมายว่าด้วย

เงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง การที่มาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีเมื่อได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไปในขณะที่ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้ได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ได้ อธิการบดีซึ่งดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ที่ได้รับเงินเดือนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ระดับ ๙ จึงมีสิทธิได้รับเงินเดือนจนถึงขั้นสูงสุดของตำแหน่งศาสตราจารย์ คือ ตำแหน่งศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑ ได้ในขณะที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี อันเป็นการได้รับยกเว้นตามกฎหมายเพราะดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหาร ซึ่งไม่เกี่ยวกับการประเมินคุณสมบัติและผลงานทางวิชาการเพื่อเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการที่สูงขึ้นแต่อย่างใด

(๒) ผู้ช่วยอธิการบดี ไปช่วยราชการ ณ กอ.รมน. ภาค ๔ เป็นเวลา ๖ เดือน ไม่สามารถจ่ายเงินประจำตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีได้

การไปช่วยราชการดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นไม่ใช่หน้าที่หลัก จึงต้องงดจ่ายเงินประจำตำแหน่งในช่วงเวลานั้นตามพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการการ

จ่ายเงินประจำตำแหน่งฯ (หนังสือสำนักงาน (๒.๑)/๔๕๘๗ ลงวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓)
คณะกรรมการการอุดมศึกษาที่ ศธ ๐๕๐๙.๖

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่งจากบุคคลที่มีได้เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา เงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และเงินเพิ่มพิเศษของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง

รองอธิการบดีที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งจากงบประมาณแผ่นดินจะมีได้ไม่เกินห้าอัตรา และในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดมีวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีดังกล่าวเพิ่มได้วิทยาเขตละหนึ่งอัตรา

ผู้ช่วยอธิการบดีที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งจากงบประมาณแผ่นดิน จะมีได้ไม่เกินสามอัตรา

รองคณบดีที่จะได้รับเงินประจำตำแหน่งจากงบประมาณแผ่นดิน จะมีได้ไม่เกินสามอัตรา

มาตรา ๒๘ การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ให้อธิการบดีเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง เว้นแต่การแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไปวิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑) ให้รัฐมนตรีนำเสนอนายกรัฐมนตรีเพื่อนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

[มาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

มาตรา ๒๙ ผู้ได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตามมาตรา ๒๒ ให้ทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้น ตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

ผู้อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการซึ่งถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะมีความประพฤติไม่ดี หรือไม่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ให้ถือเสมือนหนึ่งว่าไม่เคยเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แต่ทั้งนี้ไม่กระทบถึงการปฏิบัติหน้าที่ราชการ การรับเงินเดือน หรือผลประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการ ในระหว่างที่ผู้นั้นทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

มาตรา ๓๐ ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาดำรงตำแหน่งใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนั้นตามมาตรา ๒๐

ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพใดเป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง ให้หมายถึงปริญญาหรือประกาศนียบัตรที่ ก.พ.อ. รับรองตามมาตรา ๑๔ (๘)

มาตรา ๓๑ การเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

[มาตรา ๓๑ ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

(๑) การเปลี่ยนชื่อตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งบุคลากรชำนาญการพิเศษ (มีใช้หัวหน้าหน่วยงาน) มีวุฒิ การศึกษานิติศาสตรบัณฑิต ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานด้านกฎหมาย จะเปลี่ยนชื่อตำแหน่งเป็น นิติกรชำนาญการพิเศษ ต้องดำเนินการตามประกาศ ก.พ.อ.๓ และข้อบังคับมหาวิทยาลัยฯ โดยผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ ต้องมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดในทำนองเดียวกับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น

การเปลี่ยนชื่อตำแหน่งบุคลากรชำนาญการพิเศษเป็นตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ ต้องดำเนินการตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการเปลี่ยนตำแหน่ง การเปลี่ยนระดับตำแหน่ง และการตัดโอนตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยว่าด้วยเรื่องดังกล่าว โดยคำนึงถึงองค์ประกอบต่อไปนี้

๑) ความสอดคล้องกับบทบาท ภารกิจของหน่วยงาน

๒) กรอบของตำแหน่งที่สภา มหาวิทยาลัยกำหนดไว้

๓) ความมีประสิทธิภาพ ความไม่ซ้ำซ้อน และความประหยัด

กรณีบุคคลที่จะดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษนั้น ต้องมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ และต้องผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดในทำนองเดียวกับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๑๓๗๘๔ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔)

(๒) การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ผู้ดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ มีสิทธิประเมินเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ

ข้อเท็จจริง ผู้ร้องทุกข์ดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษ ส่วนวินัยและพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ได้ร้องทุกข์ว่าปลัดกระทรวงแต่งตั้งข้าราชการให้รักษาการในตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ ด้านวินัยและพิทักษ์ระบบคุณธรรม โดยไม่สุจริต เลือกปฏิบัติที่

ไม่เป็นธรรม อันเป็นการปฏิบัติต่อผู้ร้องทุกข์โดยใช้ดุลยพินิจโดยมิชอบ ไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม เนื่องจากผู้ร้องทุกข์เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับการประเมินบุคคลเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญแล้ว ย่อมแสดงว่าผู้ร้องทุกข์มีความเหมาะสมที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ก.พ.ค. พิจารณาแล้วเห็นว่า ในการคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ กรม ก. ได้กำหนดองค์ประกอบที่จะใช้ในการพิจารณาคัดเลือกไว้อย่างชัดเจน และได้ประกาศให้ข้าราชการในสังกัดได้ทราบเป็นการล่วงหน้าตามที่เห็นสมควรแล้ว และเมื่อต่อมา กรม ก. ได้ดำเนินการประเมินครั้งที่ ๑ และประเมินครั้งที่ ๒ ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ผ่านการประเมินครั้งที่ ๑ จำนวน ๒๒๓ คน โดยผู้ผ่านการประเมินทุกคนได้คะแนนเฉลี่ย ๙๑ คะแนนเท่ากัน และมีผู้ผ่านการประเมินครั้งที่ ๒ จำนวน ๒๒๓ คน โดยมีการจัดลำดับที่ของผู้ผ่านการคัดเลือกตามคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากมากไปหาน้อย โดยนาย ป. นักตรวจสอบ ฯ ข้าราชการพิเศษ ได้ลำดับที่ ๑ มีคะแนนเฉลี่ย ๙๐.๐๐ คะแนน และนาง ล. นักตรวจสอบ ฯ ข้าราชการพิเศษ ได้ลำดับที่ ๒๒๓ มีคะแนนเฉลี่ย ๘๐.๐๐ คะแนน ส่วนผู้ร้องทุกข์เป็นผู้ผ่านการคัดเลือกในลำดับที่ ๑๓๔ ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๑.๕๐ คะแนน และมีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๑๒๒ สำหรับ นาย บ. นักทรัพยากรบุคคลข้าราชการพิเศษ ซึ่งเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกในลำดับที่ ๓๗ ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๖.๐๐ คะแนน และมีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๓๓ กรณีจึงถือได้ว่า กรม ก. ได้ดำเนินการคัดเลือก

เป็นไปตามองค์ประกอบที่กำหนดไว้ตามประกาศ อันเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ ก.พ. กำหนดแล้ว

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าผู้ร้องทุกข์จะเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกเข้ารับการประเมินฯ ก็ไม่ได้หมายความว่าผู้ร้องทุกข์มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งและจะต้องได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว การเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกในกรณีนี้เป็นแต่เพียงว่าผู้ร้องทุกข์เป็นผู้มีคุณสมบัติอยู่ในข่ายที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวได้เท่านั้น ส่วนการจะแต่งตั้งผู้ใดให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว อธิบดีกรม ก. ยังต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมเปรียบเทียบกับผู้ผ่านการคัดเลือกรายอื่น ๆ อีกด้วย และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผู้ร้องทุกข์กับนาย บ. ซึ่งเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกและได้รับการเสนอชื่อให้เข้ารับการประเมินผลงานเพื่อเลื่อนขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการ ระดับเชี่ยวชาญ ผู้ร้องทุกข์และนาย บ. ผู้ได้รับคัดเลือก มีคุณสมบัติ ผลงาน หรือผลการปฏิบัติงานโดดเด่นใกล้เคียงกันมาก ไม่แตกต่างกันถึงขนาดที่ว่าเมื่อคัดเลือกคนใดคนหนึ่งแล้ว จะเป็นการปฏิบัติต่ออีกคนหนึ่งโดยไม่สุจริต เลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม หรือใช้ดุลยพินิจโดยไม่สุจริตต่อผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก หรือเป็นการคัดเลือกโดยไม่เป็นไปตามระบบคุณธรรม ดังที่ผู้ร้องทุกข์กล่าวอ้างที่สำคัญก็คือ ตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญดังกล่าวไม่ใช่ตำแหน่งที่ผู้ร้องทุกข์ครองอยู่ หากแต่เป็นตำแหน่งว่าง และแม้ชื่อตำแหน่งจะระบุว่าเป็นตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ แต่ก็หาได้ผูกขาดให้พิจารณาคัดเลือกเฉพาะผู้ร้องทุกข์หรือผู้ดำรงตำแหน่งนิติกรข้าราชการพิเศษเพียงเท่านั้นแต่อย่างใดไม่ เช่นเดียวกับตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลเชี่ยวชาญ ซึ่งเป็น

ตำแหน่งว่าง ก็ไม่อาจผูกขาดพิจารณาคัดเลือกได้ เฉพาะผู้ดำรงตำแหน่งนักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษเท่านั้น แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ที่มีคุณสมบัติเข้ารับการคัดเลือกด้วย

การที่คู่กรณีในการร้องทุกข์ได้พิจารณาคัดเลือกให้นาย บ. ซึ่งมีคุณสมบัติ ผลงาน หรือผลการปฏิบัติงานโดดเด่นใกล้เคียงกันกับผู้ร้องทุกข์ แต่มีผลการประเมินเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกในลำดับที่ ๓๗ ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๖.๐๐ คะแนน มีอาวุโสอยู่ในลำดับที่ ๓๓ ซึ่งดีกว่าผู้ร้องทุกข์ที่มีผลการประเมินเป็นผู้ผ่านการคัดเลือกในลำดับที่ ๑๓๔ ได้คะแนนเฉลี่ย ๘๑.๕๐ คะแนน และมีอาวุโสในลำดับที่ ๑๒๒ ให้เป็นผู้เข้ารับการประเมินผลงาน เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว คำร้องทุกข์ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยให้ยกคำร้องทุกข์ (มติชน คอลัมน์ “ก.พ.ค. ขอบอก” ฉบับวันที่ ๕ พ.ค. ๕๘) <http://mspc.ocsc.go.th/site/กพค/๒๐๑๕/๐๖/คัดเลือกนิติกรเชี่ยวชาญ>

หมายเหตุ หลักที่ว่า “ตำแหน่งว่าง และแม้ชื่อตำแหน่งจะระบุว่าเป็นตำแหน่งนิติกรเชี่ยวชาญ แต่ก็หาได้ผูกขาดให้พิจารณาคัดเลือกเฉพาะผู้ร้องทุกข์หรือผู้ดำรงตำแหน่งนิติกรชำนาญการพิเศษเพียงเท่านั้น แต่ต้องเปิดโอกาสให้ผู้ดำรงตำแหน่งอื่น ที่มีคุณสมบัติเข้ารับการคัดเลือกด้วย” เป็นหลักทั่วไปที่ใช้กับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาด้วย แต่หลักเกณฑ์การประเมินพิจารณาคัดเลือกต้องเป็นไปตาม ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้

ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔

(๓) การเขียนชื่อตำแหน่งในสายงานและระดับตำแหน่ง ให้เขียนชื่อตำแหน่งและระดับตำแหน่งติดกันโดยไม่ต้องเว้นวรรค เช่น ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ เป็นต้น (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๑๓๗๘๔ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔)

(๔) มาตรฐานกำหนดตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่ ก.พ.อ. กำหนด (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ ๑ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๔) ได้กำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งในข้อ ๔ ระบุว่า “ผ่านการอบรมหลักสูตรที่ ก.พ.อ. รับรอง หรือผ่านการอบรมหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานหลักสูตรการบริหารงานอุดมศึกษาระดับสูงที่ ก.พ.อ. กำหนดและรับรองหน่วยจัด” ดังนั้น ผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารระดับสูง (นบม.) หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารมหาวิทยาลัยสายสนับสนุนและผู้ช่วยวิชาการ (นบ ก.) หลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษา (นบอ.) โดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาเป็นผู้จัด และผู้ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรนักบริหารระดับกลางของ ก.พ. โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามเป็นผู้จัด ถือว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งครบถ้วน ตามหลักเกณฑ์การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งประเภทผู้บริหาร (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๓)/๖๘๖๙ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๕ และที่ ศธ ๐๕๐๙(๕).๒/๓๔๔๘ ลงวันที่

๑๒ กันยายน ๒๕๕๗)

(๕) คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพตามมาตราที่กำหนดตำแหน่ง ก.พ.อ. กำหนดว่า “มีคุณวุฒิต่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑. ได้รับปริญญาตรีหรือคุณวุฒิต่างอื่นที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้...” นั้น มหาวิทยาลัยจะกำหนดให้ผู้มีคุณวุฒิปริญญาตรีทางศึกษาศาสตร์ เป็นคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งดังกล่าวไม่ได้ เนื่องจากเป็นอำนาจหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัย

การกำหนดคุณวุฒิต่างใด ทางด้านใดให้เป็นคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เป็นอำนาจและหน้าที่ของสภามหาวิทยาลัยตามมาตรา ๒๐ ประกอบกับมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่จะพิจารณากำหนดได้ตามภาระงานและหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งโดยไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งที่ ก.พ.อ.กำหนดไว้ เช่น กรณี ตำแหน่ง นิติกร ก.พ.อ. กำหนดคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งนิติกรไว้ในมาตรฐานกำหนดตำแหน่งว่าจะต้องมีคุณวุฒิในสาขา นิติศาสตร์เท่านั้น โดยที่ในการแต่งตั้งบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งต้องมีกรอบของตำแหน่งภายในหน่วยงานอยู่ก่อนซึ่งการกำหนดให้มีตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานจะต้องมีการวิเคราะห์ภารกิจของหน่วยงานและประเมินค่างานเพื่อกำหนดว่าเป็นชื่อตำแหน่งใด สายงานใด ระดับตำแหน่งใดและมีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งอย่างไร หากสภามหาวิทยาลัยกำหนดให้ตำแหน่งหัวหน้างานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ เป็นตำแหน่งนักแนะแนว

การศึกษาและอาชีพ เมื่อผู้ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกดำรงตำแหน่งนักวิชาการศึกษาชำนาญการ คือ มีได้ดำรงตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพอยู่ก่อน แต่มีคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งตรงตามสายงานที่จะแต่งตั้ง และผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด อธิการบดีก็ย่อมสามารถแต่งตั้งบุคคลดังกล่าวให้ดำรงตำแหน่งนักแนะแนวการศึกษาและอาชีพได้ โดยความเห็นชอบของสภามหาวิทยาลัย (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๕).๒/๒๕๖๖ ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๘)

(๖) หลักเกณฑ์การประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะ เชี่ยวชาญเฉพาะ

ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและการแต่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ กำหนดหลักเกณฑ์การประเมินบุคคลตามลักษณะการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) กรณีปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทาง

ประเมินตามองค์ประกอบ ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของงานตามตัวชี้วัดของตำแหน่งที่ครองอยู่ /ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งที่จะประเมิน /ผลงานที่แสดงความเป็นผู้ชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ เชี่ยวชาญ เชี่ยวชาญพิเศษ และจริยธรรมและจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ตามข้อ ๕ (๓) (ก) ของประกาศ ก.พ.อ.๖

๒) กรณีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ

ประเมินตามองค์ประกอบ ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ของงานตามตัวชี้วัดของตำแหน่งที่ครองอยู่ และแนวคิดในการพัฒนาปรับปรุงงานในตำแหน่งใหม่ / ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งที่จะประเมิน/ สมรรถนะทางการบริหาร ตามข้อ ๕ (ก) (ข) ของประกาศ ก.พ.อ.ฯ

(๗) คำว่า “หัวหน้าหน่วยงาน” หมายถึง หัวหน้าหน่วยงานระดับงานในกองหรือเทียบเท่า เช่น หัวหน้างานการเงินในกองกลางสำนักงานอธิการบดี

คำว่า “หัวหน้าหน่วยงาน” ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่องมาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่ง และการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๓ (ก) กำหนดไว้ว่า “ตำแหน่งประเภทวิชาชีพเฉพาะหรือเชี่ยวชาญเฉพาะ ระดับชำนาญการ ระดับชำนาญการพิเศษ และระดับเชี่ยวชาญ ในกรณีตำแหน่งหัวหน้างานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพ และไม่ได้ใช้วิชาชีพ กำหนดองค์ประกอบหลักในการประเมินค่างาน...” หมายความว่าถึง ตำแหน่งหัวหน้างานที่เกิดจากการแบ่งงานภายในที่ต่ำกว่า ส่วนราชการที่มีฐานะเป็น ศูนย์ สถาบัน สำนัก และกอง หรือเทียบเท่า หรือส่วนงานภายในตามมติสภาสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการที่มีฐานะเทียบเท่าศูนย์ สถาบัน สำนัก และกอง ทั้งนี้ การจัด แบ่ง ส่วน งาน ภายใน นั้น สภาสถาบันอุดมศึกษาได้เห็นชอบด้วยแล้ว ตัวอย่างเช่น กองคลัง อาจกำหนดให้มีหัวหน้างานภายในกองคลัง เช่น หัวหน้างานการเงิน หัวหน้างานการบัญชี หรือ กองกลาง สำนักงานอธิการบดี อาจกำหนดให้

มีตำแหน่งหัวหน้างานภายใน เช่น หัวหน้างานการเงิน เป็นต้น (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศช ๐๕๐๙(๒)/๑๔๓๐๗ ลงวันที่ ๑๔ กันยายน ๒๕๕๕)

ผู้ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ ฯลฯ หากต่อมาได้รับการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งจากเดิมไม่ว่าจะหน่วยงานในสังกัดเดิมหรือย้ายไปสังกัดหน่วยงานอื่น ในเรื่องระดับตำแหน่งเดิมที่ครองอยู่ จะแยกพิจารณาตามหลักเกณฑ์การประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น ระดับชำนาญการ ชำนาญการพิเศษ ฯลฯ ดังนี้

๑) กรณีประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น กรณีปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทาง ตามข้อ ๕ (ก) (ง) ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งฯ แม้จะเป็นการเปลี่ยนตำแหน่งภายในประเภทเดียวกัน เช่น ตำแหน่งบุคลากรชำนาญการพิเศษ การจะเปลี่ยนมาเป็นตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน จะยังคงดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการพิเศษตามเดิมหรือไม่ นั้น จะต้องมีการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดในทำนองเดียวกับการประเมินผลงานเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น

๒) กรณีประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น กรณีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ใช้วิชาชีพ ตาม ข้อ ๕ (ก) (ข) ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งฯ เมื่อเปลี่ยนตำแหน่งภายในประเภทตำแหน่งเดียวกันและยังคงเป็นตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงาน ไม่ว่าจะหน่วยงาน

ในสังกัดเดิมหรือย้ายไปสังกัดหน่วยงานอื่น ก็ยังคงดำรงตำแหน่งในระดับตำแหน่งที่ครองอยู่เดิมต่อไป เช่น เดิมดำรงตำแหน่งบุคลากรชำนาญการพิเศษ ต่อมาได้รับการเปลี่ยนตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป บุคคลนั้นก็ยังคงดำรงตำแหน่งในระดับชำนาญการพิเศษต่อไป (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๑๔๖๓๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖)

(๘) การแต่งตั้งข้าราชการหรือบรรจุพนักงานมหาวิทยาลัยในหน่วยงานใหม่ที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้จัดตั้งเป็นส่วนงานภายในมหาวิทยาลัยสามารถแต่งตั้งข้าราชการหรือบรรจุพนักงานมหาวิทยาลัย (งบประมาณแผ่นดิน) ไปสังกัดหน่วยงานดังกล่าวตามพระราชบัญญัติการบริหารส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ ทั้งนี้ ไม่ขัดกับประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การจัดตั้งส่วนงานภายในของสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยในส่วนของที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลกำหนดไว้ในข้อ ๓ (๕) ว่า “ระบบการบริหารงานบุคคล จะต้องไม่มีผลกระทบต่อภาพรวมของสถาบันอุดมศึกษาในการบริหารจัดการที่เกี่ยวกับการขอ กำหนดตำแหน่งเพิ่ม” และข้อ ๓ (๙) ว่า “ระบบการบริหารจัดการงบประมาณและทรัพย์สิน ต้องมีความชัดเจนว่าสถาบันอุดมศึกษาไม่สามารถนำงบประมาณแผ่นดินมาใช้กับส่วนงานภายในได้ เว้นแต่เป็นการใช้บุคลากรเดิมที่มีอยู่แล้วในการปฏิบัติงานในส่วนงานภายในที่จัดตั้ง โดยไม่มีผลกระทบต่องบประมาณแผ่นดินในภาพรวม”

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ตอบหรือตามหนังสือ ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๘๕๒๙

ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ ดังนี้

๑) กรณีการแต่งตั้งข้าราชการไปสังกัดในหน่วยงานดังกล่าวเป็นอำนาจของอธิการบดีในการแต่งตั้งข้าราชการให้ดำรงตำแหน่งใด ตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒) สำหรับกรณีการบรรจุพนักงานตาม มาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดให้การกำหนดตำแหน่งระบบการจ้าง การบรรจุและแต่งตั้ง อัตราค่าจ้าง และค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ... และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา และมาตรา ๖๕/๒ ซึ่งกำหนดให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้

ดังนั้น มหาวิทยาลัยจึงสามารถแต่งตั้งข้าราชการหรือบรรจุพนักงานมหาวิทยาลัยไปสังกัดหน่วยงานดังกล่าวได้

(๙) การปฏิบัติงานในหน่วยงานใหม่ที่สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้จัดตั้งเป็นส่วนงานภายใน สามารถนำผลงานที่ปฏิบัติในหน่วยงานนั้นไปประเมินการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้นได้

๑) กรณีการประเมินเพื่อแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นในระดับต่าง ๆ นั้น ข้าราชการในหน่วยงานดังกล่าวสามารถนำผลการ

ปฏิบัติงานที่ปฏิบัติในหน่วยงานมาใช้เป็นคุณสมบัติในการดำรงตำแหน่งหรือการปฏิบัติงานเพื่อประโยชน์ในการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้นได้

๒) สำหรับกรณีพนักงานมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาในการกำหนดหลักเกณฑ์ ตามมาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งกำหนดให้การกำหนดตำแหน่งระบบการจ้าง การบรรจุและแต่งตั้ง อัตราค่าจ้าง และค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ... และการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๘๕๒๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕)

(๑๐) ผู้ดำรงตำแหน่งชำนาญการและรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการในหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามมติสภามหาวิทยาลัย หากจะขอ กำหนดระดับตำแหน่งชำนาญการพิเศษ กรณีปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทางซึ่งมิใช่ตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงาน จะต้องประเมินตามองค์ประกอบข้อ ๕ (๓) (ก)) แต่หากจะขอ กำหนดตำแหน่งเป็นระดับชำนาญการพิเศษในตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ จะต้องประเมินตามองค์ประกอบข้อ ๕ (๓) (ข) ของประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการกำหนดระดับตำแหน่งและการแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งสูงขึ้น พ.ศ. ๒๕๕๓

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

ดำรงตำแหน่งระดับชำนาญการและรักษาการในตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานที่จัดตั้งโดยมติสภามหาวิทยาลัย จะขอ กำหนดตำแหน่งเป็นระดับชำนาญการพิเศษ กรณีปฏิบัติงานเฉพาะด้านหรือเฉพาะทางซึ่งมิใช่ตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงาน จะต้องประเมินตามองค์ประกอบข้อ ๕ (๓) (ก) (๒) แต่หากจะขอ กำหนดตำแหน่งเป็นระดับชำนาญการพิเศษในตำแหน่งที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่มีลักษณะใช้วิชาชีพและไม่ได้ใช้วิชาชีพ จะต้องประเมินตามองค์ประกอบข้อ ๕ (๓) (ข) ซึ่งต้องประเมิน ๓ องค์ประกอบ ได้แก่ ๑) ผลสัมฤทธิ์ของงานตามตัวชี้วัดของตำแหน่งที่ครองอยู่และแนวคิดในการพัฒนาปรับปรุงงานในตำแหน่งใหม่ ๒) ความรู้ ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งที่จะประเมิน และ ๓) สมรรถนะทางการบริหาร (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๑๔๖๓๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๖)

(๑๑) บทบัญญัติเรื่องการรักษาราชการแทนในตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษา จะมีบทบัญญัติเรื่องการรักษาราชการแทนในตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่มีวาระการดำรงตำแหน่ง แต่ตำแหน่งประเภทผู้บริหารที่ไม่มีวาระการดำรงตำแหน่ง เช่น ตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง จะไม่มีบทบัญญัติเรื่องการรักษาราชการแทน แต่กฎหมายจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาจะบัญญัติอำนาจอธิการบดีไว้ในทำนองว่า “ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

และจะให้ มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือ จะมีทั้งรองอธิการบดี และผู้ช่วยอธิการบดีตาม จำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด เพื่อทำหน้าที่ และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้” การแต่งตั้งผู้รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ สำนักงานอธิการบดี ผู้อำนวยการกอง จึงอาศัย อำนาจบังคับบัญชาของอธิการบดีในการแต่งตั้งได้

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตอบหาหรือว่า ได้ตรวจพิจารณาพระราชบัญญัติที่ เกี่ยวข้อง ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (๒) พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (๓) พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ (๔) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (๕) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้วเห็นว่า ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือผู้อำนวยการ กอง หรือหัวหน้างาน เป็นตำแหน่งข้าราชการพล เรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งประเภท ผู้บริหาร ที่ไม่มีวาระการดำรงตำแหน่งเช่นเดียวกับ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตำแหน่งประเภทผู้บริหารอื่น อันได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และรองคณบดีหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่อ อย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณบดี ที่มีวาระการดำรง ตำแหน่งสี่ปี กรณีพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย รามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ จึงมิได้กำหนดการรักษา ราชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือ

ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้างานไว้เป็นการเฉพาะ เช่นเดียวกับอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดี หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะ เทียบเท่าคณบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และรองคณบดี หรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มี ฐานะเทียบเท่าคณบดี คงปล่อยให้การแต่งตั้งผู้รักษาร าชการแทนผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือ ผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้างาน เป็นอำนาจ หน้าที่ของอธิการบดีมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่จะ แต่งตั้งบุคคลใดที่เห็นสมควรให้รักษาราชการแทน ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดี หรือผู้อำนวยการ กอง หรือหัวหน้างาน ทั้งนี้ ตามหลักอำนาจบังคับ บัญชาที่มีอยู่ทั่วไป

อาศัยเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

๑) กรณีผู้อำนวยการสำนักงาน อธิการบดีหรือผู้อำนวยการกองหรือตำแหน่งอื่นที่ ก.พ.อ. กำหนด หรือหัวหน้างาน ว่างลงหรือมีแต่ไม่ อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้ มหาวิทยาลัย รามคำแหงจึงอาจอ้างบทมาตรา ๒๒ แห่ง พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่งตั้งข้าราชการให้รักษาราชการแทน และการรักษาราชการแทนไม่จำเป็นต้องมีกำหนด ระยะเวลา

๒) มหาวิทยาลัยควรจะต้องแต่งตั้งให้ “รักษาราชการแทน” จึงจะถูกต้อง และ

๓) อธิการบดีจะแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง ประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) ที่ไม่กำหนด ไว้ในมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย รามคำแหง พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือแต่งตั้งข้าราชการที่ เห็นสมควรไปรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีก หนึ่งตำแหน่งได้ (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการ

การอุดมศึกษาที่ ศธ ๐๕๐๙.๖(๒.๓)/๓๑๑๑ ลง
วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๖)

หมายเหตุ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย
รามคำแหง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๒๒ ให้มีอธิการบดีเป็น
ผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของ
มหาวิทยาลัย และจะให้ มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วย
อธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดี และผู้ช่วย

มาตรา ๓๒ การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาสามารถกระทำได้ ในกรณี
ดังต่อไปนี้

(๑) การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการพล
เรือนในสถาบันอุดมศึกษาในต่างสถาบันอุดมศึกษา อาจกระทำได้เมื่อผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ ทั้งสอง
ฝ่ายยินยอมในการโอนและเจ้าตัวสมัครใจ

(๒) การโอนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาไปแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประเภท
ผู้บริหารในต่างสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

(๓) การรับโอนข้าราชการที่มีใช้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและมีใช้ข้าราชการ
การเมือง และการรับโอนพนักงานส่วนท้องถิ่นมาเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไป
ตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่
ก.พ.อ. กำหนด

ข้าราชการพลเรือนสามัญในส่วนราชการ
อื่นจะโอนมารับราชการในมหาวิทยาลัย เพื่อ
แก้ปัญหาการขาดแคลนอาจารย์ไม่ได้

มติ ค.ร.ม.ให้ใช้วิธีการจ้างพนักงาน
มหาวิทยาลัยแทนการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือน
ในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งว่างทุกกรณี จึงไม่

มาตรา ๓๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใดตาม
มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒ (๑) แล้ว หากภายหลังปรากฏว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง
นั้น ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๘ แต่งตั้งผู้นั้นไปดำรงตำแหน่งเดิมหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่าที่ต้องใช้
คุณสมบัติเฉพาะที่ผู้นั้นมีอยู่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

[มาตรา ๓๓ ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

อธิการบดีตามจำนวนที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด
เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดี

มอบหมายก็ได้

เพื่อประโยชน์ในการบังคับบัญชา ให้ถือว่า
อธิการบดีเป็นอธิบดี รองอธิการบดีเป็นรองอธิบดี
และผู้ช่วยอธิการบดีเป็นผู้ช่วยอธิบดี ตามกฎหมาย
ว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดินและ
กฎหมายอื่น

สามารถบรรจุข้าราชการใหม่ หรือรับโอน
ข้าราชการประเภทอื่นได้อีกต่อไป (หนังสือ
คณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและนโยบาย
กำลังคนภาครัฐ สำนักงาน ก.พ. ที่ นร
๑๐๐๘.๓.๓/๓๗๙ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๕๒)

มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งเคยเป็นข้าราชการอาจขอกลับเข้ารับราชการเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ออกจากราชการเมื่อถูกสั่งให้ไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหาย

(๒) ออกจากราชการโดยได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีเพื่อไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างนั้นสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

(๓) ลาออกจากราชการไปด้วยเหตุใด ๆ อันมิใช่เป็นกรณีออกจากราชการในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ

การกลับเข้ารับราชการ การนับวันรับราชการ และเงินเดือนที่จะได้รับของผู้ขอกลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งแต่ละกรณี ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

หมวด ๔

การเลื่อนเงินเดือน

[หมวด ๔ แก้ออกจาก “เลื่อนขั้นเงินเดือน” เป็น “เลื่อนเงินเดือน” โดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๓๕ การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโดยคำนึงถึงคุณภาพและปริมาณงานของตำแหน่งและผลงานที่ได้ปฏิบัติมา การรักษาวินัยและจรรยาบรรณของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนความสามารถและความอดสาหาในการปฏิบัติงานตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดซึ่งต้องสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การเลื่อนเงินเดือนตามวรรคหนึ่งให้อธิการบดีมีคำสั่งเลื่อนเงินเดือนตามข้อเสนอแนะของผู้บังคับบัญชา เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาเสนอแนะไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีจะสั่งการให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขดังกล่าวก็ได้

การเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดี ให้นายกสภาสถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้มีอำนาจสั่งเลื่อน

[มาตรา ๓๕ วรรคสาม เพิ่มโดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

[มาตรา ๓๕ แก้ออกจาก “เลื่อนขั้นเงินเดือน” เป็น “เลื่อนเงินเดือน” โดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

การประเมินผลการปฏิบัติราชการเพื่อเลื่อนเงินเดือนในแต่ละครั้ง ประกาศ ก.พ.อ. เรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการปฏิบัติราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ข้อ ๑๑ (๕) กำหนดว่า “...ให้ผู้ประเมินแจ้งผลการประเมินให้ผู้รับการประเมินทราบผลการประเมินเป็นรายบุคคลโดยให้ผู้รับการประเมินลงลายมือชื่อรับทราบผลการประเมิน” และ ข้อ ๑๑ (๔) กำหนดไว้ว่า “ในระหว่างรอบการประเมินให้ผู้ประเมินให้คำปรึกษาแนะนำผู้รับการประเมินเพื่อการปรับปรุง แก้ไข พัฒนาเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ของงาน และพฤติกรรมปฏิบัติราชการที่ตรงตามความต้องการของหน่วยงาน...” ซึ่งกำหนดไว้ทำนองเดียวกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๐ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๐ เรื่องการใช้ระบบเปิดในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ ที่กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการไว้ว่า ข้อ ๒ “ให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่เป็นผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานแจ้งการประเมินและผลการประเมินให้ผู้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบเป็นรายบุคคลทุกครั้งที่มีการประเมิน” ข้อ ๔ “ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ประเมินเปิดโอกาสให้ผู้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินได้ชี้แจงให้ความเห็นหรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินและผลการประเมินดังกล่าวก่อนมีคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน โดยเฉพาะผู้ที่ไม่อยู่ในข่ายได้รับการเสนอเพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนให้มีสิทธิพบผู้บังคับบัญชาได้ทันทีที่รับทราบผลการพิจารณาดังกล่าว”

กรณี

(๑) คำสั่งเลื่อนเงินเดือน (ขั้นเงินเดือน) ที่ไม่ได้แจ้งผลการประเมินให้แก่ผู้รับการประเมินก่อนออกคำสั่งเลื่อนเงินเดือน คำสั่งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๒) ถ้าปรากฏข้อเท็จจริงว่า คณะกรรมการพิจารณาความดีความชอบ เปิดโอกาสให้ผู้รับการประเมิน (ผู้ฟ้องคดี) เข้ารับฟังและชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนที่จะยืนยันมีมติไม่เลื่อนขั้นเงินเดือนให้แก่ผู้รับการประเมินตามเดิม กรณีย่อมเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงให้ความเห็นเกี่ยวกับการประเมินแล้ว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๒๔๓/๒๕๕๔ วินิจฉัยว่า หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติตามระบบเปิดในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๐ ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๐ มีสาระสำคัญเพื่อให้การพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการมีความเป็นธรรม โปร่งใส สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ดังนั้น การแจ้งการประเมินและผลการประเมินให้ผู้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบ จึงเป็นวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นผู้ประเมินมีหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาที่ถูกประเมินทราบก่อนที่ผู้มีอำนาจจะออกคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือน

เมื่อผู้ประเมินซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ฟ้องคดีได้ให้คำแนะนำในแบบการประเมิน แต่ไม่ได้ดำเนินการแจ้งผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ตามหลักเกณฑ์ของหนังสือเวียนสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม

๒๕๔๐ โดยมีได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงให้ ความเห็นหรือขอคำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมิน และผลการประเมินแต่อย่างใดและมีได้แจ้งผลการ ประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ เมื่อขั้นตอนการประเมิน และการแจ้งผลการประเมินเป็นวิธีการอันเป็น สาระสำคัญในการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือน ซึ่ง ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้มีอำนาจออกคำสั่ง เลื่อนขึ้นเงินเดือนและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้ ฟ้องคดีจะต้องถือปฏิบัติ การที่ไม่ได้แจ้งผลการ ประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ ย่อมถือเป็นการกระทำ โดยไม่ถูกต้องตามรูปแบบขั้นตอน หรือวิธีการอัน เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้

คำสั่งเลื่อนขึ้นเงินเดือนของผู้ว่าราชการ จังหวัดดังกล่าวเฉพาะในส่วนที่เลื่อนเงินเดือนให้ผู้ ฟ้องคดี จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย และคำวินิจฉัยร้อง ทุกข์ ที่แจ้งผลการวินิจฉัยแก่ผู้ฟ้องคดีว่าการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีเป็นไปตาม หลักเกณฑ์แล้วนั้น จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย เช่นเดียวกัน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๐๙/ ๒๕๕๖ ... การที่ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นไม่ได้แจ้งการ

มาตรา ๓๖ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติ หน้าที่ราชการ สภาสถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาเลื่อนเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษเพื่อประโยชน์ใน การคำนวณบำเหน็จบำนาญได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดโดยความเห็นชอบ ของกระทรวงการคลัง

[มาตรา ๓๖ แก้ออกจาก “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” เป็น “เลื่อนเงินเดือน” โดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

ประเมินและผลการประเมินให้ผู้ฟ้องคดีทราบ และ ไม่ได้เปิดโอกาสให้มีการชี้แจงให้ความเห็นหรือขอ คำปรึกษาเกี่ยวกับการประเมินก่อนมีคำสั่งมีผลให้ การพิจารณามีได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ตามข้อ ๒ และข้อ ๔ ของหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๘.๑/ว ๑๖ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๐ ซึ่งถือ เป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญที่เป็น เหตุให้คำสั่งไม่เลื่อนขึ้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีไม่ สมบูรณ์

แต่การที่คณะกรรมการพิจารณาความดี ความชอบเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีเข้ารับฟังและ ชี้แจงเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวก่อนที่จะยืนยันมีมติไม่ เลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามเดิม กรณีย่อม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ฟ้องคดีได้ชี้แจงให้ความเห็น เกี่ยวกับการประเมินและผลประเมินก่อนสิ้นสุด กระบวนการพิจารณาอุทธรณ์แล้วตามนัยมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติ ราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ คำสั่งไม่เลื่อน ขึ้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีจึงมีผลสมบูรณ์ใช้บังคับได้ และเป็นไปตามขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็น สาระสำคัญตามที่กฎหมายกำหนดไว้แล้ว

หมวด ๕

วินัยและการรักษาวินัย

มาตรา ๓๗ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาวินัยและจรรยาบรรณตามที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้โดยเคร่งครัด

มาตรา ๓๘ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยด้วยความบริสุทธิ์ใจ

มาตรา ๓๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เทียงธรรม ขยันหมั่นเพียร และดูแลเอาใจใส่รักษาประโยชน์ของทางราชการ

ห้ามมิให้อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมหาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่น

การปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ

การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ มติคณะรัฐมนตรี หรือนโยบายของทางราชการ หรือขาดการเอาใจใส่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของทางราชการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) ปฏิบัติหรือการละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้รับประโยชน์ที่มิควรได้เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๓๔/๒๕๕๗ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการงานกองทุนมหาวิทยาลัยโดยเป็นผู้เบิกเงินจากบัญชีเงินฝากกองทุนเพื่อนำส่งนักวิจัย จึงถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ราชการดังกล่าวอยู่ในความรับผิดชอบของผู้ฟ้องคดีโดยตรง การที่ผู้ฟ้องคดีเบิกเงินจากกองทุน

ไปแล้ว และจ่ายเงินให้ ดร.ส. โดยวิธีนำเข้าบัญชีเงินฝากของ ดร.ส. แต่ไม่จ่ายให้รองศาสตราจารย์ ภ. กลับนำเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวในวันเดียวกัน โดยระเบียบของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยกองทุน มอ. เพื่อวิจัยและพัฒนาภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๓๒ และระเบียบมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ว่าด้วยเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้ให้อำนาจเจ้าหน้าที่เก็บรักษาเงินเข้าบัญชีส่วนตัวได้ จึงถือว่าการนำเงินราชการฝากเข้าพักไว้ในบัญชีส่วนตัว เป็นการดำเนินการนอกเหนือจากที่ระเบียบกฎหมายกำหนด การที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้ใช้

ความพยายามติดตามหรือสอบถามเลขที่บัญชีของ รองศาสตราจารย์ ก. เพื่อจะรับเงินเข้าบัญชี ซึ่ง ผู้ฟ้องคดีควรจะต้องติดต่อประสานงานขอข้อมูล โดยเฉพาะเลขที่บัญชีของผู้ขออนุมัติเงินก่อนจะ ดำเนินการเบิกเงินยืมเพื่อจัดส่งให้นักวิจัยแต่ละราย และ หากยังไม่ทราบ เลขที่บัญชี ของ รอง ศาสตราจารย์ ก. จะต้องเก็บรักษาเงินที่ไม่อาจจ่าย ได้โดยวิธีนำเงินฝากเข้าบัญชีกองทุนไว้ก่อน เพื่อรอ สอบถามเลขที่บัญชีเงินฝากให้ทราบแน่ชัด หรือ อาจใช้วิธีซื้อตั๋วแลกเงินหรือแคชเชียร์เช็คของ ธนาคารสั่งจ่ายในนามรองศาสตราจารย์ ก. แล้วจัดส่ง ไปยังสถานที่ทำงานหรือโทรศัพท์ติดต่อสอบถาม เลขที่บัญชีจากรองศาสตราจารย์ ก. ตามหมายเลข โทรศัพท์ที่ระบุไว้ในคำขออนุมัติยืมเงินได้ การที่ผู้ ฟ้องคดีมิได้ดำเนินการโดยวิธีการใด ๆ แต่กลับนำ เงินเข้าบัญชีส่วนตัวและนำไปใช้ประโยชน์นานถึง ๕๖ วัน จนกระทั่งถูกทวงถาม จึงได้นำเงินเข้าบัญชี ให้แก่รองศาสตราจารย์ ก. ในวันเดียวกับที่ถูกทวงถาม ย่อมแสดงให้เห็นถึงเจตนาที่แท้จริงของผู้ฟ้อง คดี ทั้งงานเจ้าหน้าที่การเงินและบัญชีของกองทุน เป็นงานส่วนพิเศษที่มีได้มีปริมาณงานที่มากจนเกิน ภาระที่ผู้ฟ้องคดีจะปฏิบัติให้แล้วเสร็จเรียบร้อยได้อีก ทั้ง ผู้ฟ้องคดีจบการศึกษาเกี่ยวกับการเงินการ บัญชีและดำรงตำแหน่งนักวิชาการการเงินและ บัญชี ระดับ ๖ มีหน้าที่เกี่ยวกับงานด้านการเงิน และบัญชี ย่อมต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ ในการเบิกจ่ายเงินในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี พฤติการณ์การนำเงินเข้าฝากในบัญชีส่วนตัว และ นำเงินไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวในช่วงเวลาดังกล่าว หลายครั้ง ทำให้รองศาสตราจารย์ ก. ไม่ได้รับเงิน ไปใช้ในโครงการวิจัย ทำให้เกิดความเสียหายแก่

รองศาสตราจารย์ ก. และทางราชการ จึงถือได้ว่าเป็นการปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองได้รับประโยชน์ที่มี ควรได้ เป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการและเป็น ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๓๙ วรรค สาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล เรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๑/ ๒๕๕๕ การนำบัญชีรายชื่อที่เวียนให้ผู้เข้าอบรม โครงการ อพป. กรอกชื่อ ที่อยู่ พร้อมลงลายมือชื่อ ในระหว่างการฝึกอบรมเพื่อให้ นาย ส. จัดทำ เอกสารเท็จเบิกเงินงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัด ฝึกอบรมโดยไม่ได้มีการฝึกอบรมจริง ประกอบกับ ส่วนราชการดังกล่าวมีข้าราชการปฏิบัติงานประจำ เพียง ๒ คน ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ สามารถกำกับติดตามหรือตรวจสอบการปฏิบัติงาน ของข้าราชการในสังกัดได้อย่างทั่วถึงโดยง่าย การที่ ผู้ฟ้องคดีไม่ทราบ ว่า นาย ส. ทำเอกสารเท็จมาเบิก เงินโดยไม่มี การฝึกอบรมจริง จึงไม่อาจรับฟังได้ เป็นการร่วมกันทุจริตต่อหน้าที่ราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๐๑/ ๒๕๕๕ เมื่อเดินทางไปปฏิบัติราชการต่างท้องที่ซึ่ง มีระยะทางไกลหากน้ำมันเชื้อเพลิงที่เติมไว้หมดลง ก่อนเดินทางสู่ที่หมาย ผู้เดินทางไปราชการสามารถ เติมน้ำมันเชื้อเพลิงจากสถานีบริการน้ำมันที่อยู่ราย ทางและนำหลักฐานใบเสร็จรับเงินมาเบิกจ่ายจาก ราชการได้ และแม้ว่าการเติมน้ำมันจากสถานี บริการน้ำมันจะเป็นการสั่งซื้อน้ำมันโดยผู้ขายเรียก เก็บเงินจากส่วนราชการในภายหลัง แต่ก็ไม่มี ความ จำเป็นถึงขนาดที่จะต้องเติมน้ำมันเชื้อเพลิงใส่ถัง แกลลอนเพื่อสำรองไว้ใช้ในการเดินทางไปราชการ

อีกทั้งหากผู้ฟ้องคดีจะมีเจตนาสำรองน้ำมันไว้ใช้ตามที่อ้างจริง ก็ควรที่จะแสดงถึงเจตนาดังกล่าวต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นแรกด้วย แต่กลับมาแสดงถึงเจตนาในชั้นคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย นอกจากนั้นยังงัดใจลงวันที่ในใบสั่งซื้อน้ำมันผิดเพื่อให้มีช่วงเวลาห่างออกไปเพื่อไม่ให้มีพินิจเนื่องจากถังน้ำมันจุได้เพียง ๕๐ ลิตร อีกทั้งยังปรากฏว่าได้ใช้รถยนต์เพียง ๒๑ กิโลเมตร และไม่มีหนังสือขออนุญาตเดินทางไปราชการนอกสถานที่แต่อย่างใด พฤติการณ์ย่อมพอฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีเจตนาทุจริตเบียดบังน้ำมันของทางราชการไปใช้ประโยชน์ส่วนตัว

(๒) ข้ำ ร า ช ก า ร พ ล เรือ น ในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายระเบียบแบบแผนของทางราชการมติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของทางราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๓๕/๒๕๕๘ การอุปสมบทในโครงการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครบ ๘๐ พรรษา ซึ่งคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ข้าราชการลาอุปสมบทตลอดพรรษาเป็นระยะเวลา ๙๔ วัน สำหรับผู้ที่ไม่อยู่จำพรรษาให้ลาอุปสมบทได้เป็นระยะเวลา ๑๙ วัน โดยไม่ถือเป็นวันลา เสมือนเป็นการปฏิบัติราชการได้รับเงินเดือนตามปกติ แต่ผู้ที่จะเข้าอุปสมบทต้องขออนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ก่อน เมื่อผู้บังคับบัญชาอนุญาตแล้วจึงจะสามารถลาอุปสมบทได้ เมื่อผู้ฟ้องคดีได้ไปอุปสมบทโดยมิได้ขออนุญาตผู้บังคับบัญชาและมิได้เสนอหรือจัดส่งใบลาต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงผู้มีอำนาจพิจารณาหรืออนุญาต ถือว่าผู้ฟ้องคดีลาอุปสมบทโดยมิได้ปฏิบัติตามประกาศ

คณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดนครราชสีมา เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ ๕ การลา ข้อ ๓๓๑ อันเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อ ๑๒ ของประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๗๘๙/๒๕๕๘ การที่ผู้ฟ้องคดีมาลงชื่อปฏิบัติราชการแต่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงานนั้น พฤติการณ์และการกระทำของผู้ฟ้องคดีเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ซึ่งเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง โดยพฤติการณ์และการกระทำมิได้เป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการและไม่เข้าลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันตามข้อ ๑๓ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ อย่างไรก็ตาม การที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่าเหตุที่ไม่อยู่ที่โต๊ะทำงานเนื่องจากไม่ได้รับมอบหมายงานตามความเหมาะสม นั้น เห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีอาจเลือกปฏิบัติงานตามอำเภอใจ เมื่อได้รับมอบหมายงานก็ชอบที่จะดำเนินการให้แล้วเสร็จ หากเห็นว่างานที่ได้รับมอบหมายไม่เหมาะสม ก็ชอบที่จะเสนอผู้บังคับบัญชาเพื่อหาทางแก้ไข ส่วนในเวลาราชการ ผู้ฟ้องคดีจะต้องอยู่ที่โต๊ะทำงานเพื่อติดต่อประสานงานหรือให้คำปรึกษาแก่เจ้าหน้าที่หรือ

ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ และคอยรับคำสั่งผู้บังคับบัญชา พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นความผิดฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ ตามข้อ ๑๒ ของประกาศฉบับดังกล่าว อันเป็นความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง เมื่อความผิดของผู้ฟ้องคดีมีลักษณะเป็นการขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งการในหน้าที่ราชการโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่มิได้เป็นเหตุให้เสียหายแก่ทางราชการอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามข้อ ๙ วรรคสอง และมีลักษณะเป็นการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร แต่มิได้เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง อีกทั้งมิได้มีลักษณะเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๑๓ วรรคสอง ของประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาล จังหวัดนครสวรรค์ เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๕ การกระทำความผิดวินัยของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างไม่มีร้ายแรง ตามข้อ ๑๒ ของประกาศฉบับเดียวกัน ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีย่อมมีอำนาจตามกฎหมายในการพิจารณากำหนดโทษทางวินัยอย่างไม่มีร้ายแรงผู้ฟ้องคดีได้ตามความเหมาะสม

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๑/๒๕๕๕ ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่นางกานต์สินีเมื่อเดือนกรกฎาคม

๒๕๕๖ และในวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ได้มีการนำสมุดบัญชีมาส่งมอบให้ผู้รับผิดชอบคนใหม่ และได้ทำรายการไว้เป็นลายลักษณ์อักษรและให้ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ลงนามส่งมอบ ถึงแม้การส่งมอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารดังกล่าวจะไม่ได้ส่งมอบให้ผู้รับตำแหน่งโดยตรงหรือผู้บังคับบัญชาตามข้อ ๓๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับส่งงานในหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ ที่กำหนดว่า “การส่งมอบงานในหน้าที่ตามระเบียบนี้ ถ้าผู้ส่งมอบมีหน้าที่เก็บรักษาเอกสารหรือทรัพย์สินของทางราชการ ให้ส่งมอบเอกสารหรือทรัพย์สินในความรับผิดชอบแก่ผู้รับตำแหน่งแทนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีหน้าที่รับมอบงานในหน้าที่แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ให้ทำหลักฐานการส่งมอบเป็นหนังสือไว้ด้วย” แต่การกระทำผิดระเบียบดังกล่าว ไม่ได้มีผลโดยตรงให้ทางราชการได้รับความเสียหาย โดยความเสียหายเกิดจากการที่นางกานต์สินีได้แจ้งเปลี่ยนแปลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจเบิกถอนเงินเป็นผู้บริหารชุดใหม่ แล้วนางกานต์สินีได้ปลอมลายมือชื่อของผู้บริหารชุดใหม่ไปเบิกถอนเงิน โดยได้กระทำหลังจากผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้ส่งมอบสมุดเงินฝากธนาคารให้นางกานต์สินีไปแล้ว และเป็นวันภายหลังจากที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงลายมือชื่อผู้มีอำนาจเบิกถอนเงินแล้ว เมื่อลายมือชื่อผู้ถอนเงินตามที่ปรากฏในใบถอนเงินดังกล่าวข้างต้น มิใช่ลายมือชื่อที่แท้จริงของผู้มีอำนาจเบิกถอนเงินตามที่ให้ตัวอย่างไว้กับธนาคาร แต่เป็นลายมือชื่อที่นางกานต์สินีจัดทำปลอมขึ้น ซึ่งธนาคารตามใบถอนเงินจะต้องปฏิเสธการจ่ายเงินตามที่ขอถอน แต่ธนาคารดังกล่าวกลับไม่ได้ปฏิเสธ โดยได้ทำการจ่ายเงินตามที่ขอถอนให้แก่นางกานต์สินีและนาง

รัตนชาติซึ่งปรากฏว่าเป็นผู้รับมอบฉันทะรับเงินแทนไป ธนาคารตามใบถอนเงินปลอมดังกล่าวจึงอาจต้องรับผิดชอบใช้เงินที่ถูกถอนไปคืนแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะเจ้าของบัญชีเงินฝาก ความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมิใช่เป็นผลโดยตรงอันเกิดจากการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ที่ส่งมอบงานในหน้าที่ไม่ถูกต้องตามข้อ ๓๓ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรับส่งงานในหน้าที่ราชการ พ.ศ. ๒๕๒๔ เพราะการมอบสมุดบัญชีเงินฝากธนาคารให้แก่นางกานต์สินี แต่เพียงอย่างเดียว ไม่ทำให้นางกานต์สินีสามารถถอนเงินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกจากบัญชีเงินฝากได้ กรณีจึงไม่อาจรับฟังได้ว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดังกล่าว เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้ด้วยความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๑๕๒/๒๕๕๗ หนังสือคัดค้านดังกล่าวมีถ้อยคำที่ส่อเสียดยุติไม่สุภาพ และไม่เหมาะสมและพิจารณาเนื้อหาทั้งหมดแล้วเป็นการแสดงความเห็นส่วนตัวเพื่อคัดค้านนโยบายของรัฐบาล ซึ่งมีใช้การให้ข้อมูลหรือการเป็นพยานหรือการส่งเอกสารหลักฐานที่เป็นประโยชน์ต่อทางราชการที่ข้าราชการผู้ให้ข้อมูลจะได้รับความคุ้มครอง ตามมติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือ ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๓๑ ลงวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๒ การที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปยังหนังสือดังกล่าว จึงมิใช่การปฏิบัติหน้าที่ราชการนอกสถานที่ แต่เป็นการปฏิบัติภารกิจส่วนตัวนอกสถานที่ซึ่งต้องได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจาก

ผู้บังคับบัญชาก่อน ประกอบกับผู้ฟ้องคดีเป็นข้าราชการระดับหัวหน้างานย่อมทราบระเบียบปฏิบัติของทางราชการ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีลงเวลามาปฏิบัติราชการเวลา ๗ นาฬิกา แล้วไปปฏิบัติกิจส่วนตัวโดยไม่ได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจากผู้มีอำนาจ และกรณีไม่ใช่เรื่องจำเป็นเร่งด่วนที่คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติเรื่องที่ผู้ฟ้องคดีคัดค้านในวันนั้นหรือไม่ ผู้ฟ้องคดีจึงควรวางแผนและขออนุมัติหรือขออนุญาตลาต่อผู้บังคับบัญชาให้ถูกต้อง เมื่อหน้าที่การปฏิบัติราชการของผู้ฟ้องคดีเป็นหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติในสถานที่ราชการต้นสังกัด การที่ผู้ฟ้องคดีเดินทางไปยื่นหนังสือคัดค้านโดยไม่ได้รับอนุมัติหรืออนุญาตจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งแม้ส่วนราชการต้นสังกัดจะไม่ได้ได้รับความเสียหายและเป็นการเดินทางไป ๒ ชั่วโมงตามที่กล่าวอ้างก็ตาม ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ และไม่อุทิศเวลาของตนให้แก่ทางราชการและละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัด เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน การลงโทษทางวินัย การให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ลงวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๔๔ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๕% เป็นเวลา ๓ เดือน จึงเป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย

(๓) การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบแบบแผนของทางราชการมติคณะรัฐมนตรีหรือนโยบายของทางราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๓๕/๒๕๕๘ การที่ผู้ฟ้องคดีมิได้ลงลายมือชื่อในสมุดลง

เวลาการมาปฏิบัติราชการตลอดทั้งเดือนมิถุนายน ๒๕๕๐ และไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีได้ขออนุญาตลาหรือมีพฤติการณ์พิเศษ อันทำให้ผู้ฟ้องคดีไม่สามารถมาปฏิบัติราชการได้ประกอบกับผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลจันทิก มีหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างในองค์การบริหารส่วนตำบลย่อมต้องทราบระเบียบปฏิบัติเป็นอย่างดี แต่ผู้ฟ้องคดีกลับไม่ใส่ใจประพฤติปฏิบัติตนให้ถูกต้องตาม

มาตรา ๔๐ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา การรายงานโดยปกปิดข้อความซึ่งควรต้องแจ้ง ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

การรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา อันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

กรณีไม่ได้ไปราชการตามที่ขออนุญาตไว้ กลับทำรายงานการเดินทางเพื่อขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ เป็นการกระทำความผิดฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

คำวินิจฉัยคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับ อุทธรณ์ ร้องทุกข์และจรรยาบรรณ ทำหน้าที่แทน ก.พ.อ. ... การที่ผู้อุทธรณ์ขออนุญาตไปราชการเพื่ออบรมหลักสูตรพัฒนาบุคลากรในร้านขายยาของเภสัชกรรม แต่ไม่ได้ไปราชการตามที่ขออนุญาตไว้ กลับทำรายงานการเดินทางเพื่อขอเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ได้แก่ ค่าเช่าที่พัก ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะและค่าลงทะเบียนฝึกอบรม ซึ่งไม่เป็นความจริง การกระทำของผู้อุทธรณ์จึงมีเจตนา รายงานการเดินทางอันเป็นเท็จและปกปิดข้อเท็จจริงที่ควรแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อประโยชน์ในการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ระเบียบปฏิบัติที่กำหนดไว้ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรและมีพฤติการณ์แสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ ๑๓ ของประกาศคณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย

ดังกล่าว กรณีจึงเป็นการกระทำความผิดฐาน รายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา และเป็นความผิดสำเร็จแล้ว แม้วามหาวิทยาลัยจะไม่อนุมัติค่าใช้จ่ายที่ผู้อุทธรณ์ขอเบิกก็ตาม และการที่มหาวิทยาลัยหักเงินเดือนของผู้อุทธรณ์เพื่อนำไปชำระเงินยืมทดรองที่ค้างชำระ เป็นการปฏิบัติตามระเบียบมิใช่เกิดจากความสมัครใจของผู้อุทธรณ์ ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมติ ก.พ. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ ใน การนี้ คณะอนุกรรมการฯ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ว่า การที่มหาวิทยาลัยลงโทษปลดผู้อุทธรณ์ออกจากราชการเหมาะสมกับกรณีความผิดแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หนังสือรวบรวมแนว คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.อ. กันยายน ๒๕๕๗, หน้า ๑๒๒-๑๒๘)

มาตรา ๔๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องประพฤติเป็นแบบอย่างที่ดี มีความสุภาพเรียบร้อย วางตนให้เหมาะสมกับวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมไทย อุทิศเวลาให้กับทางราชการอย่างเต็มที่ รักษาความสามัคคี ช่วยเหลือเกื้อกูลในการปฏิบัติหน้าที่ราชการระหว่างผู้ร่วมปฏิบัติราชการด้วยกัน

การกลั่นแกล้ง การดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ ช่มเหง ผู้ร่วมปฏิบัติราชการ นักเรียน นิสิต นักศึกษา หรือประชาชนอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่กระทำการ หรือยอมให้ผู้อื่นกระทำการหาประโยชน์อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน การกระทำดังกล่าวให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

อาจารย์ให้นักศึกษาที่เรียนกับตนจำหน่ายบัตรภาพยนตร์เพื่อแลกกับคะแนน เป็นการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๖๕/๒๕๕๘ การที่ผู้ฟ้องคดีให้นักศึกษาที่เรียนกับตนจำหน่ายบัตรภาพยนตร์เพื่อแลกกับคะแนน เป็นการกระทำที่ขัดต่อจริยธรรมของข้าราชการครู และเป็นกรกระทำที่ไม่รักษาชื่อเสียงของตน รวมทั้งไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ครู อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๔๘ แห่ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ แม้จะอ้างว่านารายได้จากการจำหน่ายบัตรนั้นไปซื้อของมาใช้ในแผนกที่ผู้ฟ้องคดีสังกัดก็ตาม แต่ก็เป็นการกระทำการโดยเป็นการหาผลประโยชน์ อันอาจทำให้เสื่อมเสียความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนตามมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน (ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น) หากได้มีผลทำให้ไม่เป็นการผิดวินัยไม่ เนื่องจากไม่มีระเบียบหรือกฎหมายของทางราชการให้กระทำเช่นนั้นได้

มาตรา ๔๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องไม่เป็นการจัดการผู้จัดการ ผู้จัดการหรือดำรงตำแหน่งอื่นที่มีลักษณะงานคล้ายคลึงกันนั้น ในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท เว้นแต่เป็นการปฏิบัติราชการหรือได้รับมอบหมายจากอธิการบดี

มาตรา ๔๔ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องรักษาชื่อเสียงของตนและรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใด ๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

การกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๑) การกระทำอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๑.๑) ข้าราชการที่รับเงินค่าน้ำมันรถยนต์ทุกเดือนจากผู้รับจ้างซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่

มีส่วนได้เสียกับการว่าจ้างของทางราชการ พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤตixช่วยอย่างร้ายแรง

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. เรื่องแดงที่ ๐๐๒๔๑๕๒ การสมยอมสมัครใจเสนอให้และรับเงินกัน โดยพูดตกลงให้เข้าใจกันว่าเป็นการให้ค่าน้ำมันรถยนต์แก่ผู้อุทธรณ์ ไม่เกี่ยวกับการคุมงาน และตรวจรับงานในหน้าที่ของผู้อุทธรณ์ (ผู้คุมงาน) อีกทั้งผู้อุทธรณ์ยังทวงต้งงานในงวดสุดท้ายจนผู้รับจ้างต้องแก้ไขและชำระค่าปรับแก่ทางราชการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อทางราชการ พยานหลักฐานตามทางสอบสวนยังไม่อาจรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ได้ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ แม้ผู้อุทธรณ์จะรับเงินค่าน้ำมันรถยนต์จากนายศิริะ ผู้รับจ้างเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นประจำโดยมิชอบ ก็ยังไม่อาจถือได้ว่าผู้อุทธรณ์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้อันเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ แต่การที่ผู้อุทธรณ์รับเงินค่าน้ำมันรถยนต์จากนายศิริะ ทุกเดือน ๆ ละ ๑๐,๐๐๐ บาท เป็นการไม่สมควรอย่างยิ่งที่ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นข้าราชการ จะรับเงินจากผู้รับจ้างซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่มีส่วนได้เสียกับการว่าจ้างของทางราชการ พฤติการณ์ของผู้อุทธรณ์เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤตixช่วยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งมีโทษถึงไล่ออกจากราชการ แต่มีเหตุอันควรปรานี เนื่องจากผู้อุทธรณ์ไม่ยอมตรวจรับงานงวดสุดท้ายที่ยังไม่เรียบร้อย สมควรลดโทษเป็นปลดออกจากราชการ

(๑.๒) เบิกเงินค่าเช่าบ้านโดยไม่ได้อาศัยอยู่จริงและไม่ได้จ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้กับผู้ให้เช่า เป็นการเบิกค่าเช่าบ้านอันเป็นเท็จ กระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตixช่วยอย่างร้ายแรง

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. เรื่องแดงที่ ๐๐๖๕๑๕๗ ...ผู้อุทธรณ์ได้ทำสัญญาเช่าบ้านจากเจ้าของบ้านคนแรกแต่ผู้อุทธรณ์ไม่ได้อยู่อาศัยในบ้านที่เช่าจริง อีกทั้งไม่ได้เป็นผู้ชำระค่าเช่าให้แก่ผู้ให้เช่า ไม่ว่าจะเป็นเจ้าของบ้านคนเดิมหรือเจ้าของบ้านคนใหม่ นอกจากนี้ผู้อุทธรณ์ได้ใช้ใบเสร็จรับเงินที่มีลายมือชื่อคล้ายลายมือชื่อของผู้ให้เช่าคนแรกเป็นเอกสารขอรับเงินค่าเช่าบ้าน ตั้งแต่เดือนสิงหาคม ๒๕๕๒ - ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๔๒,๐๐๐ บาท จึงเป็นการเบิกค่าเช่าบ้านอันเป็นเท็จ เป็นการจงใจไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ ของพระราชกฤษฎีกาค่าเช่าบ้านข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๗ การกระทำของผู้อุทธรณ์เป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤตixช่วยอย่างร้ายแรง ประกอบกับหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๖๑ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๑ ได้กำหนดแนวทางการลงโทษโดยให้ถือว่าเป็นการทุจริต ส่วนประเด็นที่ผู้อุทธรณ์อ้างว่า คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความลับผิดทางละเมิดประกอบด้วยบุคคลชุดเดียวกันย่อมไม่พิจารณาในทางเป็นคุณแก่ผู้อุทธรณ์ และในการแจ้งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) คณะกรรมการสอบสวนไม่ได้จัดส่งเอกสารประกอบการขอรับค่าเช่าบ้านของผู้อุทธรณ์และรายงานการตรวจสอบสืบสวนของสำนักตรวจสอบ

พิเศษภาค ๑ (จังหวัดพระนครศรีอยุธยา) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ให้ผู้อุทธรณ์ทราบ นั้น เห็นว่า คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยและ คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทาง ละเมิดรับฟังข้อเท็จจริงเรื่องนี้ในทำนองเดียวกันกับ ข้อเท็จจริงตามรายงานการตรวจสอบสืบสวนของ สำนักตรวจสอบพิเศษภาค ๑ (จังหวัด พระนครศรีอยุธยา) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ว่าผู้อุทธรณ์ได้เบิกเงินค่าเช่าบ้านไม่ได้อาศัยอยู่ จริงและไม่ได้จ่ายเงินค่าเช่าบ้านให้กับผู้ให้เช่า อีกทั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยก็ได้รายงานผล การสอบสวนก่อน จึงไม่มีเหตุให้ต้องพิจารณาว่า คณะกรรมการดังกล่าวมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำ ให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตาม มาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการ ทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ก็ ไม่เคยคัดค้านหรือขอให้เปลี่ยนแปลงกรรมการในชั้น สอบสวนทางวินัย แต่เพียงจะยกขึ้นมากล่าวอ้างใน ชั้นอุทธรณ์ จึงไม่มีน้ำหนักให้รับฟังได้ นอกจากนี้ แม้คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยจะไม่ได้ส่ง สำเนาหนังสือทั้งสองฉบับตามที่ระบุไว้ในบันทึก การแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓) ให้ผู้อุทธรณ์ ก็ตาม ก็ ยังไม่ถึงกับทำให้ผลการสอบสวนทางวินัยเสียไป เพราะผู้อุทธรณ์ได้มีโอกาสให้ถ้อยคำชี้แจงแก้ข้อ

มาตรา ๔๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณตามที่ สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

ในการกำหนดจรรยาบรรณตามวรรคหนึ่ง ให้สภาสถาบันอุดมศึกษารับฟังความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาประกอบด้วย

จรรยาบรรณที่กำหนดขึ้น จะกำหนดว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณในเรื่องใดเป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงด้วยก็ได้

กล่าวหา และยื่นหนังสือชี้แจงต่อคณะกรรมการ สอบสวนทางวินัยโดยมิได้หลงข้อต่อสู้แต่อย่างใด จึงไม่มีผลกระทบต่อความเป็นธรรมให้แก่ผู้อุทธรณ์

การกระทำของผู้อุทธรณ์ดังกล่าวจึง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานกระทำการอัน ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพล เรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ อุทธรณ์ของผู้อุทธรณ์ฟังไม่ขึ้น ก.พ.ค. จึงมีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์

(๑.๓) ข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษามีความสัมพันธ์ฉันคู่สาวกับภรรยา หรือสามีของผู้อื่น ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อ เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ และ ความรู้สึกของสังคม เป็นผู้ประพฤติชั่วอย่าง ร้ายแรง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๓๕๔/๒๕๕๑ กรณีของข้าราชการครูและบุคลากร ทางการศึกษาเป็นวิชาชีพชั้นสูง ได้รับความยกย่อง ว่าเป็นปูชนียบุคคล เป็นพ่อพิมพ์ – แม่พิมพ์ของ ชาติ มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้อบรมสั่งสอนลูกศิษย์ ให้เป็นคนดี แต่กลับมีพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์ฉัน คู่สาวกับภรรยาหรือสามีของผู้อื่น ย่อมก่อให้เกิด ความเสื่อมเสียต่อเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ ราชการ และความรู้สึกของสังคม เป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

ก.พ.อ. อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ (๙) กำหนดมาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยกำหนดให้การกระทำต่อไปนี้ อย่างน้อยให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดจรรยาบรรณอย่างร้ายแรง

- ๑) การนำผลงานทางวิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานของตนโดยมิชอบ
- ๒) การล่วงละเมิดทางเพศหรือมีความสัมพันธ์ทางเพศกับนักศึกษาซึ่งมิใช่คู่สมรสของตน

มาตรา ๔๖ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดประพฤติผิดจรรยาบรรณที่เป็นความผิดวินัยหรือผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการทางวินัยตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าการประพฤติผิดจรรยาบรรณนั้นไม่เป็นความผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการตักเตือน สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือทำทัณฑ์บน

ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำตักเตือน ดำเนินการให้ถูกต้อง หรือฝ่าฝืนทัณฑ์บน ให้ถือว่าเป็นการกระทำผิดวินัย

หลักเกณฑ์และวิธีการในการตักเตือน การมีคำสั่ง หรือการทำทัณฑ์บนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

โดยผลของมาตรา ๔๖ วรรคสาม สภามหาวิทยาลัยต้องออกข้อบังคับว่าด้วยจรรยาบรรณข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าการประพฤติผิดจรรยาบรรณในเรื่องใดไม่เป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัย หรือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าการกระทำไม่เป็นความผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการดังนี้

๓) การเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากนักศึกษาหรือผู้รับบริการ เพื่อกระทำหรือไม่กระทำการใด

๔) การเปิดเผยความลับของนักศึกษาที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่หรือจากความไว้วางใจ ทั้งนี้ โดยมีขอบ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักศึกษาหรือผู้รับบริการ

๕) การสอน หรืออบรมนักศึกษาเพื่อให้กระทำการที่รู้อยู่ว่าผิดกฎหมายหรือฝ่าฝืนศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง

๖) การกระทำความผิดอื่นตามที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนดตามสภาพและความร้ายแรงของการกระทำ

๑) ตักเตือน หรือ

๒) สั่งให้ดำเนินการให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนด หรือ

๓) ทำทัณฑ์บน

เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วต้องบันทึกไว้ในทะเบียนประวัติบุคคลด้วย ตามประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา ข้อ ๖ ประกอบข้อ ๗

มาตรา ๔๗ ผู้บังคับบัญชาผู้ใดเมื่อปรากฏว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยละเลยไม่ดำเนินการทางวินัยตามหมวด ๖ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัย

ผู้บังคับบัญชาผู้ใดกลั่นแกล้งผู้ใต้บังคับบัญชาในการกล่าวหาหรือดำเนินการทางวินัย ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

มาตรา ๔๘ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ภาคทัณฑ์
- (๒) ตัดเงินเดือน
- (๓) ลดเงินเดือน
- (๔) ปลดออก
- (๕) ไล่ออก

ผู้ใดถูกลงโทษปลดออกตามมาตรา นี้ ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนผู้นั้นลาออกจากราชการ

[มาตรา ๔๘ (๓) แก่ไขจาก “ลดขั้นเงินเดือน” เป็น “ลดเงินเดือน” โดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

(๑) อธิการบดีเห็นว่าผลการสอบสวนวินัยเป็นความผิดเล็กน้อย ให้งดโทษภาคทัณฑ์เป็นว่ากล่าวตักเตือนเป็นหนังสือ แต่ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ผิดตามที่ถูกกล่าวหา ทั้งอธิการบดีนำเหตุอื่นที่ไม่ใช่ข้อกล่าวหาเป็นเหตุว่ากล่าวตักเตือน ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๓๗๒/๒๕๕๒ หนังสือตักเตือนของอธิการบดี ทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ ศาลกำหนดค่าบังคับโดยเพิกถอนหนังสือดังกล่าวได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่ง พ.ร.บ.จัดตั้งศาลปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

(๒) ข้ออ้างที่ว่าไม่เคยกระทำความผิดวินัยมาก่อน และปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความดีความ

รับผิดชอบมาตลอด ไม่ถือเป็นเหตุอันควรลดหย่อนโทษ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๑๗/๒๕๕๘ ผู้ฟ้องคดีรับราชการมาเป็นระยะเวลานาน ย่อมรู้ดีว่าการเรียกและรับเงินจากผู้ที่ประสงค์จะเข้ารับราชการเพื่อเป็นค่าวิ่งเต้นให้ได้เข้ารับราชการเป็นเรื่องที่ข้าราชการที่ดีไม่ควรปฏิบัติ พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวถือว่าเป็นการแสวงหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมาย การกระทำดังกล่าวนี้ทำให้เสื่อมเสียชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน และทำให้เสียหายแก่ชื่อเสียงของทางราชการ แม้ว่าผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่า ได้คืนเงินให้แก่ผู้ร้องเรียนแล้วก็ตามก็ไม่อาจลบล้างความผิดที่ผู้ฟ้องคดีได้กระทำสำเร็จไปแล้วได้ ประกอบกับสำนักงาน ก.พ. ได้มี

หนังสือลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ ที่ได้แจ้งเวียนหน่วยงานต่าง ๆ กรณีการลงโทษข้าราชการกรณีเรียกร่องเงินจากราชการเพื่อฝากเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงและความร้ายแรงแห่งกรณีอยู่ในระดับเดียวกับกรณีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ โดยให้ลงโทษไล่ออกจากราชการ เหตุอันควรปราณีใด ๆ ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่า รับราชการมานาน มีความดีความชอบ และไม่เคยกระทำผิดวินัยมาก่อนก็ไม่อาจใช้เป็นเหตุในการลดหย่อนโทษเป็นให้ปลดออกจากราชการได้ ดังนั้นการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึง

เหมาะสมแล้ว

(๓) ปลอมแปลงลายมือชื่อผู้ค้าประกันในการกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ เป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบกฎหมาย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๕๔/๒๕๕๑ การปลอมแปลงลายมือชื่อผู้ค้าประกันในการกู้เงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ทำให้ผู้ที่ถูกปลอมลายมือชื่อและสหกรณ์ออมทรัพย์เสียหาย เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง การที่ผู้บังคับบัญชามีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว

หมวด ๖

การดำเนินการทางวินัย

มาตรา ๔๙ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำผิดวินัยที่มีโทษความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

ก่อนตั้งคณะกรรมการสอบสวน ผู้บังคับบัญชาจะมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่ากล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขเกี่ยวกับการสอบสวนพิจารณา และผู้มีอำนาจในการสั่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในกรณีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย คำว่าผู้บังคับบัญชาตามมาตรา นี้ ให้หมายถึงผู้บังคับบัญชาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ

(๑) การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน วินัย อาจมอบหมายให้บุคคลใดสืบสวนเบื้องต้นว่าวินัยต้องมีหลักฐานตามสมควรว่าผู้นั้นได้กระทำผิด การกล่าวหาอันมีหลักฐานตามสมควรหรือไม่ก็ได้

หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวน เรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๑

๑) เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

๒) ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ โดยปิดชื่อผู้ร้องหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่าการนี้ไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

๓) ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราวฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับหลังจากที่ได้รับเรื่องราวร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

๔) ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

๕) ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่

ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูล นั้น

๖) ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอกและความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒) กรณีความผิดปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้

กฎ ก.พ.อ. ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๔๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ว่าด้วยกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ได้กำหนดกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งซึ่งผู้บังคับบัญชาจะดำเนินการทางวินัยโดยไม่สอบสวนก็ได้ ไว้ดังนี้

๑) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงในกรณีกระทำความผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุกโดยพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๒) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้รับสารภาพเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา

หรือให้ถ้อยคำรับสารภาพต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือคณะกรรมการสอบสวนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และได้มีการบันทึกถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือ

๓) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพโดยองค์กรวิชาชีพได้วินิจฉัยว่าเป็นการกระทำความผิดจรรยาบรรณวิชาชีพอย่างร้ายแรง

(๓) กรณี ป.ป.ช. ซ้ำมูลความผิด ให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัย โดยผู้บังคับบัญชาไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก อีกทั้งองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาตามขั้นตอนต่อจากกระบวนการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสมบูรณ์เสร็จสิ้นแล้วมีอำนาจพิจารณาเฉพาะเรื่องดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามฐานความผิดเดิมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเท่านั้น

คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญ ที่ ๒/๒๕๔๖ ... การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง ซึ่งบัญญัติว่า “ในกรณีมีมูลความผิดทางวินัย เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณาพฤติการณ์แห่งการกระทำความผิดแล้วมีมติว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้ใดได้กระทำความผิดวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้น เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มี

มติโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอีก ในการพิจารณาโทษทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถือว่ารายงานเอกสารและความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัยของคณะกรรมการสอบสวนวินัยตามกฎหมายหรือระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ แล้วแต่กรณี” เมื่อผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้รับรายงานตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๒ บัญญัติแล้ว มาตรา ๙๓ บัญญัติว่า “เมื่อได้รับรายงานตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่งและวรรคสามแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้ง ถอดถอนพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง และให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่งสำเนาคำสั่งลงโทษดังกล่าวไปให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกคำสั่ง” ซึ่งปรากฏว่าผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาได้มีคำสั่งลงโทษไล่ผู้ถูกกล่าวหาออกจากราชการตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ

สำหรับผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษในกรณีเช่นนี้มีสิทธิอย่างไรนั้น พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๖ บัญญัติว่า “ผู้ถูกกล่าวหาที่ถูกลงโทษตามมาตรา ๙๓ จะใช้สิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาตามกฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ถูกกล่าวหา นั้น ๆ ก็ได้ ทั้งนี้ ต้องใช้สิทธิดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนมีคำสั่งลงโทษ” ผู้ถูกกล่าวหาจึงใช้สิทธิอุทธรณ์การลงโทษไปยังคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

(ก.พ.) ซึ่งเป็นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ มาตรา ๙๖ บัญญัติ ...

การอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ และการอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ มีความแตกต่างกัน กล่าวคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ ใช้คำว่า “อุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษ” พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ใช้คำว่า “อุทธรณ์คำสั่งลงโทษ” การใช้สิทธิอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาอันเนื่องมาจากการลงโทษทางวินัยของผู้บังคับบัญชาตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ มิใช่ฐานความผิดจากการสอบสวนวินัยโดยผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาเองและมีใช้กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาถูกสั่งลงโทษตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ การอุทธรณ์จึงต้องอยู่ในขอบเขตที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฯ บัญญัติไว้โดยมีสิทธิอุทธรณ์ดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาเท่านั้น กล่าวคือ อุทธรณ์ได้เฉพาะระดับโทษตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ องค์กรกลางในการบริหารงานบุคคลของผู้ถูกกล่าวหา (ก.พ.) และองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ของผู้ถูกกล่าวหาตามขั้นตอนต่อจากกระบวนการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการสมบูรณ์เสร็จสิ้นแล้วจึงมีอำนาจพิจารณาเฉพาะเรื่องดุลพินิจในการสั่งลงโทษของผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามฐานความผิดเดิมที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติเท่านั้น

การที่องค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์ใช้อำนาจหน้าที่ล่วงล้ำ หรือกระทบกระเทือนอำนาจหน้าที่ที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรองว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นการเฉพาะ โดยการวินิจฉัยในปัญหาข้อเท็จจริงใหม่แล้วเปลี่ยนฐานความผิดเพื่อกำหนดโทษใหม่ จึงไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ และพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ... เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ไต่สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ซึ่งเป็นอันยุติ ดังนั้นองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์จึงไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. วินิจฉัยยุติแล้วให้เป็นการอื่นได้อีก

(๔) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ จึงไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๕/๒๕๕๑ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจหน้าที่รวบรวมข้อเท็จจริงต่าง ๆ ว่าผู้ฟ้องคดีได้กระทำความผิดจริงหรือไม่เพื่อใช้ประกอบดุลพินิจในการพิจารณาดำเนินการก่อนที่จะมีการวินิจฉัยหรือออกคำสั่งใดที่มีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป ซึ่งเป็นผลดีต่อผู้ฟ้องคดีที่จะได้รับความเป็นธรรมในการพิสูจน์ข้อกล่าวหาดังกล่าว ให้สามารถชี้แจงเสนอพยานหลักฐานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อโต้แย้งคัดค้านข้อกล่าวหาเหล่านั้นได้ เมื่อคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของเจ้าหน้าที่ จึงไม่เป็นคำสั่งทางปกครอง

ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

(๕) อธิบดีอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

ข้อเท็จจริง ศาสตราจารย์ ป. พันจาก ตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีพร้อมกับเกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และต่อมา ศาสตราจารย์ ป. ได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิการบดี ผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยต่ออธิการบดี คือเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๑๙๑๓/๒๕๕๘ ศาสตราจารย์ ป. พันจากตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยอุบลราชธานีพร้อมกับเกษียณอายุราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ และต่อมา ศาสตราจารย์ ป. ได้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเมื่อครั้งดำรงตำแหน่งอธิการบดี ถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี ซึ่งมาตรา ๔๙ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกอบกับ มาตรา ๓๐ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ในฐานะผู้บังคับบัญชาเป็นผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย การที่อธิการบดีในขณะนั้นเป็นผู้มีคำสั่งตั้งคณะกรรมการ

สอบสวนวินัยแก่ ศาสตราจารย์ ป. จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

อนึ่ง คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมีข้อสังเกตว่า กรณีที่หาหรือปรากฏข้อเท็จจริงแตกต่างจากที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้มีความเห็นไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๔๗๕/๒๕๕๔ ซึ่งเป็นกรณีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยแก่ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาอันเนื่องมาจากการกระทำผิดวินัยในขณะที่ดำรงตำแหน่งอธิการบดี โดยผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากตำแหน่งอธิการบดีแต่ยังดำรงตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาในตำแหน่งรองศาสตราจารย์ จนกระทั่งเกษียณอายุราชการ หากจะดำเนินการทางวินัยในขณะนี้ จึงต้องถือว่าเป็นกรณีข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย และเป็นหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาในการตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ โดยผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนในกรณีนี้ย่อมเป็นไปตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งได้กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย อธิการบดีคนปัจจุบันย่อมเป็นผู้มีอำนาจตั้งคณะกรรมการสอบสวนผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยในเรื่องดังกล่าว แต่เมื่อปัจจุบันผู้ถูกกล่าวหาได้เกษียณอายุราชการอันเป็นการพ้นจากราชการแล้ว อธิการบดีจึงต้องดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการด้วย ตามมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ

(๖) กรรมการสอบสวนวินัยเป็นเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาทางปกครองจึงต้องมีความเป็นกลาง กรณีมีเหตุความไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๓ หรือมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กรรมการผู้นั้นต้องหยุดดำเนินการสอบสวน มิฉะนั้นการพิจารณาทางปกครองในการดำเนินการสอบสวนวินัยมีข้อบกพร่องในสาระสำคัญ คำสั่งลงโทษทางวินัยไม่ชอบด้วยกฎหมาย เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๓๒/๒๕๕๘ กรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณาทางปกครอง ซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลางตามมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แม้จะ

มาตรา ๕๐ ในระหว่างการสอบสวน จะนำเหตุแห่งการถูกสอบสวนมาเป็นข้ออ้างในการดำเนินการใดให้กระทบต่อสิทธิของผู้ถูกสอบสวนไม่ได้ เว้นแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนตามข้อเสนอนั้นของคณะกรรมการสอบสวน

หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน และผลแห่งการสั่งพักราชการหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานการสั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ดังนี้

(๑) การสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาพักหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนต้องสั่งตามข้อเสนอนั้นของคณะกรรมการ

ไม่มีผู้ใดคัดค้านก็ตาม คณะกรรมการสอบสวนทางวินัยสมควรหยุดดำเนินการสอบสวนแล้วรายงานผู้ถูกฟ้องคดีซึ่งเป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงเพื่อให้วินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๙ ของกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ฯ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวถือว่าเป็นขั้นตอนหรือวิธีการอันเป็นสาระสำคัญ แต่ไม่ปรากฏว่าคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยได้ดำเนินการดังกล่าว หรือมีกรณีเข้าข้อยกเว้นตามนัยมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อการพิจารณาทางปกครองในการดำเนินการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดีมีข้อบกพร่องในสาระสำคัญ และได้ดำเนินการไปจนกระทั่งมีคำสั่งลงโทษให้ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการตามคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔๒๑๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ คำสั่งดังกล่าวจึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย

สอบสวน ซึ่งต้องระบุนเหตุผลการสั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนด้วย การจะสั่งให้ผู้นั้นพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ต่อเมื่อมีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑) ถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตต่อหน้าที่ราชการหรือเกี่ยวกับความประพฤติหรือพฤติกรรมอื่นไม่

น่าไว้วางใจ และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่า ถ้าให้ผู้ผู้นั้นคงอยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดการเสียหายแก่ราชการ

๒) มีพฤติการณ์ที่แสดงว่าถ้าคงอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวนพิจารณา

๓) อยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาและได้ถูกควบคุม ขัง หรือต้องจำคุกเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่าสิบห้าวันแล้ว

๔) ถูกตั้งกรรมการสอบสวน และต่อมามีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น หรือผู้นั้น ถูกตั้งกรรมการสอบสวนภายหลังที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า เป็นผู้กระทำความผิดอาญาในเรื่องที่สอบสวนนั้น และผู้มีอำนาจดังกล่าวพิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาถึงที่สุดนั้น ได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่า การกระทำความผิดอาญาของผู้นั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) กำหนดระยะเวลาในการสั่งพักราชการต้องไม่เกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน

(๓) สั่งพักราชการหรือการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ไม่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๒๑๖/๒๕๔๘ ผู้ฟ้องคดีได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง

มาตรา ๕๑ เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาตาม มาตรา ๔๙ ลงโทษตามควรแก่กรณี ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

คณบดีคณะสหเวชศาสตร์ ซึ่งเป็นส่วนงานในกำกับของมหาวิทยาลัยตามคำสั่งสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ต่อมาอธิการบดีได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนความผิดทางวินัยผู้ฟ้องคดีกับพวก โดยกล่าวหาว่า มีพฤติการณ์ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เพื่อให้ตนเองและบุคคลภายนอกได้ประโยชน์ที่มีควรได้อนเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ผู้ถูกฟ้องคดี (สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ) จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากตำแหน่งเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนตามที่ถูกกล่าวหา ศาลปกครองสูงสุดเห็นว่า ตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณี เจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตน เว้นแต่คำสั่งทางปกครองเกี่ยวกับการบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนชั้น เงินเดือน การสั่งพักงาน หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน หรือการให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๓๐ วรรคสอง (๖) ประกอบกับ (๑) ของกฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ฉะนั้น คำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อประโยชน์ในการสอบสวนข้อเท็จจริงจึงไม่จำเป็นต้องให้ผู้ฟ้องคดีชี้แจงและแสดงเหตุผล

(๑) ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการ
ลงโทษทางวินัยข้าราชการพลเรือนใน
สถาบันอุดมศึกษา กำหนดมาตรฐานไว้ ดังนี้

(๑.๑) การลงโทษกรณีกระทำผิด
วินัยไม่ร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ
ดังต่อไปนี้

๑) กรณีกระทำผิดวินัย
เล็กน้อยให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ หาก
มีเหตุอันควรงดโทษ ผู้บังคับบัญชาจะงดโทษ
ภาคทัณฑ์โดยให้ทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน
เป็นหนังสือก็ได้

๒) กรณีลงโทษตัดเงินเดือน
ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงโทษตัดเงินเดือนได้ครั้งหนึ่ง
ไม่เกินร้อยละห้าและเป็นระยะเวลาไม่เกินสาม
เดือน

๓) กรณีลงโทษลดขั้น
เงินเดือน ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงโทษลดขั้น
เงินเดือนครั้งหนึ่งได้ไม่เกินหนึ่งขั้น

(๑.๒) การลงโทษกรณีกระทำผิด
วินัยอย่างร้ายแรง ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออก
หรือปลดออก แล้วแต่กรณี

(๑.๓) ผู้ใดทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
ให้ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออก

(๑.๔) ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ ให้
ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก

๑) แก้อผลการเรียนหรือ
ผลการสอบของนักศึกษาโดยมิชอบ

๒) มีหน้าที่ออกข้อสอบ
แล้วเปิดเผยข้อสอบโดยมิชอบ

๓) แอบอ้างเอาผลงานทาง
วิชาการของผู้อื่นมาเป็นผลงานทางวิชาการของตน

๔) ผู้ใดล่วงละเมิดทางเพศ
กับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้ผู้บังคับบัญชา
สั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก

ผู้ใดประพฤติชั่วสาวหรือกระทำ
อนาจารกับนิสิต นักศึกษา หรือนักเรียน ให้
ผู้บังคับบัญชาสั่งลงโทษไล่ออกหรือปลดออก เว้น
แต่ในกรณีไม่ร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงโทษต่ำ
กว่าไล่ออกหรือปลดออกก็ได้

(๒) มติคณะรัฐมนตรีและมติ ก.พ.
เกี่ยวกับมาตรฐานโทษทางวินัย

(๒.๑) หนังสือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๔/ว ๖๑ ลงวันที่ ๓๐
มีนาคม ๒๕๔๑ เรื่องการใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้าน
ข้าราชการ ... คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเห็นชอบใน
หลักการตามที่กระทรวงการคลังเสนอให้ส่วน
ราชการและข้าราชการตรวจสอบสิทธิของตนเองว่า
ใช้สิทธิเบิกค่าเช่าบ้านถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่
หากไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมให้งดเบิกจ่าย และ
ให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไปว่า เมื่อมีการ
ตรวจสอบการใช้สิทธิแล้วพบว่าข้าราชการรายใดมี
เจตนาใช้สิทธิเบิกไม่ถูกต้องขัดกับพระราชกฤษฎีกา
ค่าเช่าบ้านข้าราชการ ให้ถือว่าเป็นการทุจริตมี
ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อมีการสอบสวนแล้ว
พบว่ามีความผิดจริงให้ส่วนราชการพิจารณา
ลงโทษไล่ออก ซึ่งจะไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ

(๒.๒) หนังสือสำนักเลขาธิการ
คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๒๒ ลงวันที่ ๒๒
กุมภาพันธ์ ๒๕๓๒ เรื่อง การพิจารณาการกระทำ
ผิดวินัยของข้าราชการ คณะกรรมการข้าราชการ
พลเรือน (ก.พ.) เสนอเรื่องข้าราชการอุทธรณ์คำสั่ง
กรณี อ.ก.พ.จังหวัด สั่งลงโทษให้ออกจากราชการ

ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง เนื่องจากได้ปลอมลายมือชื่อข้าราชการด้วยกันไปหาประโยชน์ เพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาวินิจฉัยตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งคณะรัฐมนตรีลงมติว่าในกรณีข้าราชการกระทำผิดวินัยโดยปลอมลายมือชื่อผู้อื่นในทำนองนี้ ให้ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและลงโทษอย่างน้อยให้ออกจากราชการ

(๒.๓) หนังสือสำนักเลขาธิการ คณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ เรื่อง ขอปรับปรุงมติ คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี คณะรัฐมนตรีได้ลงมติ ดังนี้

๑) ให้ปรับปรุงมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ เกี่ยวกับการลงโทษข้าราชการผู้กระทำผิดทางวินัยอย่างร้ายแรงบางกรณี ดังนี้

๑.๑) ปรับปรุงถ้อยคำ เพื่อให้เกิดความชัดเจนจากความว่า “ละทิ้งหน้าที่ราชการไปเลยเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร” เป็น “ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกัน เป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย”

๑.๒) การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ หรือ ละทิ้งหน้าที่ราชการตามข้อ ๑.๑ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืนหรือมีเหตุอันควร

ปรานีอื่นใด ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษเป็นปลดออกจากราชการ

๒) สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงใน ๒ ฐานความผิดดังกล่าวตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม และมาตรา ๗๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ก่อนหน้านั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทเฉพาะกาลมาตรา ๑๓๘ ให้ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ขณะกระทำผิด ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติ คณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ต่อไป

(๒.๔) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๖ เรื่อง การลงโทษข้าราชการที่กระทำผิดวินัยกรณี เบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ ปัจจุบันกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนเกี่ยวกับเรื่องการให้ผู้ถูกลงโทษมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญได้เปลี่ยนแปลงไปมากแล้ว และการพิจารณาโทษในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนใช้สิทธิเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงและค่าพาหนะเดินทางตลอดจนเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จนี้ เป็นกรณีที่ควรพิจารณารายละเอียดพฤติการณ์ในแต่ละรายซึ่งอาจไม่เสมอเหมือนกัน และองค์ประกอบความผิดก็แตกต่างกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ กรณีจึงเป็นเรื่องที่ควรพิจารณารายละเอียดพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดเป็นรายๆ ไป ถ้าเป็นกรณีที่ได้รับความว่าเป็นการใช้สิทธิขอเบิกเงินจากทางราชการเป็นเท็จ โดยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการอย่าง

แน่ชัด ก็เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงที่จะต้องลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามควรแก่กรณี

(๒.๕) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/ว ๒ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ เรื่อง การลงโทษข้าราชการกรณีเรียกร้อยเงินจากราชการเพื่อฝากเข้าทำงาน กรณีข้าราชการกระทำผิดโดยเรียกร้อยเงินจากราชการ โดยอ้างว่าจะฝากเข้าทำงานในหน่วยงานที่ตนเองไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องพฤติการณ์เข้าข่ายเป็นการหลอกลวงด้วยนั้น การกระทำผิดวินัยกรณีดังกล่าวเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง และความร้ายแรงแห่งกรณีอยู่ในระดับเดียวกับกรณีเรียกและรับเงินจากผู้สมัครสอบแข่งขันหรือสอบคัดเลือกด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น แอบอ้างชื่อกรรมการสอบหรือเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการสอบ ทำการหลอกลวงหรือชักจูงผู้สมัครสอบด้วยประการต่าง ๆ แล้วเรียกและรับเงินโดยอ้างว่าจะช่วยเหลือให้สอบได้พฤติการณ์เป็นเรื่องร้ายแรงที่ทำให้เสียหายแก่ชื่อเสียงของทางราชการอย่างยิ่ง ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/ว ๑๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๑๖ ควรลงโทษผู้กระทำผิดในระดับเดียวกับความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ กล่าวคือ ลงโทษไล่ออกจากราชการ เหตุอันควรปราณีใด ๆ ไม่เป็นเหตุลดหย่อนโทษลงเป็นปลดออกจากราชการ แต่สำหรับการลงโทษผู้กระทำผิดวินัยกรณีดังกล่าว ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้

บังคับอยู่ก่อนหน้านั้น พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทเฉพาะกาล มาตรา ๑๓๘ ให้ลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้อยู่ในขณะกระทำผิด ก็ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ ตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นว ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓

(๒.๖) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๒ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๒๘ เรื่อง แนวทางในการพิจารณาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ... มติคณะรัฐมนตรีตามหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ ๑๒๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๓ ที่กำหนดให้ลงโทษผู้ทุจริตต่อหน้าที่ราชการถึงไล่ออกจากราชการ จะปราณีลดหย่อนลงได้ก็เพียงปลดออกจากราชการนั้น เป็นมติที่แสดงให้เห็นถึงนโยบายของรัฐบาลที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการอย่างจริงจัง ซึ่งถือได้ว่าเป็นมติที่ยังมีความเหมาะสมและจำเป็นที่จะคงไว้ใช้โดยที่ยังมีต้องแก้ไขปรับปรุงแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม การที่จะสั่งลงโทษข้าราชการสถานหนักถึงขั้นไล่ออกหรือปลดออกจากราชการในกรณีนี้นั้น จะต้องมิพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควรว่าผู้กระทำผิดมีเจตนาทุจริตหรือเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการด้วย

(๒.๗) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๒๙ เรื่อง การให้ถ้อยคำในการสอบสวน จากการศึกษาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการและการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือน สามัญว่า ข้าราชการที่เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานได้

ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำหลายครั้งไม่ตรงกัน โดยมีเจตนาปิดบังความจริง เช่น ชี้แจงต่อผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง แต่กลับให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นอีกอย่างหนึ่ง หรือทำบันทึกชี้แจงข้อเท็จจริงมอบให้ผู้ถูกลงโทษยื่นประกอบอุทธรณ์แตกต่างไปจากที่เคยให้ถ้อยคำหรือชี้แจงไว้ในชั้นสอบสวน เป็นต้น ทำให้การสอบสวนพิจารณาไม่ได้ความจริงและยุติธรรมเสียหายแก่ทางราชการ การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมาโดยเจตนาช่วยเหลือกันนี้เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยและบางกรณีอาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการได้

(๒.๘) หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๐๙ เรื่อง การสอบสวนพิจารณาโทษข้าราชการ มติ ก.พ. ตามนัยหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลงวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๐๙ ทั้งคำปรารภและเหตุผลที่ชี้แจงไป มุ่งหมายถึงกรณีที่มีการสอบสวนมีพยานหลักฐานฟังได้ว่า ข้าราชการพลเรือนผู้ถูกกล่าวหาทำผิดวินัยแล้ว ก็ควรพิจารณาโทษทางวินัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนให้เสร็จสิ้นไปโดยไม่ชักช้า แต่ถ้ำสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้กระทำผิดวินัยกรณีเช่นนี้ผู้นั้นก็ยังคงอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญาอยู่ ซึ่งถ้าไม่ใช่คดีความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่มีกำหนดโทษชั้นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาทแล้ว แม้ผู้บังคับบัญชาจะเห็นว่ากรณีมีมลทินมัวหมองไม่ปรากฏชัด มาตรา ๘๙ แห่ง

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๙๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๙๙ ก็ยังให้อำนาจผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการเพื่อรอฟังผลทางคดีอาญาได้ ฉะนั้นในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสั่งไม่ลงโทษข้าราชการผู้ต้องหาว่ากระทำผิดวินัยไปแล้ว โดยเห็นว่าหลักฐานไม่พอที่จะลงโทษได้ แต่ภายหลังศาลได้พิพากษาลงโทษข้าราชการผู้นั้นในทางอาญาในกรณีที่ต้องหาหนั้น แต่ให้รอการลงโทษไว้ ในกรณีเช่นนี้จึงสมควรรอการสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา

(๓) การพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการไม่จำเป็นต้องรอฟังผลในคดีอาญาแต่อย่างใด

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๗๐/๒๕๕๐ ... กฎหมายว่าด้วยวินัยข้าราชการได้กำหนดอำนาจหน้าที่และวิธีการสอบสวนพิจารณาโทษทางวินัยไว้เป็นส่วนหนึ่งแยกต่างหากจากการดำเนินคดีอาญา เนื่องจากโทษทางวินัยมีวัตถุประสงค์เพื่อรักษาระเบียบวินัยของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้เป็นผู้เหมาะสมและสมควรแก่ความไว้วางใจของสาธารณชนที่จะใช้อำนาจรัฐในการจัดทำบริการสาธารณะ แต่การดำเนินคดีอาญาเป็นการดำเนินการที่มีผลกระทบต่อชีวิตและร่างกายของผู้กระทำผิด การลงโทษในคดีอาญาจึงต้องกระทำโดยพยานหลักฐานอันประจักษ์แจ้ง ดังนั้นการพิจารณาสั่งลงโทษทางวินัยข้าราชการจึงไม่จำเป็นต้องรอฟังผลในคดีอาญาแต่อย่างใด และมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นบทบัญญัติที่รับรองและคุ้มครองสิทธิ

และเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลซึ่งตกเป็น ผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญาเท่านั้น มิได้เป็น บทบัญญัติที่มุ่งจะคุ้มครองข้าราชการที่ถูกกล่าวหา ในทางวินัยแต่อย่างใด อีกทั้งตามมาตรา ๖๔ ของ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ กำหนดว่า บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ พนักงานส่วนท้องถิ่น และ พนักงานหรือลูกจ้างขององค์การของรัฐ ย่อมมีสิทธิ และเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกับบุคคล ทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดในกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่ง กฎหมายเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจรรยาบรรณ คำสั่งลงโทษได้ ผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงไม่ขัดต่อมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ คำสั่งลงโทษดังกล่าวจึงชอบด้วยกฎหมาย

(๔) ผลการพิจารณาดำเนินการทางวินัย ไม่จำเป็นต้องตรงกับผลการดำเนินคดีอาญาเสมอ ไป

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๙๐/ ๒๕๕๑... กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ ตำรวจ บัญญัติว่า การดำเนินการทางวินัยแก่ ข้าราชการตำรวจให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบ ข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับแก่ข้าราชการตำรวจ โดยอนุโลมซึ่งกฎหมายดังกล่าวได้กำหนด หลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนการสอบสวนพิจารณา โทษทางวินัยไว้โดยเฉพาะต่างจากการดำเนิน คดีอาญา และในคดีอาญาศาลจะพิจารณาลงโทษ จำเลยต่อเมื่อพยานหลักฐานปรากฏชัดเจนว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องจริง หาก พยานหลักฐานไม่เพียงพอหรือยังเป็นที่น่าสงสัยว่า

จำเลยกระทำความผิดอาญาหรือไม่ ศาลจะต้องยก ประโยชน์แห่งความสงสัยให้จำเลยโดยพิพากษายก ฟ้อง ส่วนการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการนั้น มีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ ขั้นตอนการ สอบสวนพิจารณาโทษวินัยไว้โดยเฉพาะต่างหาก จากการดำเนินคดีอาญา เมื่อการสอบสวนทางวินัย ฟังได้ว่า พฤติการณ์ของข้าราชการผู้นั้นเป็นการ ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง ก็สามารถพิจารณาลงโทษทางวินัย แก่ข้าราชการผู้นั้นได้ ดังนั้น แม้ศาลอาญาจะ พิพากษายกฟ้อง โดยวินิจฉัยพยานหลักฐานที่โจทก์ นำสืบ ยังไม่พอฟังได้ว่าผู้ฟ้องคดีมีส่วนกระทำผิด ด้วย แต่เมื่อการสอบสวนทางวินัยฟังได้ว่า พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีเป็นการประพฤติชั่วอย่าง ร้ายแรง อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเมื่อ การดำเนินการสอบสวนวินัยผู้ฟ้องคดี ได้ ดำเนินการตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนดไว้โดย ชอบแล้ว คำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว

(๕) ผู้บังคับบัญชาไม่อาจพิจารณา เปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติชี้มูลความผิดได้

มติชี้มูลความผิดดังกล่าว ไม่เป็นคำสั่งทาง ปกครอง

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๑๐๖/ ๒๕๕๔ การที่ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่ง รายงานการสอบสวนและเอกสารไปยังผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๓ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจถอดถอน นั้น เป็นการดำเนินการตามมาตรา ๙๒ แห่ง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒

ส่วนการวินิจฉัยข้อเท็จจริงและการมีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่า ผู้ฟ้องคดีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการและประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่อาจพิจารณาเปลี่ยนแปลงฐานความผิดทางวินัยตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยไว้แล้ว จึงต้องพิจารณาโทษทางวินัยตามฐานความผิดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติ ตามมาตรา ๙๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ข้ออ้างของผู้ฟ้องคดีที่ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไม่จำเป็นต้องผูกพันตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงไม่อาจรับฟังได้ คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงชอบด้วยกฎหมาย

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๙๔๙/๒๕๔๘ ตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดว่า ในกรณีที่มีมูลความผิดทางวินัย ให้ประธานกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหา เพื่อให้พิจารณาโทษทางวินัยในฐานความผิดตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงถือได้ว่าการมีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นเพียงกระบวนการพิจารณาเพื่อออกคำสั่งลงโทษซึ่งเป็นคำสั่งทางปกครอง มติดังกล่าวจึงยังไม่เป็นคำสั่งทางปกครองที่กระทบสิทธิและหน้าที่ของผู้ฟ้องคดีแต่อย่างใด ผู้ฟ้องคดีจึงไม่ใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลตามนัย

มาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

(๖) ได้รับการล้างมลทินแล้ว แม้ต่อมา ป.ป.ช. ชี้มูลความผิด ผู้บังคับบัญชาก็ไม่สามารถลงโทษตามมติ ป.ป.ช. ได้

คำวินิจฉัย ก.พ.ค. เรื่องแดงที่ ๐๐๑๙๑๕๒, ๐๐๒๐๑๕๒, ๐๐๒๑๑๕๒ ข้อเท็จจริง คู่กรณีในอุทธรณ์ได้มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้อุทธรณ์ที่ ๑ และที่ ๒ และตัดเงินเดือนผู้อุทธรณ์ที่ ๓ แล้ว ต่อมาปรากฏว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือแจ้งให้คู่กรณีในอุทธรณ์ (อธิบดี) ในฐานะผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัยผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ในความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ และประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๒ วรรคสาม และมาตรา ๙๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ คู่กรณีในอุทธรณ์จึงส่งเรื่องให้ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรมพิจารณา ตามมาตรา ๑๐๔ วรรคสอง (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ และมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ประกอบมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วได้มีคำสั่งตามมติของ อ.ก.พ. กระทรวงยุติธรรม ลงโทษไล่อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ออกจากราชการ ในฐานความผิดตามมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ก.พ.ค. พิจารณาเห็นว่า ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ได้ถูกคู่กรณีในอุทธรณ์ในฐานะ

ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยโดยลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง และผู้อุทธรณ์ทั้ง ๓ ราย ได้รับโทษทางวินัยไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชมีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้บังคับ กรณีของผู้อุทธรณ์ทั้ง ๓ รายนี้ จึงเป็นไปตามเงื่อนไขที่ทำให้ได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว คู่กรณีในอุทธรณ์ไม่อาจดำเนินการทางวินัย และส่งลงโทษหรือเพิ่มโทษผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ได้อีกต่อไป ดังนั้น การที่คู่กรณีในอุทธรณ์ส่งเรื่องของผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ให้ อ.ก.พ.กระทรวงยุติธรรมพิจารณา และต่อมาได้มีคำสั่งตามมติของ อ.ก.พ.กระทรวงยุติธรรม ตามคำสั่งกรมราชทัณฑ์

ที่ ๒๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ลงโทษผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ออกจากราชการ จึงไม่ชอบด้วยกฎหมาย โดยมีเหตุผลสนับสนุนตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๓๔/๒๕๕๒ และที่ ๔๖๙/๒๕๕๒ ก.พ.ค. จึงวินิจฉัยให้ยกเลิกคำสั่งกรมราชทัณฑ์ ที่ ๒๑๓/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการส่งลงโทษผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ ออกจากราชการ และให้ดำเนินการพิจารณาเพื่อมีคำสั่งให้ผู้อุทธรณ์ที่ ๑ ที่ ๒ และที่ ๓ กลับเข้ารับราชการให้ถูกต้องต่อไป โดยให้คู่กรณีในอุทธรณ์ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ ก.พ.ค. มีคำวินิจฉัย

มาตรา ๕๒ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญาและให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และโดยเฉพาะให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย คือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือนิติบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวน ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๕๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการอันมิใช่เพราะเหตุตาย อาจถูกดำเนินการทางวินัยเพราะมีการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงก่อนพ้นจากราชการได้ แต่ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

(๑) คำว่า “ต้องดำเนินการทางวินัยภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ” หมายความว่ารวมถึงกรณีการพิจารณาโทษทางวินัยตามมติ ป.ป.ช ด้วย

กล่าวคือ ต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่าคณะ

กรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มต้นทำการไต่สวนภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ (ความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๒๐ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ความเห็นสำนักงาน

คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๖๖/๒๕๕๓ และ เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๕๖ ซึ่งเป็นกรณี มาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑)

ข้อเท็จจริง สำนักงาน ป.ป.ช. ขอให้อธิบดีกรม... พิจารณาโทษทางวินัยแก่ นาง ก.ตามนัย มาตรา ๙๒ และมาตรา ๙๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๒ ในกรณีเมื่อครั้ง นาง ก. ดำรงตำแหน่งนักวิชาการสิ่งแวดล้อม ๗ และผู้อำนวยการกองจัดการคุณภาพน้ำ กรมควบคุมมลพิษ ได้ทุจริตในการดำเนินการโครงการก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียเขตควบคุมมลพิษท้องที่ตำบลคลองด่าน อำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ แต่เนื่องจาก นาง ก. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๗ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ หากได้ข้อเท็จจริงว่า มีการกล่าวหา นาง ก. ว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ก่อนที่ นาง ก. จะได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มดำเนินการไต่สวนภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่ นาง ก. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการแล้ว ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจสั่งบรรจุตามมาตรา ๕๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ก็จะสามารถดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยกับ นาง

ก. ได้ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

ความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตามหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ล ๒๐ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๕๗ ความเห็นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๖๖/๒๕๕๓ และ เรื่องเสร็จที่ ๓๖๒/๒๕๕๖ เห็นว่า การที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญจะพิจารณาโทษตามมติคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้นั้น ต้องปรากฏว่า ข้าราชการพลเรือนสามัญนั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญอันมิใช่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทที่ไม่เกี่ยวกับราชการหรือความผิดลหุโทษก่อนออกจากราชการ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มต้นทำการไต่สวนภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นพ้นจากราชการ ตามความหมายของมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ หากสำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้ข้อเท็จจริงว่า มีการกล่าวหา นาง ก. ว่ากระทำหรือละเว้นกระทำการใดที่เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชา หรือต่อผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนหรือตรวจสอบตามกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ก่อนที่ นาง ก. จะได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้เริ่มดำเนินการไต่สวนภายในเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ นาง ก. ได้รับอนุญาตให้ลาออกจาก

ราชการแล้ว ก็จะสามารถดำเนินการพิจารณาโทษทางวินัยกับ นาง ก. ได้ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

(๒) ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการไปแล้วอันมิใช่เพราะเหตุตาย กำหนดมาตรฐานการดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งพ้นจากราชการไปแล้วอันมิใช่เพราะเหตุตายไว้ดังนี้

๑) ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงแม้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นจะ

มาตรา ๕๔ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเคยถูกกล่าวหา หรือกระทำความผิดวินัยก่อนวันโอนมาบรรจุ หากการกระทำนั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นดำเนินการสอบสวนและลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

หมวด ๗

การออกจากราชการ

มาตรา ๕๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๓) ได้รับอนุญาตให้ลาออก
- (๔) ถูกสั่งให้ออกตามมาตรา ๕๗ หรือมาตรา ๕๘
- (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก

พ้นจากราชการไปแล้วอันมิใช่เพราะเหตุตาย ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่ต้องดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการผู้นั้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พ้นจากราชการ

๒) ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามข้อ ๑) พ้นจากราชการเพราะเหตุถูกลงโทษไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าผลการสอบสวนพิจารณาจะลงโทษไม่ถึงไล่ออกหรือไล่ออกเพราะเหตุอื่นใดอันมิใช่เพราะเหตุทุจริตผู้บังคับบัญชาจะสั่งลงโทษก็ได้

กรณีที่ผลการสอบสวนพิจารณาตามวรรคหนึ่งได้ความว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษากระทำการทุจริต แต่ได้มีคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการโดยเหตุอื่นไปแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษเพราะเหตุอื่นเป็นคำสั่งลงโทษไล่ออกจากราชการเพราะทุจริตต่อไป

มาตรา ๕๖ วิธีการลาออก การอนุญาตให้ลาออก และการยับยั้งการลาออก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ถ้าผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ หรือสภาสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี มิได้อนุญาตให้ลาออก และมีได้ยับยั้งการลาออกภายในเวลาที่กำหนดในข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง ให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันที่ขอลาออก

การยับยั้งการลาออกจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อการใช้สิทธิทางการเมืองหรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ลาออกเกินกว่าเหตุมิได้

มาตรา ๕๗ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดมีกรณีดังต่อไปนี้ ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ หรือสภาสถาบันอุดมศึกษาสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน

- (๑) เจ็บป่วยจนไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการของตนได้โดยสม่ำเสมอ
- (๒) สิ้นใจไปปฏิบัติงานใด ๆ ตามความประสงค์ของทางราชการ
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (ก) (๑) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (ข) (๑) (๒) (๕) หรือ (๖)

(๔) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๗ (ก) (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (ข) (๔)

(๕) หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ราชการ บกพร่องในหน้าที่ราชการ หรือประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ราชการ

(๖) มีการเลิกหรือยุบหน่วยงานหรือตำแหน่งที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงอยู่ เว้นแต่ทางราชการยังมีความจำเป็นที่จะให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

(๗) ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในระดับอันเป็นที่พอใจของทางราชการได้

(๘) ถูกจำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๙) ถูกสอบสวนว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่ผลการสอบสวนไม่อาจลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงได้ แต่สภาสถาบันอุดมศึกษามีมติว่าถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

การสั่งให้ออกจากราชการตาม (๔) ให้ดำเนินการสอบสวนโดยให้นำมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การสั่งให้ออกจากราชการตาม (๕) หรือ (๗) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด

การสั่งให้ออกจากราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

มาตรา ๕๘ เมื่อข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร ให้ผู้มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ

มาตรา ๕๙ การออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) (๑) และตำแหน่งประเภททั่วไป วิชาชีพเฉพาะ หรือเชี่ยวชาญเฉพาะตามมาตรา ๑๘ (ค) (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ

[มาตรา ๕๙ ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

มาตรา ๖๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงานสภาสถาบันอุดมศึกษาทราบ ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษมิได้ดำเนินการทางวินัยหรือมิได้สั่งให้ออกจากราชการโดยเคร่งครัดหรือเป็นธรรม จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการและสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้

มาตรา ๖๐ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงานสภาสถาบันอุดมศึกษาทราบ ในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งส่งลงโทษมิได้ดำเนินการทางวินัยหรือมิได้สั่งให้ออกจากราชการโดยเคร่งครัดหรือเป็นธรรม จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการ และสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ ย่อมเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวกำหนดให้การรายงานสภาสถาบันอุดมศึกษาต้องกระทำในสองกรณี คือ (๑) ผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัย หรือ (๒) ผู้บังคับบัญชาสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาออกจากราชการ กล่าวเฉพาะการดำเนินการทางวินัยนั้น มาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา บัญญัติว่า ในกรณีที่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกกล่าวหาโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าได้กระทำผิดวินัย หรือความปรากฏต่อผู้บังคับบัญชาว่าข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดกระทำ

ผิดวินัย ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และต้องสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำผิดวินัยที่มีใช้ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะไม่ตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้ และมาตรา ๕๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวบัญญัติว่า เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่าผู้ถูกสอบสวนกระทำผิดวินัยให้ผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๔๙ ลงโทษตามควรแก่กรณี ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา สำหรับการออกจากราชการของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษานั้น เป็นไปตามที่มาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา กำหนดไว้ ดังนั้น เมื่อพิจารณาบทบัญญัติมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แล้ว จะเห็นได้ว่า บทบัญญัติดังกล่าวเป็นบททั่วไปที่บัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกดำเนินการทางวินัยให้อยู่ภายในขอบเขตที่กฎหมายกำหนดไว้ จึงกำหนดให้

ผู้บังคับบัญชาต้องรายงานให้สถานบันอุดมศึกษาทราบเพื่อตรวจสอบว่าผู้บังคับบัญชาได้ส่งลงโทษโดยเคร่งครัดหรือเป็นธรรมหรือไม่ รวมทั้งสถานบันอุดมศึกษาสามารถสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการและสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ เพราะฉะนั้นเมื่อมีการดำเนินการทางวินัยขึ้นแล้ว ต่อมาไม่ว่าผลการสอบสวนจะปรากฏว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ หรือกระทำผิดวินัยร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงก็ตาม ผู้บังคับบัญชาก็ต้องรายงานให้สถานบันอุดมศึกษาทราบ เมื่อได้กล่าวแล้วว่า บทบัญญัติมาตรา ๖๐ เป็นบททั่วไปในการคุ้มครองสิทธิของข้าราชการพลเรือนในสถานบันอุดมศึกษาที่ผู้บังคับบัญชาต้องรายงานสถานบันอุดมศึกษาในกรณีที่ได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถานบันอุดมศึกษาออกจากราชการ ซึ่งจะเป็นกรณีที่แตกต่างจากบทบัญญัติมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ที่กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนในสถานบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อสถานบันอุดมศึกษาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๖๑ นี้แม้จะบัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองสิทธิของข้าราชการพลเรือนในสถานบันอุดมศึกษาผู้ถูกสั่งลงโทษให้สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อสถานบันอุดมศึกษาได้ก็ตาม แต่ก็ เป็นบทเฉพาะเกี่ยวกับการอุทธรณ์ แม้ว่าทั้งกรณีการรายงานตามมาตรา ๖๐ และการอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๑ จะเป็นอำนาจของสถานบันอุดมศึกษา แต่จะเห็นได้ว่าการใช้อำนาจของสถานบันอุดมศึกษาในกรณีดังกล่าวเป็นการ

ใช้อำนาจที่แตกต่างกันตามกลไกทางกฎหมายที่กำหนดไว้ และการกำหนดอำนาจเช่นนี้ก็หาเป็นการทำให้สถานบันอุดมศึกษาใช้อำนาจหน้าที่ที่ซ้ำซ้อนกันแต่อย่างใด บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๑๒๙/๒๕๕๔

อธิการบดีมหาวิทยาลัยฯ ได้เสนอให้ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยฯ พิจารณาการดำเนินการทางวินัยกับผู้อุทธรณ์ โดยมีได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถานบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๖๐ เป็นการออกคำสั่งลงโทษที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

คำวินิจฉัยคณะกรรมการเกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ทำหน้าที่แทน (ก.พ.อ.) ... ตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดว่าเมื่อผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการทางวินัยหรือสั่งให้ข้าราชการพลเรือนในสถานบันอุดมศึกษาออกจากราชการในเรื่องใดไปแล้ว ให้รายงานสถานบันอุดมศึกษาทราบ ในกรณีที่สถานบันอุดมศึกษาพิจารณาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษ มิได้ดำเนินการทางวินัยหรือมิได้สั่งให้ออกจากราชการโดยเคร่งครัดหรือเป็นธรรม จะสั่งให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนการดำเนินการ และสั่งการใหม่ให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไปก็ได้ ดังนั้น มาตรา ๖๐ จึงถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษ เนื่องจากมีการให้อำนาจสภามหาวิทยาลัยสามารถสั่งให้ผู้บังคับบัญชาแก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องได้ ฉะนั้น หากผู้บังคับบัญชาซึ่งสั่งลงโทษเสนอให้ที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยพิจารณาการดำเนินการทางวินัยกับผู้ได้บังคับบัญชาก่อนที่จะสั่งลงโทษก็

ยอมทำได้ แม้จะไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด แต่ไม่ถึงขนาดทำให้คำสั่งลงโทษครั้งนี้ต้องเสียไป จึงถือว่าเป็นการออกคำสั่งลงโทษ ที่ชอบ

ด้วยกฎหมายแล้ว (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา รวบรวมแนวคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.อ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๙๓-๑๙๔)

หมวด ๘

การอุทธรณ์และการร้องทุกข์

มาตรา ๖๑ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดเงินเดือน มีสิทธิอุทธรณ์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำสั่ง

[มาตรา ๖๑ แก้ไขจาก “ลดเงินเดือน” เป็น “ลดเงินเดือน” โดยมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

ผู้ฟ้องคดีมิได้ลงลายมือชื่อทำหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษ แต่ลงลายมือชื่อในหนังสือนำส่ง ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาคำอุทธรณ์จึงมีหน้าที่ต้องแนะนำให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง โดยลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ให้ถูกต้องก่อนการพิจารณาอุทธรณ์ การตรวจสอบคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๔ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วมีมติไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๒๗/๒๕๕๙ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เห็นชอบด้วยกับรายงานการสอบสวนดังกล่าว จึงได้มีคำสั่งลงโทษลดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี จำนวน ๑ ขั้น ซึ่งผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าว เมื่อวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๑ และอุทธรณ์คำสั่ง เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยมีหนังสืออุทธรณ์ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ และหนังสือนำส่ง ลงวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑ โดยปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้ลง

ลายมือชื่อทำหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษ แต่ลงลายมือชื่อในหนังสือนำส่ง กรณีจึงเห็นได้ว่าหนังสืออุทธรณ์คำสั่งลงโทษของผู้ฟ้องคดีไม่สมบูรณ์ตามข้อ ๔ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่จะเป็นอุทธรณ์ที่รับไว้พิจารณาได้หรือไม่ นั้น จำต้องพิจารณาว่า ความไม่สมบูรณ์ดังกล่าว เป็นสาระสำคัญของอุทธรณ์หรือไม่ เมื่อผู้ฟ้องคดียื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษโดยโต้แย้งว่า คำสั่งลงโทษลดเงินเดือน ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการสอบสวนไม่ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กฎหมายกำหนด ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดี และมีหนังสือนำส่งคำอุทธรณ์ลงลายมือชื่อของผู้ฟ้องคดี กรณีจึงเห็นได้ว่า ผู้ฟ้องคดีประสงค์จะโต้แย้งคำสั่งลงโทษดังกล่าวและแม้จะลงนามในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียน รักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการโรงเรียนก็ตาม แต่ก็เพียงพอให้เข้าใจได้ว่าเป็นการอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี อันเป็นการใช้สิทธิตามมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ.

๒๕๔๗ ประกอบกับข้อ ๓ วรรคหนึ่ง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีลงลายมือชื่อในหนังสือนำเสนอแต่ไม่ได้ลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ ก็ไม่เป็นสาระสำคัญถึงขนาดทำให้อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีต้องเสียไป ประกอบกับมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะเปลี่ยนแปลง ระวัง หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวกับการพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ จึงต้องนำหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับแก่กรณี ทั้งนี้ ตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ซึ่งมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติวิธี

มาตรา ๖๒ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.อ.ร. ได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.อ.ร. กำหนด

ให้ ก.อ.ร. พิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของ ก.อ.ร. ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้อุทธรณ์ไม่พอใจในคำวินิจฉัยอุทธรณ์ หรือในกรณีที่ ก.อ.ร. มิได้วินิจฉัยอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลารวมสอง ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

[มาตรา ๖๒ แก้ออกจาก “ก.พ.อ.” เป็น “ก.อ.ร.” โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

(๑) การที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ก.พ.อ.) มีมติให้การลง

ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ บัญญัติว่า ถ้าคำขอหรือคำแถลงมีข้อบกพร่องหรือมีข้อความที่อ่านไม่เข้าใจหรือผิดพลาด อันเห็นได้ชัดว่าเกิดจากความไม่รู้หรือความเลินเล่อของคู่กรณี ให้เจ้าหน้าที่แนะนำให้ผู้กรณีแก้ไขเพิ่มเติมให้ถูกต้อง ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้พิจารณาคำอุทธรณ์จึงมีหน้าที่ต้องแนะนำให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่อง โดยลงลายมือชื่อในคำอุทธรณ์ให้ถูกต้องก่อนการพิจารณาอุทธรณ์ การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ตรวจสอบคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีแล้วเห็นว่าเป็นคำอุทธรณ์ที่ไม่เป็นไปตามข้อ ๔ วรรคสอง ของกฎ ก.ค.ศ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ แล้วมีมติไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยไม่ชอบ ดังนั้น มติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ ที่ไม่รับคำอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา จึงเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ลายมือชื่อในเอกสารเข้าร่วมประชุมเป็นการลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น ทำให้คำวินิจฉัย

อุทธรณ์ไม่สมบูรณ์ แต่ชอบที่จะดำเนินการให้มีการลงลายมือชื่อของกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่วินิจฉัยเรื่องนี้ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อให้สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไปได้

มาตรา ๖๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก มีสิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.พ.อ. ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ.อ. กำหนด ซึ่งต่อมา ก.พ.อ. ได้ออกข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยคำวินิจฉัยของ ก.พ.อ. นั้น ข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับดังกล่าว กำหนดให้ต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้น และถ้ากรรมการคนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้ ซึ่งกำหนดไว้ในลักษณะเดียวกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่บัญญัติ ความหมาย ของ คำว่า “คณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท” หมายความว่า คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายที่มีการจัดองค์กรและวิธีพิจารณาสำหรับการวินิจฉัยชี้ขาดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย ประกอบกับมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ได้บัญญัติให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้น และในกรณีที่กรรมการคนใดมีความเห็นแย้ง ให้มีสิทธิทำ

ความเห็นแย้งของตนรวมไว้ในคำวินิจฉัยได้ การที่ข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ กำหนดให้คำวินิจฉัยของ ก.พ.อ. ต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยในเรื่องนั้นก็ด้วยมีวัตถุประสงค์ให้กรรมการต้องรับผิดชอบต่อคำวินิจฉัยที่ตนได้ลงลายมือชื่อ เพราะจะปรากฏชื่อของกรรมการในคำวินิจฉัยที่จะเปิดเผยต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป กรรมการจึงต้องพิจารณาเรื่องอย่างละเอียดรอบคอบ ทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานต่าง ๆ ของทั้งผู้อุทธรณ์และของผู้ทำคำสั่งอันเป็นเหตุของการอุทธรณ์ คำวินิจฉัยที่ได้มาก็จะได้มาตรฐานและเป็นธรรม และการลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยยังเป็นกระบวนการตรวจสอบครั้งสุดท้ายว่า คำวินิจฉัยนั้นเป็นไปตามที่กรรมการได้ร่วมพิจารณาหรือไม่ สำหรับการลงลายมือชื่อในเอกสารเข้าร่วมประชุม นั้น มีวัตถุประสงค์ที่แตกต่างจากการลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยตามข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับดังกล่าว เพราะการลงลายมือชื่อในเอกสารเข้าร่วมประชุม นั้น ได้จัดให้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในเรื่องขององค์ประชุมและการจ่ายเบี้ยประชุม ค่าพาหนะเดินทาง หรือค่าตอบแทนอื่น ดังนั้น การให้ถือว่าลายมือชื่อของกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้ลงไว้ในเอกสารเข้าร่วมประชุมเป็นลายมือชื่อในคำวินิจฉัยอุทธรณ์จึงขัดต่อหลักการการลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ.

๒๕๔๙ ได้นำมากำหนดไว้ในข้อ ๑๘ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ก.พ.อ. ในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ได้พิจารณาเรื่องอุทธรณ์ของศาสตราจารย์ ป. ซึ่งถูกลงโทษปลดออกจากราชการ โดยที่ประชุมได้มีมติให้ใช้ลายมือชื่อของกรรมการทุกคนที่ได้ลงชื่อไว้ในเอกสารการเข้าร่วมประชุมเป็นการลงลายมือชื่อในคำวินิจฉัยเพื่อความสะดวกรวดเร็ว และหากกรรมการคนใดที่เข้าร่วมประชุมด้วยไม่ได้ร่วมลงมติในการวินิจฉัยอุทธรณ์เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียหรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายก็ให้หมายเหตุไว้ให้ชัดเจน มติของ ก.พ.อ. ที่ให้ดำเนินการดังกล่าวจึงขัดกับหลักการที่ได้กล่าวมาข้างต้นว่า คำวินิจฉัยต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่ทำคำวินิจฉัยซึ่งได้บัญญัติเป็นกฎหมายในข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่บัญญัติให้คำวินิจฉัยต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยในเรื่องนั้น ดังนั้น คำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.อ. ที่ ๓/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ และคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.อ. ที่ ๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๗ ที่สั่งให้มหาวิทยาลัย เพิกถอนคำสั่งที่ให้ลงโทษปลดศาสตราจารย์ ป. ออกจากราชการโดยไม่มี การลงลายมือชื่อของกรรมการที่ได้อ่านวินิจฉัย จึงเป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม เมื่อ ก.พ.อ. ได้พิจารณาคำอุทธรณ์และได้อ่านวินิจฉัยในเรื่องนี้แล้ว แม้คำวินิจฉัยจะไม่สมบูรณ์ เนื่องจากกรรมการไม่ได้ลงลายมือ

ชื่อในคำวินิจฉัย ก.พ.อ. ก็ชอบที่จะดำเนินการให้มีการลงลายมือชื่อของกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่วินิจฉัยเรื่องนี้ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อให้สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไปได้ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องเสร็จที่ ๑๙๑๓/๒๕๕๘

(๒) การที่ ก.พ.อ. มีมติยืนยันตามมติ อ. ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ เป็นการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ตามกฎหมายแล้ว

การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์เป็นอำนาจของ ก.พ.อ. ตามมาตรา ๖๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ส่วน อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ที่ ก.พ.อ. ได้ตั้งขึ้นนั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้ให้ความเห็นไว้ตามเรื่องเสร็จที่ ๓๘๙/๒๕๕๗แล้วว่า มีอำนาจเพียงรวบรวมข้อเท็จจริงและความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.พ.อ. เท่านั้น โดยไม่มีอำนาจวินิจฉัยแทน ก.พ.อ. แต่อย่างใด ซึ่งต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมกรรมการกฤษฎีกา คณะที่ ๒ คณะที่ ๘ และคณะที่ ๙) ได้ประชุมพิจารณาในประเด็นเดียวกันนี้อีกครั้งและมีความเห็นพ้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ดังกล่าวตามเรื่องเสร็จที่ ๑๓๑๔/๒๕๕๗ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประชุม ก.พ.อ. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๖ ก.พ.อ. ได้มีมติยืนยันตามมติ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ในการประชุม อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับการอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ

ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๕ ที่มีมติให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ ปลด นาง ส. นาง ร. และ นาย ส. ออกจากราชการ โดยให้กลับเข้ารับราชการและสั่งลงโทษตัดเงินเดือน นั้น ย่อมเป็นกรณีที่ ก.พ.อ. ได้พิจารณาความเห็นของ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ที่ได้เสนอมาเพื่อประกอบการพิจารณาแล้ว เมื่อ ก.พ.อ. ได้ยืนยันตามมติของ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ก็ย่อมเป็นกรณีที่ ก.พ.อ. ได้เห็นพ้องให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ นาง ส. นาง ร. และ นาย ส. ออกจากราชการ โดยให้กลับเข้ารับราชการและสั่งลงโทษตัดเงินเดือนด้วย จึงเห็นว่า มติของ ก.พ.อ. ตามปัญหาที่หาหรือมาเป็นการพิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์ตามกฎหมายแล้ว บันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๐๘๖/๒๕๕๘

(๓) คำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่มีได้จัดทำตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนด เป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ แต่สามารถจัดทำคำวินิจฉัยเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อของกรรมการข้าราชการพลเรือน ในสถาบันอุดมศึกษาที่วินิจฉัยเรื่องนี้ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อให้สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไปได้

การที่ข้อ ๑๘ แห่งข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการหรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ และมาตรา ๘๔ แห่ง

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้คำวินิจฉัยต้องมีลายมือชื่อของกรรมการที่วินิจฉัยเรื่องนั้น ก็ด้วยมีวัตถุประสงค์ให้กรรมการต้องรับผิดชอบต่อคำวินิจฉัยที่ตนได้ลงลายมือชื่อ เพราะจะปรากฏชื่อของกรรมการในคำวินิจฉัยที่จะเปิดเผยต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องต่อไป และการลงลายมือชื่อยังเป็นกระบวนการตรวจสอบครั้งสุดท้ายว่า คำวินิจฉัยนั้นเป็นไปตามที่กรรมการได้ร่วมพิจารณาหรือไม่ เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการประชุม ก.พ.อ. ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ ก.พ.อ. ได้มีมติยืนยันตามมติ อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ในการประชุม อ.ก.พ.อ. เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์ และจรรยาบรรณ ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๕ และครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๕ แล้ว แต่ยังมีได้จัดทำคำวินิจฉัยอุทธรณ์ตามรูปแบบที่กฎหมายกำหนด จึงถือได้ว่าเป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์ที่ไม่สมบูรณ์ อย่างไรก็ตาม เมื่อ ก.พ.อ. ได้พิจารณาคำอุทธรณ์และได้วินิจฉัยในเรื่องนี้แล้ว ก็ถือได้ว่าเป็นคำวินิจฉัยอุทธรณ์เนื่องจากเป็นการวินิจฉัยขององค์กรที่มีอำนาจวินิจฉัยอุทธรณ์ตามกฎหมายแล้ว และสมควรจัดทำคำวินิจฉัยเป็นหนังสือและลงลายมือชื่อของกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่วินิจฉัยเรื่องนี้ในคำวินิจฉัยอุทธรณ์เพื่อให้สมบูรณ์ตามที่กฎหมายกำหนดต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองที่ได้วินิจฉัยไว้ตามเรื่องเสร็จที่ ๑๙๑๓/๒๕๕๘ บันทึกสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๐๘๖/๒๕๕๘

มาตรา ๖๓ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม หรือมีความคับข้องใจเนื่องจากการกระทำหรือคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ยกเว้นกรณีการสั่งลงโทษหรือ

การตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย ให้ผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อสภาสถาบันอุดมศึกษาภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งถึงการกระทำหรือได้รับคำสั่ง และให้สภาสถาบันอุดมศึกษาพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗ ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน โดยจะต้องมีการกำหนดหลักประกันความเป็นธรรมเพื่อคุ้มครองผู้ร้องทุกข์มิให้ถูกกลั่นแกล้ง หรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมอันเนื่องมาจากการร้องทุกข์

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษาหรือในกรณีที่สภาสถาบันอุดมศึกษามีได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ให้มีสิทธิเสนอเรื่องร้องทุกข์ต่อ ก.อ.ร. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง

ให้ ก.อ.ร. พิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) ซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน

ในกรณีที่ผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจในผลการพิจารณาวินิจฉัยของ ก.อ.ร. หรือในกรณีที่ ก.อ.ร. มิได้พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง

[มาตรา ๖๓ ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

(๑) คำสั่งของผู้บังคับบัญชา ต้องร้องทุกข์ก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

(๑.๑) ฟ้องเพิกถอนคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนของอธิการบดี

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๒/๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดี ซึ่งรับราชการในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ฟ้องเพิกถอนคำสั่งเลื่อนขั้นเงินเดือนของอธิการบดี จะต้องใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งคำสั่งตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ก่อนฟ้องคดีต่อศาล เมื่ออธิการบดีมีหนังสือแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทำคำร้องทุกข์ตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว แต่ผู้ฟ้องคดีกลับมีหนังสือโต้แย้ง

อธิการบดี และขอให้ดำเนินการพิจารณาอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป จึงมิใช่เป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนหรือวิธีการตามที่กฎหมายกำหนดในเรื่องนี้ไว้โดยเฉพะ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๐/๒๕๕๕ กรณีผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนตำแหน่งรองศาสตราจารย์ระดับ ๙ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ฟ้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชที่เลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการให้ผู้ฟ้องคดี ๐.๕ ขั้นโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ทราบคำสั่งดังกล่าวจึงได้ยื่นหนังสือ

ลงวันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๓ ถึงเลขาธิการ คณะกรรมการการอุดมศึกษาผ่านอธิการบดี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพื่อร้องเรียนกรณีดังกล่าว แต่อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการร้องทุกข์ซึ่งเห็นควร เสนอคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำ มหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา อันถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ ดำเนินการร้องทุกข์ต่อสภามหาวิทยาลัยและเป็นการยื่นคำร้องทุกข์ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด ตามนัยมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ดังนั้น อธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชจะต้องส่งคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีให้ คณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจำ มหาวิทยาลัยดำเนินการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีและเสนอให้สภามหาวิทยาลัยเห็นชอบให้ แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันตามนัยมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาฯ ประกอบ กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ. ๒๕๔๐) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ว่าด้วยการร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งนำมาใช้บังคับโดยอาศัยอำนาจตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชว่าด้วยการใช้หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการบริหารงานบุคคลที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย (ก.ม.) กำหนดเป็นการชั่วคราว พ.ศ. ๒๕๕๐ ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ต่ออธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อวันที่ ๓

มิถุนายน ๒๕๕๓ แต่ไม่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ดังกล่าวภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ ยื่นหนังสือร้องทุกข์แล้ว ผู้ฟ้องคดีจะต้องยื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันที่ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นหนังสือร้องทุกข์ คือ ระหว่างวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ การที่ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ต่อศาลเมื่อวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นการฟ้องคดีเมื่อพ้นระยะเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

(๑.๒) หัวหน้าภาควิชาเสนอเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้ ๑ ชั้น แต่คนบตีทำการแก้ไขและเสนอให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนเพียง ๐.๕ ชั้น

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๑๒/๒๕๕๑ กรณีที่ผู้ฟ้องคดีซึ่งรับราชการตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ ๗ ภาควิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กล่าวอ้างว่า เดิมหัวหน้าภาควิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ เสนอเลื่อนขึ้นเงินเดือนให้แก่ผู้ฟ้องคดี ๑ ชั้น แต่คนบตี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (ผู้ถูกฟ้องคดี) ทำการแก้ไขและเสนอให้เลื่อนขึ้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดีเพียง ๐.๕ ชั้น โดยมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งระหว่างผู้ฟ้องคดีกับผู้ถูกฟ้องคดีอันเป็นการกระทำที่ไม่สุจริต ผู้ถูกฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น กรณีผู้ฟ้องคดีจะต้องใช้สิทธิร้องทุกข์ต่อสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๕๐

ยื่นเรื่องร้องทุกข์ต่อประธานอนุกรรมการอุทธรณ์ และร้องทุกข์ประจํามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และได้มีคำวินิจฉัยอนุกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์ประจํามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ ๓/ ๒๕๕๐ วินิจฉัยว่าเป็นเรื่องร้องทุกข์ที่ยื่นเกิน กำหนดเวลาในการร้องทุกข์ จึงมีมติไม่รับคำร้องทุกข์ของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๐ กรณีถือได้ว่าผู้ฟ้องคดียังมิได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ

หมายเหตุ พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔๒ ผู้ใดได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง หรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้งนั้น ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ ผู้ นั้นมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

ในกรณีที่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนหรือวิธีการสำหรับการแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายในเรื่องใดไว้โดยเฉพาะ การฟ้องคดีปกครองในเรื่องนั้นจะกระทำได้ต่อเมื่อมีการดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังกล่าว และได้มีการสั่งการตามกฎหมายนั้น หรือมิได้มีการสั่งการ

ภายในเวลาอันสมควร หรือภายในเวลาที่กฎหมายนั้นกำหนด

(๑.๓) อธิการบดีมีคำสั่งไม่ให้ข้าราชการรับเงินตอบแทนพิเศษ

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๔๒/ ๒๕๕๑ กรณีผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การที่อธิการบดีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้ฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งไม่ให้ผู้ฟ้องคดีรับเงินค่าตอบแทนพิเศษ (กรณีที่เป็นข้าราชการได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างถึงขั้นสูงของอันดับหรือตำแหน่งแล้ว) ในการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนข้าราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๔๙ เป็นการออกคำสั่งโดยมีอคติและเกลียดชังผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งดังกล่าว นั้น หากผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมจากคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ฟ้องคดีจะต้องดำเนินการร้องทุกข์ต่อสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒) ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ เมื่อปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับทราบคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ และในคำสั่งดังกล่าวได้แจ้งสิทธิร้องทุกข์ภายในกำหนดสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่ ได้รับแจ้งคำสั่งอันเป็นเหตุให้ร้องทุกข์ การที่ผู้ฟ้องคดีร้องทุกข์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๐ จึงเป็นการร้องทุกข์เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนดไว้และไม่อาจถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการแก้ไขเยียวยาความ

เดือดร้อนหรือเสียหายตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ก่อนการฟ้องคดี ศาลปกครองจึงไม่อาจรับคำฟ้องนี้ ไว้พิจารณาได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลฯ

(๒) คำสั่งของคณะกรรมการสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยไม่ต้องร้องทุกข์

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๑๔/๒๕๕๐ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ ซึ่งมาตรา ๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ บัญญัติให้เป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันบัญญัติให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นที่เสริมสร้างพลังปัญญาแผ่นดินฟื้นฟูพลังการเรียนรู้ เชิดชูภูมิปัญญาของท้องถิ่น สร้างสรรค์ศิลปวิทยา เพื่อความเจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงและยั่งยืนของปวงชน มีส่วนร่วมในการจัดการ การบำรุงรักษา การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน โดยมีวัตถุประสงค์ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง ทำการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ปรับปรุง ถ่ายทอด และพัฒนาเทคโนโลยี ทะนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ผลิตครูและส่งเสริมวิทยฐานะครู ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ถึงผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๕ เป็นบุคคลและคณะบุคคลที่ปฏิบัติงานให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่จึงเป็นหน่วยงานทางปกครองและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อคดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งคณบดีคณะวิทยาการจัดการใหม่ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรีว่าด้วยคุณสมบัติ หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาคณบดี พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาคณบดีและให้นาย ณ. เป็นประธานกรรมการสรรหาคณบดี อันมีผลเป็นการยกเลิกผลการสรรหาคณบดีคณะวิทยาการจัดการที่คณะกรรมการสรรหาคณบดีชุดเดิมได้ดำเนินการสรรหาและเสนอชื่อผู้ฟ้องคดีและนาย ศ. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาเลือกและแต่งตั้งเป็นคณบดีไว้โดยปริยาย เป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ขอให้ศาลปกครองมีคำพิพากษาหรือมีคำสั่งให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ในส่วนที่ให้ดำเนินการสรรหาคณบดีคณะวิทยาการจัดการใหม่ และเพิกถอนประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เรื่อง การสรรหาคณบดี ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง แต่งตั้งคณบดี ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๘ ที่แต่งตั้งนาย ป. เป็นคณบดีคณะวิทยาการจัดการอันเป็นผลมาจากการปฏิบัติตามมติดังกล่าว รวมทั้งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นคณบดีคณะวิทยาการจัดการ โดยให้มีผลย้อนหลังตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ คดีนี้จึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งอยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองตาม

มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่คณะกรรมการสรรหาคณะบดีคณะวิทยาการจัดการชุดเดิมได้สรรหาและเสนอชื่อให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาเลือกและแต่งตั้งเป็นคณะบดี ย่อมเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ มีมติในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งคณะบดีคณะวิทยาการจัดการใหม่ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือเสียหายที่ผู้ฟ้องคดีได้รับนั้นต้องมีค่าบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยสั่งให้เพิกถอนมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ที่ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งคณะบดีคณะวิทยาการจัดการใหม่ และเพิกถอนประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี เรื่อง การสรรหาคณะบดี ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ และคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่ ๑๑/๒๕๔๘ เรื่อง แต่งตั้งคณะบดี ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ ที่แต่งตั้งนาย ป. เป็นคณะบดีคณะวิทยาการจัดการ อันเป็นผลมาจากการปฏิบัติตามมติดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามนัยมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน และเนื่องจากมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๔๘ เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๘ ที่ให้ดำเนินการสรรหาบุคคลผู้มีความเหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งคณะ

บดีคณะวิทยาการจัดการใหม่ มีผลเป็นการยกเลิกผลการสรรหาคณะบดีคณะวิทยาการจัดการที่คณะกรรมการสรรหาคณะบดีชุดเดิมได้ดำเนินการสรรหาและเสนอชื่อผู้ฟ้องคดีและนาย ศ. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ พิจารณาเลือกและแต่งตั้งเป็นคณะบดีไว้เท่ากับเป็นการปฏิเสธไม่พิจารณาเลือกและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นคณะบดีโดยปริยาย มติดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามนัยมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองเช่นว่านี้ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ไว้ ทั้งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก็เป็นเจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ตามขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองที่กำหนดในหมวด ๒ ส่วนที่ ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้เนื่องจากมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวถูกยกเลิกโดยผลบังคับของมาตรา ๘๗ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแล้ว ผู้ฟ้องคดีจึงอาจใช้สิทธิฟ้องคดีเรื่องนี้ต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ก่อนแต่อย่างใด

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๒๐/๒๕๕๑ การแก้ไขความเดือดร้อนหรือเสียหายอันเนื่องมาจากคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการอุดมศึกษาเป็นคำสั่งทางปกครองซึ่งไม่มีกฎหมายกำหนดขั้นตอนและวิธีการสำหรับการแก้ไขความ

เดือดร้อนหรือเสียหายไว้โดยเฉพาะ อีกทั้งเป็นคำสั่งทางปกครองที่ออกโดยคณะกรรมการ ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่อาจอุทธรณ์ต่อไปได้ตามขั้นตอนและระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ผู้ฟ้องคดีจึงสามารถยื่นคำฟ้องให้เพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าวได้โดยไม่ต้องดำเนินการแก้ไขความเดือดร้อนจากคำสั่งดังกล่าวตามขั้นตอนหรือวิธีการใด ๆ ก่อนฟ้องคดีต่อศาลปกครอง

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๖๔๖/๒๕๕๒ ฟ้องขอให้ศาลเพิกถอนคำสั่งของสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือที่แต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าภาควิชาวิศวกรรมวัสดุและเทคโนโลยีการผลิต คณะวิทยาศาสตร์ เนื่องจากเห็นว่ากระบวนการสรรหาไม่เป็นธรรมและไม่โปร่งใส นั้น เนื่องจากคำสั่งของสภามหาวิทยาลัยฯ ดังกล่าว มีผลเป็นการปฏิเสธไม่

มาตรา ๖๔ ให้ผู้มีอำนาจสั่งลงโทษดำเนินการแก้ไขคำสั่งลงโทษ ให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยของสภาสถาบันอุดมศึกษา หรือ ก.อ.ร. แล้วแต่กรณี โดยเร็ว

[มาตรา ๖๔ แก้ไขจาก “ก.พ.อ.” เป็น “ก.อ.ร.” โดยมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

มาตรา ๖๕ การอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ตามมาตรา ๖๑ และการแก้ไขคำสั่งลงโทษตามมาตรา ๖๔ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับที่ออกตามมาตรา ๑๗

ในการพิจารณาอุทธรณ์ ให้สภาสถาบันอุดมศึกษาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับตามวรรคหนึ่งซึ่งต้องไม่เกินเก้าสิบวัน และให้นำมาตรา ๖๒ วรรคสามมาใช้บังคับโดยอนุโลม

[มาตรา ๖๕ ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙]

พิจารณาเลือกและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นหัวหน้าภาควิชาโดยปริยาย คำสั่งของสภามหาวิทยาลัยฯ จึงเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีได้กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองของสภามหาวิทยาลัยฯ ไว้ ประกอบกับสภามหาวิทยาลัยฯ เป็นเจ้าหน้าที่ที่เป็นคณะกรรมการ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครองดังกล่าวได้ตามขั้นตอนและระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ ผู้ฟ้องคดีจึงใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้โดยไม่ต้องดำเนินการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวแต่อย่างใด

หมวด ๙

การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา

[หมวด ๙ การบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา มาตรา ๖๕/๑ และ มาตรา ๖๕/๒ เพิ่มโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

มาตรา ๖๕/๑ การกำหนดตำแหน่ง ระบบการจ้าง การบรรจุและการแต่งตั้ง อัตราค่าจ้างและค่าตอบแทน เงินเพิ่มและสวัสดิการ การเลื่อนตำแหน่ง การเปลี่ยนและการโอนย้ายตำแหน่ง การลาจรรยาบรรณ วินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัย การออกจากงาน การอุทธรณ์และการร้องทุกข์ และการอื่นที่เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษา

(๑) ประเภทคดีปกครอง

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งออกได้เป็น ๖ ประเภท คือ

(๑.๑) คดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายไม่ว่าจะเป็นการออกกฎ คำสั่งหรือการกระทำอื่นใด ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) โดยผู้ฟ้องคดีต้องมีคำขอให้ศาลปกครองเพิกถอนกฎหรือคำสั่ง หรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) มักเรียกคดีประเภทนี้ว่าเป็นคดีฟ้องขอให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำ

(๑.๒) คดีพิพาทเกี่ยวกับหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ หรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๒) โดยผู้ฟ้องคดีต้องมีคำขอให้ศาลปกครองสั่งให้หัวหน้าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามหน้าที่ภายในเวลาที่ศาลปกครองกำหนด

(๑.๓) คดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำ

ละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตามกฎหมาย หรือจากกฎ คำสั่งทางปกครอง หรือคำสั่งอื่น หรือจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) โดยผู้ฟ้องคดีต้องมีคำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งบังคับให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อเยียวยาการกระทำละเมิดหรือความรับผิดอย่างอื่นนั้น

(๑.๔) คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทาง

ปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) โดยผู้ฟ้องคดีต้องมีคำขอให้ศาลปกครองมีคำสั่งบังคับให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อเยียวยาความเสียหายจากการผิดสัญญาหรือเพื่อปฏิบัติตามสัญญา

(๑.๕) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐฟ้องคดีต่อศาลเพื่อบังคับให้บุคคลต้องกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๕) และศาลปกครองมีอำนาจตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๕) สั่งให้บุคคลกระทำหรือละเว้นกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๑.๖) คดีที่มีกฎหมายกำหนดให้อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครอง ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๖) ในกรณีที่มีการฟ้องให้ศาลมีคำพิพากษาแสดงความเป็นอยู่ของสิทธิหรือหน้าที่นั้น ศาลปกครองมีอำนาจตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๔) พิพากษาให้ถือปฏิบัติต่อสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

(๒) คดีที่หน่วยงานทางปกครองปฏิเสธที่จะต่อสัญญาจ้าง

คดีที่หน่วยงานทางปกครองปฏิเสธที่จะต่อสัญญาจ้าง ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่า การประเมินเพื่อต่อสัญญาจ้างไม่ชอบด้วยกฎหมายขอให้ยกเลิกผลการประเมินและประเมินใหม่ และขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน เป็นคดีปกครองประเภทใดนั้น มีแนวคำวินิจฉัยของศาลปกครอง ๒ แนว คือ

(๒.๑) เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) ซึ่งศาลปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับสั่งให้หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เงินหรือให้ส่งมอบทรัพย์สินหรือให้กระทำการหรืองดเว้นกระทำการ ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) เพื่อเยียวยาความเสียหายจากการผิดสัญญาหรือเพื่อปฏิบัติ

ตามสัญญา เช่น คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘/๒๕๕๖ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๓๑๐/๒๕๕๘ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๔๙๒-๔๙๓/๒๕๕๖

(๒.๒) เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) ซึ่งศาลมีอำนาจกำหนดค่าบังคับสั่งให้เพิกถอนกฎหรือคำสั่งหรือสั่งห้ามการกระทำทั้งหมดหรือบางส่วน ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) เช่น คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๖/๒๕๕๔

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๘/๒๕๕๖ สัญญาจ้างสิ้นสุดลงด้วยระยะเวลาจ้างครบกำหนด (๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔) บอกลีกสัญญาจ้างวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๔

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งเลิกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ (นายกเทศมนตรีตำบลเมืองนะ) และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ (คณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่) ที่เห็นชอบให้เลิกจ้างผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเป็นการละเมิดทางปกครอง จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. ให้เพิกถอนคำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือ ที่ ชม ๖๕๙๐๑/ว ๑๕๑๖ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๔ แจ้งผลการเลิกจ้าง และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่เห็นชอบการเลิกจ้างผู้ฟ้องคดี

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมาย

๓. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร่วมกันออกไปรับรองแสดงผลการผ่านงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี

๔. ให้ผู้ฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหาย จำนวน ๑,๑๙๔,๓๙๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่ผู้ฟ้องคดี

๕. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชำระค่าเสียหายในอนาคตเดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท นับตั้งแต่วันฟ้องเป็นต้นไป เป็นเวลา ๑๐ ปี หรือจนกว่าผู้ฟ้องคดีจะได้ประกอบวิชาชีพครูต่อไป

ศาลปกครองเชียงใหม่ เห็นว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติและการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ

ศาลปกครองสูงสุด เห็นว่าการที่ผู้ฟ้องคดีมีคำฟ้องและคำขอดังกล่าว ก็แสดงว่ามีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง และการยุติข้อโต้แย้งนั้นจำต้องมีค่าบังคับของศาลตามที่กำหนดในมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงเป็นผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครองตามมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

คำขอให้ศาลพิจารณาพิพากษาเกี่ยวกับการไม่จ้างผู้ฟ้องคดีต่อ ซึ่งผู้ฟ้องคดีเห็นว่าเป็นผลมาจากการประเมินผลการปฏิบัติงานตามสัญญา

พิพาทไม่ชอบด้วยกฎหมาย แม้จะมีการฟ้องคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดเชียงใหม่เพิ่มเข้ามาเป็นผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ และมีคำขอให้ศาลมีคำสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนคำสั่งเลิกจ้างของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ และมติของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ที่เห็นชอบการเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีรวมทั้งให้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีให้ถูกต้องตามขั้นตอนของกฎหมายซึ่งคำขอต่างๆ ที่ผู้ฟ้องคดีขอมาในคดีนี้เป็นคำขอที่ผู้ฟ้องคดีสามารถยื่นฟ้องมาพร้อมกับคดีก่อนได้อยู่แล้ว แต่ผู้ฟ้องคดีก็ได้ขอมาในคดีก่อน การฟ้องคดีในลักษณะนี้จึงมีเจตนาให้คำฟ้องคดีนี้แตกต่างไปจากที่เคยยื่นฟ้องมาในคดีก่อน ที่ศาลปกครองชั้นต้นได้มีคำสั่งชี้ขาดถึงที่สุดไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณาตามคดีหมายเลขแดงที่ ๓๕๔/๒๕๕๔ มาแล้ว จึงต้องห้ามมิให้ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองอีกตามข้อ ๙๗ แห่งระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๓

สำหรับคำขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ร่วมกันออกไปรับรองแสดงผลการผ่านงานให้แก่ผู้ฟ้องคดี เป็นอำนาจดุลพินิจของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ที่จะพิจารณาดำเนินการตามความเหมาะสม หากศาลมีคำสั่งบังคับตามคำขอกรณีนี้ย่อมเป็นการก้าวล่วงอำนาจดุลพินิจโดยแท้ของงานบริหาร จึงเป็นคำขอที่ศาลไม่สามารถออกคำสั่งบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๑) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีในประเด็นนี้

ส่วนคำขอให้ให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นคำขอที่ศาล

ปกครองมีอำนาจกำหนดค่าบังคับได้ตามมาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ศาลปกครองจึงขอที่จะรับคำฟ้องตามคำขอข้อหานี้ไว้พิจารณาต่อไป ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความนั้น ศาลปกครองสูงสุดไม่เห็นพ้องด้วย

จึงมีคำสั่งกลับคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้น เป็นให้รับคำฟ้องในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสองร่วมกันชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณา เมื่อได้ชำระค่าธรรมเนียมศาลครบถ้วนแล้ว และให้ศาลปกครองชั้นต้นดำเนินการต่อไป

องค์คณะ นายนพตล เสงเจริญ, นายชาญชัย แสวงศักดิ์, นายสมรรถชัย วิศาลาภรณ์, นายประวิตร บุญเทียม, นายสมชัย วัฒนการุณ

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๓๑๐/๒๕๕๘ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยในแต่ละประเด็น ดังนี้

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีเพื่อพิจารณาต่อสัญญาจ้างเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานจ้างตามภารกิจ ตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ สัญญาจ้างมีกำหนดระยะเวลา ๔ ปี สิ้นสุดสัญญาในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ โดยจะประเมินผลการปฏิบัติงานปีละ ๒ ครั้ง ตามปิงบประมาณ ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีครั้งที่ ๑ ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๑ อยู่ในระดับดี แต่ก่อนสัญญาจะครบกำหนด ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งที่ ๒ ระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ เพื่อประกอบการพิจารณาในการ

ต่อสัญญาจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดี ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ออกประกาศ อบต.บางตาเถร เรื่อง รับสมัครบุคคลเพื่อสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ และฉบับเพิ่มเติม ลงวันที่เดียวกัน เพื่อรับสมัครพนักงานจ้างภารกิจหลายตำแหน่งรวมทั้งตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่รวมอยู่ด้วย และรับสมัครพนักงานทั่วไปอีกหลายตำแหน่ง ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งที่ ๒ เพื่อพิจารณาประกอบการต่อสัญญาจ้างให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นการผิดสัญญาจ้าง กรณีจึงเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ มิใช่เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวล่าช้าเกินสมควร ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่ศาลปกครองชั้นต้นตั้งประเด็นข้อพิพาทไว้

การที่ไม่นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานไปใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารพนักงานจ้างและนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณารับต่อสัญญาจ้าง จึงเป็นการมิได้ปฏิบัติตามสัญญาจ้างเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีได้รับการพิจารณาต่อสัญญาจ้างทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย

การประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างมีความสำคัญและจำเป็นเพื่อให้ อบต.ใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารพนักงานจ้างและนำผลการ

ประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาในเรื่องต่างๆ โดยเฉพาะในการต่อสัญญาจ้าง ตามข้อ ๓๙ (๑) ประกอบข้อ ๓๖ (๓) ของประกาศคณะกรรมการพนักงานตำบลจังหวัดสุพรรณบุรี เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ผูกพันต้องปฏิบัติตามสัญญาและประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสุพรรณบุรีดังกล่าว ข้อเท็จจริงปรากฏว่าก่อนที่สัญญาจ้างจะครบกำหนดในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ไม่ได้ทำการประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งที่ ๒ ในระหว่างวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑ ให้แก่ผู้ฟ้องคดีแต่กลับประกาศรับสมัครบุคคลเพื่อสรรหาและเลือกสรรเป็นพนักงานจ้าง ฉบับลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๕๑ และประกาศเพิ่มเติมลงวันเดียวกัน รับสมัครพนักงานจ้างภารกิจหลายตำแหน่ง รวมทั้งตำแหน่งพนักงานขับรถยนต์ที่ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่รวมอยู่ด้วยจนกระทั่งสัญญาจ้างของผู้ฟ้องคดีครบกำหนด โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้รับการพิจารณาต่อสัญญาจ้าง พหุติการณของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ แสดงให้เห็นถึงเจตนาของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่ไม่ประสงค์จะต่อสัญญาจ้างให้กับผู้ฟ้องคดี โดยต้องการสรรหาพนักงานจ้างรายใหม่แทนผู้ฟ้องคดี นอกจากนั้น ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการกลั่นกรองการประเมินผลการปฏิบัติงานพนักงานจ้างครั้งที่ ๒ คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาเสร็จสิ้นเมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ แต่การประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีเสร็จสิ้นภายหลังที่สัญญาจ้างสิ้นสุดลง ย่อมแสดงว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มิได้นำผลการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ไปใช้เป็น

เครื่องมือในการบริหารพนักงานจ้างและนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในการต่อสัญญาจ้างแต่ประการใด การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงเป็นการมิได้ปฏิบัติตามสัญญาจ้างเป็นเหตุให้ผู้ฟ้องคดีมิได้รับการพิจารณาต่อสัญญาจ้างทำให้ผู้ฟ้องคดีได้รับความเสียหาย ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อุทธรณ์ว่า ประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดสุพรรณบุรีฯ มิได้เป็นบทบังคับให้ต้องประเมินผลการปฏิบัติงานมาเพื่อต่อสัญญาจ้างให้พนักงานจ้าง ไม่อาจรับฟังได้

ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินทั้งสิ้น ๑๑๐,๔๐๐ บาท พร้อมกับชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปีของต้นเงินจำนวน ๒๗,๖๐๐ บาท (เดือนตุลาคมถึงธันวาคม ๒๕๕๑) ตามคำขอของผู้ฟ้องคดีนับแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ และให้คืนค่าธรรมเนียมศาลตามส่วนของการชนะคดีเฉพาะทุนทรัพย์ จำนวน ๒๗,๖๐๐ บาท ให้แก่ผู้ฟ้องคดี ส่วนคำขออื่นในท้าย ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วยในผล

องค์คณะ นายวรวิทย์ กังคศิเทียม, นายวิษณุ วัลญญ, นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ, นายสมชาย เอ็มโอช, นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชูย์

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๔๙๒-๔๙๓/๒๕๕๖ ประเภทคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ... เมื่อเสร็จสิ้นการประเมินผลการปฏิบัติงานในแต่ละครั้ง ผู้ถูกฟ้องคดีมิได้มีการแจ้งผลการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวให้ผู้ฟ้องคดีทราบเพื่อผู้ฟ้องคดี

จะได้ทราบข้อบกพร่องและข้อแนะนำเพื่อแก้ไข ปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น กรณีจึงถือได้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีไม่ได้ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานให้แก่ผู้ฟ้องคดีตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๒ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพิจิตร เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ ประกอบกับ เมื่อครบกำหนดเวลาจ้างตามสัญญา ผู้ถูกฟ้องคดีได้มีหนังสือแจ้งแก่ผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีไม่ต่อสัญญาจ้างในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้แก่ผู้ฟ้องคดี เนื่องจากครบกำหนดตามสัญญาจ้าง และผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามข้อ ๓๔ โดยไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ถูกฟ้องคดีได้มีการเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพิจิตรเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบในการเลิกจ้างผู้ฟ้องคดี กรณีจึงถือว่าผู้ถูกฟ้องคดีมิได้ปฏิบัติตามขั้นตอนและวิธีการในการเลิกจ้างพนักงานจ้างทั่วไปกรณีไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามที่ได้กำหนดไว้ในสัญญาข้อ ๗ (๒) และตามข้อ ๓๔ ข้อ ๓๕ และข้อ ๕๔ ของประกาศคณะกรรมการพนักงานส่วนตำบลจังหวัดพิจิตร เรื่อง มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับพนักงานจ้าง ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๗ แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้น การกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ในครั้งที่ ๑ และในครั้งที่ ๒ และการที่มีหนังสือไม่ต่อสัญญาจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ แก่ผู้ฟ้องคดี จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ว่า เมื่อสัญญาจ้างสิ้นสุดลงแล้ว ผู้ถูกฟ้อง

คดีจะทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีต่อไปหรือไม่ เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีที่จะต้องดำเนินการตามความเหมาะสม จึงฟังไม่ขึ้น

คำเสียหาย พิเคราะห์แล้วเห็นว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้รับค่าตอบแทน (ค่าจ้าง) เป็นเงิน ๕,๐๘๐ บาท เงินเพิ่มค่าครองชีพชั่วคราว เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท รวมเป็นเงิน ๖,๐๘๐ บาท และผู้ฟ้องคดีมีค่าขอให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าเสียหายเป็นเงินเดือนและค่าตอบแทนในอัตราเดือนละ ๖,๐๘๐ บาท นับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๑ จนถึงวันที่คดีดังกล่าวถึงที่สุด หรือจนกว่าจะครบกำหนดสัญญาจ้างประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงควรได้รับค่าเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีเป็นเงินจำนวน ๖,๐๘๐ บาท เป็นเวลา ๑๒ เดือน (เท่ากับสัญญาจ้างคราวละ ๑ ปี) เป็นเงินทั้งสิ้น ๗๒,๙๖๐ บาท ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษาเพิกถอนการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ และให้ผู้ถูกฟ้องคดีชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้ผู้ฟ้องคดีเป็นเงินทั้งสิ้น ๗๒,๙๖๐ บาท ทั้งนี้ ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่คำพิพากษาถึงที่สุด สำหรับค่าขออื่นนอกจากนี้ให้ยก คินค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดให้แก่ผู้ฟ้องคดี ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน

องค์คณะ นายสมชัย วัฒนการุณ, นายชาญชัย แสวงศักดิ์, นายนพพล เสงเจริญ, นายสมรรถชัย วิศาลาภรณ์, นายประวิตร บุญเทียม

คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๒๓๖/๒๕๕๔ ศาลปกครองสูงสุดพิเคราะห์แล้ว เห็นว่า ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้ง

ศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องเป็นผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำหรือการงดเว้นการกระทำของหน่วยงานปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองหรือกรณีอื่นใดที่อยู่ในเขตอำนาจศาลปกครองตามมาตรา ๙ และการแก้ไขหรือบรรเทาความเดือดร้อนหรือความเสียหายหรือยุติข้อโต้แย้ง ต้องมีคำบังคับตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว เมื่อผู้ฟ้องคดีอ้างว่าผู้ฟ้องคดีได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ ไม่เป็นไปตามกฎหมายและผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการร้องทุกข์โต้แย้งผลการประเมินการปฏิบัติงานอันถือได้ว่าผู้ฟ้องคดีได้ดำเนินการอุทธรณ์แล้วนั้น เห็นว่า กระบวนการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดี นั้น เป็นเพียงขั้นตอนภายในของคณะกรรมการประเมินเพื่อเสนอผลการพิจารณาต่อผู้บังคับบัญชาต่อไปเท่านั้น กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานดังกล่าวมิได้มีผลกระทบต่อผู้ฟ้องคดีอื่นจะมีสถานะเป็นคำสั่งทางปกครองแต่อย่างใด ซึ่งเป็นเพียงขั้นตอนการดำเนินการภายในของฝ่ายปกครอง จึงเป็นกรณีที่ผู้ฟ้องคดีมิใช่ผู้ได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหาย โดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการกระทำของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสาม

ส่วนกรณีที่ผู้ฟ้องคดีอ้างว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ใช้ดุลพินิจไม่ต่อสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีโดยอาศัย

ผลการประเมินการปฏิบัติงานดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง นั้น เห็นว่า การใช้ดุลพินิจเลิกจ้างผู้ฟ้องคดีนั้นมีใช้คำสั่งทางปกครอง ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่เป็นการใช้สิทธิเลิกจ้างตามสัญญาที่มีกำหนดระยะเวลาจ้างที่แน่นอน ดังนั้น เมื่อสัญญาสิ้นสุดแล้วผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามจะทำสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีต่อไปอีกหรือไม่เป็นอำนาจของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามที่จะต้องดำเนินการตามความเหมาะสมแก่การบริหารงานภายในหน่วยงาน ศาลปกครองไม่อาจก้าวล่วงไปในการดำเนินงานของผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสามได้ ศาลจึงไม่อาจออกคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีกลับคำสั่งให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จ่ายค่าเสียหายเข้าทำงานเป็นพนักงานมหาวิทยาลัยรวมทั้งไม่อาจออกอันเป็นเงินค่าจ้างได้ เพราะหากศาลมีคำสั่งเช่นนั้นก็จะส่งผลเป็นการบังคับให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ต้องต่อสัญญาจ้างให้ผู้ฟ้องคดีโดยปริยาย ดังนั้น คำขอของผู้ฟ้องคดีดังกล่าวจึงเป็นกรณีที่ศาลไม่อาจกำหนดคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีได้ตามมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ผู้ฟ้องคดีจึงมิใช่ผู้มีสิทธิฟ้องคดีนี้ต่อศาลปกครอง ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ที่ศาลปกครองชั้นต้นมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาและให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ พร้อมทั้งให้คืนค่าธรรมเนียมศาลทั้งหมดแก่ผู้ฟ้องคดี นั้น ชอบแล้ว ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

องค์คณะ นายเกษม คมสัถยธรรม, นายวรวิทย์ กังคศิเทียม, นายประสิทธิ์ศักดิ์ มีลาภ, นายมนูญ ปุณฺณกริยากร, นายพรชัย มนัสศิริเพ็ญ

(๓) ให้ออกจากงานเพราะไม่ผ่านการทดลองปฏิบัติงาน

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด อ.๕๕๑/๒๕๕๘ เรื่อง คดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง (อุทธรณ์คำพิพากษา)

ผู้ฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่ ๒๗๙๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ จำและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานของผู้ฟ้องคดีที่ ๑ ตำแหน่งอาจารย์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ เริ่มปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๐ โดยมีกำหนดทดลองปฏิบัติงาน ๑ ปี หลังจากครบกำหนดทดลองปฏิบัติงานในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้มีหนังสือถึงหัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา เพื่อขอทราบผลการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นลายลักษณ์อักษร แต่หัวหน้าภาควิชาฯ แจ้งว่าไม่สามารถแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรได้ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๐๓/๓๐๔๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานแล้ว เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดีออกจากการเป็นพนักงานเนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินและที่ประชุม อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีมติให้พ้นจากการปฏิบัติงานตั้งแต่วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีจึงมีหนังสือลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๑ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ซึ่งผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔ พิจารณาแล้วเห็นด้วยกับความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งให้ยก

อุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้น

ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง ดังนี้

๑. เพิกถอนคำสั่งให้ออกจากการเป็นพนักงานเนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ตามหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๐๓/๓๐๔๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑

๒. ให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการทดลองการปฏิบัติงาน คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ชุดใหม่เพื่อประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีในระยะเวลาที่ศาลเห็นสมควรต่อไป

๓. ให้ชดเชยค่าเสียหาย ดังนี้ เงินเดือน เดือนละ ๑๔,๕๕๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เป็นเงิน ๑๖๐,๐๕๐ บาท ค่าสอนพิเศษนักศึกษาปริญญาโท ครั้งละ ๔,๕๐๐ บาท เดือนละ ๔ ครั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ รวมเป็นเงิน ๑๙๘,๐๐๐ บาท ค่าสอนพิเศษวิชาบูรณาการเดือนละ ๓,๐๐๐ บาท ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ถึงวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๒ รวมเป็นเงิน ๓๓,๐๐๐ บาท คิดเป็นค่าเสียหายทั้งสิ้น ๓๙๑,๐๕๐ บาท

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลงชื่อรับเงินค่าสอนโดยไม่ได้เป็นผู้สอน แม้ผู้ฟ้องคดีจะอ้างว่าเรื่องดังกล่าวไม่มีมูลความจริงเพราะเป็นระบบสอนแทน อีกทั้งไม่มีการตั้งกรรมการสอบสวนและไม่มีผู้ใดได้รับความเสียหายก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าในวันเวลาดังกล่าว ผู้ฟ้อง

คดีเดินทางไปประเทศกัมพูชาและปรากฏหลักฐาน การลงชื่อรับเงินค่าสอนของผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้องคดี มิได้โต้แย้งว่าไม่ได้รับเงินหรือรับเงินไปแล้ว ได้นำไปให้ผู้ฟ้องแต่อย่างใด กรณีจึงต้องถือว่าผู้ฟ้องคดีมีความประพฤติที่ไม่รักษาจริยบรรณของการ เป็นอาจารย์ ขาดคุณธรรม ขาดความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่มีเหตุผล จากพฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดี ดังกล่าว การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ประเมินผลการ ทดลองปฏิบัติงาน ครั้งที่ ๒ ให้ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการ ประเมินโดยคะแนนเป็น ๐ จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน จะแตกต่างกับการประเมินครั้งที่ ๑ โดยสิ้นเชิง ก็เนื่องจากการประเมินทดลองการ ปฏิบัติงานคนละช่วงเวลาและผู้ฟ้องคดีมี พฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากการประเมินครั้งที่ ๑ แม้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ จะมีได้มีการให้คะแนนใน แต่ละหัวข้อในแบบประเมินครั้งที่ ๒ ก็ตาม แต่เมื่อ ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในแบบประเมินผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ใช้เครื่องหมาย (v) ลงในช่องไม่เหมาะสมทุก หัวข้อ และในช่องคะแนนรวม ให้คะแนนเป็น ๐ ถือได้ว่าการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงาน ครั้ง ที่ ๒ ของผู้ฟ้องคดีมีผลการประเมินเป็น ๐ คะแนน การให้คะแนนของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ดังกล่าว จึงไม่ เป็นเหตุให้การประเมินผลการปฏิบัติงานครั้งที่ ๒ เสียไปแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ ประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีเป็น ๐ และมีความเห็นให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็น พนักงาน จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีคำสั่งตามหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๐๓/๓๐๔๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นพนักงาน ตำแหน่งอาจารย์ตามความเห็นของผู้ถูกฟ้องคดีที่

๓ และมติ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน การประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ และมีมติยกอุทธรณ์ของผู้ถูกฟ้อง คดีที่ ๔ จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ดังนั้น การ กระทำของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จึงไม่เป็นการกระทำ ละเมิดที่จะเป็นเหตุให้ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ในฐานะ หน่วยงานต้นสังกัดของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ จะต้องรับ ผิดขาดใช้ค่าเสียหายให้กับผู้ฟ้องคดีตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่อย่างใด

ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยในเบื้องต้นแล้ว

ว่าเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง

คดีนี้ผู้ฟ้องคดีฟ้องว่า ผู้ฟ้องคดีที่ ๑ มี คำสั่งที่ ๒๗๙๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ จ้างและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเข้าเป็นพนักงาน ตำแหน่งอาจารย์ ภาควิชาสังคมวิทยาและ มานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ ต่อมาผู้ถูกฟ้องคดี ที่ ๒ ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๐๓/ ๓๐๔๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดี ว่า ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ได้ประเมินผลการทดลอง ปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากการเป็นพนักงาน เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์ การประเมิน ผู้ฟ้องคดีจึงฟ้องขอให้เพิกถอนคำสั่ง ดังกล่าวและให้ชดใช้ค่าเสียหาย เห็นว่า การที่ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งที่ ๒๗๙๒/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๐ จ้างและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเข้าเป็น พนักงาน ตำแหน่งอาจารย์ ภาควิชาสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ นั้น เป็นการ ให้สิทธิแก่ผู้ฟ้องคดีในการทำสัญญาจ้างกับผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งการเข้าทำสัญญาจ้างดังกล่าว อยู่

บนพื้นฐานของความยินยอมซึ่งกันและกันระหว่าง คู่สัญญาตามหลักเสรีภาพในการทำสัญญา คำสั่ง จ้างและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเป็นพนักงานมหาวิทยาลัย จึงมิได้มีสภาพการบังคับให้กระทำการหรือห้ามมิ ให้กระทำการ และโดยที่คำสั่งดังกล่าวมีคู่สัญญา ฝ่ายผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ เป็นหน่วยงานทางปกครอง และผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีเอกสิทธิ์ในการเลือก คู่สัญญา ควบคุมการปฏิบัติตามสัญญา แก้ไข สัญญาและเลิกสัญญาได้ฝ่ายเดียว อันเป็นการ แสดงถึงลักษณะพิเศษในการใช้อำนาจทาง ปกครองหรือการดำเนินกิจการทางปกครองเพื่อให้ การบริการสาธารณะบรรลุผล เมื่อวัตถุประสงค์แห่งสัญญา ในคดีนี้คือการให้ผู้ฟ้องคดีเข้าร่วมการดำเนินการ บริการสาธารณะหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการ บริการสาธารณะกับผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ อันมีลักษณะ เป็นสัญญาทางปกครองตามมาตรา ๓ แห่ง พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อมาเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ลับ ที่ ศบ ๐๕๑๓.๐๑๐๓/๓๐๔๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ แจ้งผู้ฟ้องคดีว่า ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๓ ได้ประเมินผลการทดลองปฏิบัติงาน แล้ว เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดีออกจากความเป็นพนักงาน เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน อันมีผลเป็น การเลิกสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดี ซึ่งผู้ฟ้องคดีมีข้อโต้แย้ง เกี่ยวกับการเลิกจ้างดังกล่าวและมีคำขอให้ผู้ถูก ฟ้องคดีที่ ๑ ชดใช้ค่าเสียหาย กรณีจึงมีเหตุแห่ง การฟ้องคดีเกิดจากสัญญาทางปกครอง คดีนี้จึง เป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสัญญาทางปกครองตาม มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๔) แห่งพระราชบัญญัติ ดังกล่าว แม้ว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ ได้มีหนังสือ ดังกล่าวแจ้งให้ผู้ฟ้องคดีทราบเกี่ยวกับการประเมิน

ของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ แต่การดังกล่าวก็เป็นเพียง รูปแบบในการบอกเลิกสัญญาจ้าง มิได้ทำให้เหตุ แห่งการฟ้องคดีเปลี่ยนแปลงไป เป็นคดีพิพาท เกี่ยวกับกรณีที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ ของรัฐออกคำสั่งโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย และการ กระทำละเมิดของหน่วยงานทางปกครองหรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐอันเกิดจากการใช้อำนาจตาม กฎหมาย ตามมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง (๑) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธี พิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ผู้ถูกฟ้อง คดีที่ ๑ จึงไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธี ปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ในการ ดำเนินการยกเลิกสัญญาจ้างผู้ฟ้องคดีตามผู้ฟ้อง คดีอุทธรณ์แต่อย่างใด

การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประเมินผลการ ปฏิบัติงานของผู้ฟ้องคดีแล้ว เห็นควรให้ผู้ฟ้องคดี ออกจากการเป็นพนักงาน ตำแหน่งอาจารย์ ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะ สังคมศาสตร์ และต่อมาผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งให้ ผู้ฟ้องคดีพ้นจากการเป็นพนักงาน เป็นการ ดำเนินการที่ชอบด้วยกฎหมายแล้ว

เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานผู้ฟ้องคดี ครั้งที่ ๒ ให้ไม่ผ่านการประเมิน เป็นการใช้อดุลพินิจที่ ชอบด้วยกฎหมาย ตามข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ว่า เมื่อครั้งผู้ฟ้องคดีได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่สอน ในรายวิชามนุษย์กับสังคม ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาสอน และได้มอบหมายให้นิสิตช่วยงานทำการเปิดวิถี ทศนุให้ นิสิตดู โดยผู้ฟ้องคดีไม่ได้อยู่ควบคุมดูแลจน สร้างความไม่พอใจให้แก่ นิสิต หัวหน้าภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยาจึงให้ผู้ช่วย

ศาสตราจารย์อัมพร สุคันธวิช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่
 เลียงของผู้ฟ้องคดีชี้แจงกรณีดังกล่าว โดยผู้ช่วย
 ศาสตราจารย์อัมพร ได้ทำการสอบสวนผู้ฟ้องคดี
 และได้มีหนังสือลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๑
 รายงานหัวหน้าภาควิชาฯ ว่าได้ซักถามผู้ฟ้องคดี
 พร้อมทั้งว่ากล่าวตักเตือนแล้ว ผู้ฟ้องคดีอธิบายว่า
 กระทบไปโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งผู้ช่วย
 ศาสตราจารย์อัมพรได้มีความเห็นเกี่ยวกับผู้ฟ้องคดี
 ว่า ผู้ฟ้องคดีไม่จบทางสังคมวิทยาโดยตรงทั้งใน
 ระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ส่วนปริญญาเอก
 ทางสังคมวิทยานั้น ผู้ฟ้องคดีชี้แจงว่าไม่มีการบังคับ
 เรียนในทางทฤษฎี มีแต่เพียงการเขียนวิทยานิพนธ์
 เท่านั้น ดังนั้น ผู้ฟ้องคดีจึงมีจุดอ่อนอยู่มากด้าน
 การตีความและการเข้าใจข้อเขียนทางสังคมวิทยา
 ในภาษาอังกฤษ จึงขอให้ภาควิชาฯ ช่วยตรวจ
 เอกสารวิชาการให้ถูกต้องก่อนแจกจ่ายแก่นิสิต
 และให้มีการพูดคุยทางวิชาการเพื่อช่วยเสริม
 เพิ่มเติมความเข้าใจในด้านทฤษฎี แนวคิด และ
 ขอบเขตของสังคมวิทยาให้แก่ผู้ฟ้องคดี โดยผู้ฟ้อง
 คดีได้ลงลายมือชื่อรับทราบหนังสือชี้แจงดังกล่าว
 ของผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพรโดยไม่มีข้อโต้แย้งแต่
 อย่างไม่ใด ประกอบกับหัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยา
 และมานุษยวิทยาได้ชี้แจงกรณีอุทธรณ์ของผู้ฟ้อง
 คดีต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ เป็นหนังสือลงวันที่ ๒๕
 กันยายน ๒๕๕๑ สรุปได้ว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีได้รับ
 มอบหมายจากภาควิชาฯ ให้รับผิดชอบ ๔ วิชา คือ
 ๑. วิชาสังคมวิทยาเบื้องต้น ๒. วิชาการจัดระเบียบ
 สังคม ๓. วิชาการวิเคราะห์ระบบสังคม และ ๔.
 วิชาจริยธรรมสำหรับผู้นำ โดยในรายวิชาจริยธรรม
 สำหรับผู้นำทางสังคม ซึ่งเป็นวิชาระดับปริญญาโท
 ผู้ฟ้องคดีได้สอนในแนวจริยศาสตร์และศาสน

ศาสตร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัมพร ในฐานะอาจารย์
 ที่เลียงได้แนะนำการสอนให้ผู้ฟ้องคดี แต่ผู้ฟ้องคดี
 กลับไม่ปฏิบัติตาม โดยให้นิสิตทำการค้นคว้าเป็น
 รายงานแทนโดยไม่มีการเตรียมการสอนและผู้ฟ้อง
 คดีไม่ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในการอ่านหนังสือ
 วิชาการทางสังคมวิทยา จึงเป็นจุดอ่อนของผู้ฟ้อง
 คดีที่ทำให้ไม่มีความรู้ทางสังคมวิทยาเพียงพอ อีกทั้ง
 การสอนของผู้ฟ้องคดีก็ไม่เป็นไปตามคำอธิบาย
 รายวิชาดังที่ปรากฏในคู่มือหลักสูตรศิลปศาสตร
 บัณฑิต (สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา) ผู้ฟ้องคดีไม่
 มีความเข้าใจในโครงสร้างทางสังคมตลอดจนหลัก
 ในการวิเคราะห์ปรากฏการณ์ทางสังคมตามหลัก
 สังคมวิทยา และมีการแปลศัพท์เฉพาะทางไม่
 ถูกต้อง เมื่อหัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและ
 มานุษยวิทยาได้ไปสอนนิสิตปีที่ ๓ และปีที่ ๔ ซึ่ง
 เคยผ่านการเรียนในวิชาที่ผู้ฟ้องคดีสอนมาแล้ว ได้
 สอบถามถึงความหมายและแนวคิดพื้นฐานที่เคย
 เรียนมา ปรากฏว่านิสิตกลับตอบไม่ได้ และ/หรือ
 ตอบไม่ถูกต้อง จึงเป็นเหตุให้หัวหน้าภาควิชาฯ
 ต้องไปเยี่ยมสมุดฉบับที่กของนิสิต แล้วเห็นว่าผู้ฟ้อง
 คดีไม่มีความรู้ทางวิชาการสังคมวิทยาอย่างแท้จริง
 หัวหน้าภาควิชาฯ จึงได้สั่งด้วยวาจาให้ผู้ฟ้องคดี
 หยุดการสอนเอาไว้ก่อน เมื่อศาลปกครองชั้นต้นได้
 ส่งคำชี้แจงดังกล่าวไปให้ผู้ฟ้องคดีทราบแล้ว ผู้ฟ้อง
 คดีก็ไม่โต้แย้งหรือคัดค้านเกี่ยวกับองค์ความรู้
 ด้านสังคมวิทยาแต่อย่างใด เห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดี
 ได้รับการจ้างและแต่งตั้งเป็นพนักงาน ในตำแหน่ง
 อาจารย์ จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในวิชาที่ได้รับ
 มอบหมายในการสอนเป็นอย่างดี หรือหากมีความ
 อ่อนด้อยทางวิชาการ ก็ต้องเพิ่มพูนความรู้
 ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติหน้าที่ให้มี

ประสิทธิภาพ อีกทั้งต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในการสอน มิใช่ปล่อยให้หนีสิตดิวิตีทัศน์โดยลำพัง โดยตนเองไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับควบคุมดูแลหรืออธิบายให้ความรู้ กรณีจึงฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีขาดความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามข้อ ๓.๑.๑ และข้อ ๓.๑.๒ ของประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินผลการทดลองปฏิบัติงานของพนักงานมหาวิทยาลัย ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๔๓ นอกจากนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้เข้าร่วมโครงการสัมมนาสัญญาครณาจารย์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ณ ราชาอาณาจักรกัมพูชา แต่ปรากฏว่า ผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับเงินในใบสำคัญการรับเงิน ลงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นเงินค่าตอบแทนการสอนวิชาการบูรณาการ วิชา ๙๙๙๑๔๑ ตลอดภาคเรียน ภาคปลายปีการศึกษา ๒๕๕๐ ระยะเวลาที่สอน วันที่ ๑๗ วันที่ ๒๒ วันที่ ๒๓ วันที่ ๒๔ และวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๑ ทั้งที่วันที่ ๒๔ - ๒๗ มกราคม ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีได้ร่วมเดินทางไปราชาอาณาจักรกัมพูชา ผู้ฟ้องคดีจึงไม่อาจสอนนีสิตในวันดังกล่าวได้ การที่ผู้ฟ้องคดีได้ลงลายมือชื่อรับเงินเป็นการสอนในวันเวลาดังกล่าว ทั้งที่ไม่ได้ทำการสอนจริง อันเป็นการแสดงถึงความไม่ซื่อสัตย์สุจริต แม้ผู้ฟ้องคดีจะเห็นว่า การสอนแทนกันเป็นเรื่องปกติที่สามารถทำกันได้ก็ตาม แต่เมื่อไม่ปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้มอบหมายให้อาจารย์ผู้ใดปฏิบัติหน้าที่แทนหรือมีการแจ้งการสอนแทนไปยังผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กรณีจึงถือว่าผู้ฟ้องคดีมีความประพฤติที่ไม่รักษาจรรยาบรรณของการเป็น

อาจารย์ ขาดคุณธรรม ขาดความซื่อสัตย์สุจริต ตาม ข้อ ๓.๑.๓ ของประกาศมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดังกล่าว จากที่ได้วินิจฉัยมาข้างต้นแล้วว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ที่ขาดความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ และมีความประพฤติที่ไม่เหมาะสม ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓ ประมวลความรู้ความสามารถรวมทั้งพฤติกรรมของผู้ฟ้องคดีแล้วมีมติให้ผู้ฟ้องคดีไม่ผ่านการประเมินในครั้งที่ ๒ ด้วยคะแนนประเมิน ๐ คะแนน จากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน จึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ กำหนด และเมื่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีหนังสือลับ ที่ ศธ ๐๕๑๓.๑๐๑๐๓/๓๐๔๖ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ ให้ผู้ฟ้องคดีออกจากการเป็นพนักงาน เนื่องจากไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน จึงเป็นการกระทำที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วเช่นกัน

ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้องนั้น ศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย

องค์คณะ นายชาญชัย แสวงศักดิ์ รองประธานศาลปกครองสูงสุด, นายพดล เสงเจริญ ตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองสูงสุด, นายสมรรถชัย วิศาลภรณ์ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด, นายประวิตร บุญเทียม ตุลาการศาลปกครองสูงสุด, นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์ ตุลาการศาลปกครองสูงสุด

(๔) การลาออกจากราชการ ไม่ได้ยื่นหนังสือลาออกล่วงหน้า ๑ เดือนตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๗๘/๒๕๕๔ พระราชกฤษฎีกาจัดตั้ง

องค์การสวนพฤกษศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติใน มาตรา ๒๐ (๒) ว่าให้ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อลาออก โดยมีได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขในการลาออกไว้ด้วย ดังนั้น โดยหลัก แล้วผู้อำนวยการย่อมแสดงเจตนาลาออกด้วยวาจา เป็นหนังสือ หรือโดยวิธีอื่นใดก็ได้ หากแสดงให้รู้ถึงความประสงค์จะลาออกอย่างแน่นอนโดยปราศจากข้อสงสัยใดๆ และการลาออกย่อมมีผลทางกฎหมายโดยสมบูรณ์นับแต่วันที่ได้มีการแสดงเจตนาลาออกหรือนับแต่วันที่ได้กำหนดเป็นเงื่อนไขแห่งการลาออกไว้ อย่างไรก็ตาม กรณีนี้นี้ ปรากฏว่าสัญญาจ้างผู้บริหารระหว่าง อ.ส.พ. และนาง ก. ได้กำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการลาออกไว้เป็นการเฉพาะโดยข้อ ๕.๕ กำหนดว่า กรณีที่ผู้รับจ้างประสงค์จะลาออกก่อนครบระยะเวลาตามสัญญา จะต้องยื่นหนังสือลาออกล่วงหน้าไม่น้อยกว่า ๑ เดือน ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า นาง ก. ได้แจ้งด้วยวาจาต่อที่ประชุมคณะกรรมการ อ.ส.พ. เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ ว่าขอลาออกจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๓ กรณีจึงไม่ใช่การยื่นหนังสือลาออกล่วงหน้า ๑ เดือนตามที่กำหนดในสัญญาจ้าง ประกอบกับในการแจ้งลาออกนั้น นาง ก. ได้ระบุด้วยว่าจะยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการ อ.ส.พ. ในภายหลัง แต่ต่อมาปรากฏว่าไม่มีการยื่นหนังสือลาออกตามที่ได้แจ้งไว้แต่อย่างใด ทั้งผู้ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รักษาการผู้อำนวยการฯ ก็มิได้เข้าปฏิบัติหน้าที่ และ อ.ส.พ. ได้จ่ายเงินเดือนและเบี้ยประชุมคณะกรรมการฯ ให้แก่นาง ก. ตามปกติตลอดมา ดังนี้ การแจ้งลาออกของนาง ก. จึงยังไม่มีผลทางกฎหมาย คงเป็นแต่เพียงการแจ้ง

ให้คณะกรรมการ อ.ส.พ. ทราบในเบื้องต้นว่าจะมีการยื่นหนังสือลาออกต่อไปเท่านั้น และแม้ว่าคณะกรรมการ อ.ส.พ. จะมีมติรับทราบการแจ้งลาออกแล้ว ก็หาได้มีผลให้การลาออกมีผลสมบูรณ์แต่อย่างใดไม่ เพราะมิฉะนั้นแล้ว ย่อมขัดต่อวัตถุประสงค์ของข้อ ๕.๕ ของสัญญาจ้างที่มุ่งหมายคุ้มครองการดำเนินงานของ อ.ส.พ. โดยกำหนดให้มีการบอกกล่าวล่วงหน้าเป็นหนังสือ ๑ เดือนก่อนลาออก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหนี้สินและความรับผิดชอบต่างๆ การสะสางงานและการสรรหาบุคคลมาดำรงตำแหน่งแทน นอกจากนี้ ข้อเท็จจริงยังปรากฏว่าภายหลังแจ้งการลาออกแล้ว นาง ก. ยังคงปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ อ.ส.พ. และเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการ อ.ส.พ. ต่อไปดังเช่นปกติ โดยคณะกรรมการ อ.ส.พ. มิได้พักท้วงถึงผลของการแจ้งลาออกก่อนหน้านั้น แต่ได้มีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๓ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ รับทราบการขอปฏิบัติหน้าที่ต่อของนาง ก. อีกทั้งต่อมายังได้พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติงานของนาง ก. และมีมติในการประชุม ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๓ วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๓ ให้เลิกสัญญาจ้างและให้นาง ก. หยุดปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ อ.ส.พ. ตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ และเสนอเรื่องต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบให้นาง ก. พ้นจากตำแหน่งต่อไป ข้อเท็จจริงดังกล่าวย่อมแสดงให้เห็นว่า คณะกรรมการ อ.ส.พ. มิได้ถือว่าการแจ้งลาออกของนาง ก. เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๓ มีผลทางกฎหมายให้นาง ก. ต้องพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ อ.ส.พ. แต่ยอมรับว่า นาง ก.

ยังคงดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ อ.ส.พ. จนถึงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๓ อันเป็นวันที่คณะกรรมการ อ.ส.พ. มีมติให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ และมีคำสั่งให้ ผู้รักษาการผู้อำนวยการฯ เริ่มเข้าปฏิบัติหน้าที่ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นไป เมื่อการแจ้งลาออกด้วยวาจา ของนาง ก. มิได้มีผลทางกฎหมายให้นาง ก. ต้อง พ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการ อ.ส.พ. การปฏิบัติ หน้าที่ของนาง ก. ภายหลังแจ้งการลาออกด้วย วาจาจึงเป็นการกระทำโดยบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ ตามกฎหมาย

(๕) พนักงานมหาวิทยาลัยถูกลงโทษปลด ออกไม่สามารถอุทธรณ์ต่อ ก.พ.อ. ได้

มหาวิทยาลัยได้กำหนดขั้นตอน เกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง ของพนักงานมหาวิทยาลัยไว้ในข้อบังคับ มหาวิทยาลัย ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล พนักงานมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่าเป็นไปตาม หลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนใน

มาตรา ๖๕/๒ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตาม มาตรา ๑๘ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตามมาตรา ๖๕/๑ ได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) ให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นมีอำนาจและหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้ง และมี อำนาจบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาและพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัด หน่วยงานนั้น

ตำแหน่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาดำรงใดบังคับบัญชาข้าราชการและพนักงานในส่วน ราชการหรือส่วนงานใด ในฐานะใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด

(๑) พนักงานมหาวิทยาลัยวิชาการที่ทำ หน้าที่เหมือนอาจารย์ที่เป็นข้าราชการของ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ถือเป็น “คณาจารย์ประจำ” ที่ สามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามมาตรา ๔๐

สถาบันอุดมศึกษา โดยเข้าใจไปว่าเมื่อข้อบังคับ กำหนดเช่นนี้จึงทำให้ผู้อุทธรณ์รายนี้ซึ่งเป็น พนักงานมหาวิทยาลัย สามารถใช้สิทธิอุทธรณ์ คำสั่งลงโทษทางวินัยต่อ ก.พ.อ. ได้เช่นเดียวกับ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แต่ อ. ก.พ.อ.เกี่ยวกับอุทธรณ์ ร้องทุกข์และจรรยาบรรณ กลับเห็นว่า การกำหนดข้อบังคับดังกล่าวของ มหาวิทยาลัย ไม่อาจทำให้พนักงานมหาวิทยาลัย สามารถอุทธรณ์คำสั่งลงโทษวินัยอย่างร้ายแรงต่อ ก.พ.อ. เหมือนกับข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษาได้ เนื่องจากขัดต่อมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ให้สิทธิเฉพาะ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น คณะกรรมการฯ จึงมีมติเป็นเอกฉันท์ไม่รับอุทธรณ์ ไว้พิจารณา (สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา รวบรวมแนวคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของ ก.พ.อ. ๒๕๕๗ หน้า ๑๑๑)

แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้

พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐ บัญญัติไว้ว่า

มาตรา ๔๐ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๐๕/๒๕๕๑ ...แม้มาตรา ๑๘ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ บัญญัติไว้ว่า (ก) ตำแหน่งวิชาการ ซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัย ได้แก่ (๑) ศาสตราจารย์ (๒) รองศาสตราจารย์ (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ (๔) อาจารย์ (๕) ตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนด จะเป็นการกำหนดตำแหน่งทางวิชาการซึ่งทำหน้าที่สอนและวิจัยของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้แก่ ศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อาจารย์ และตำแหน่งอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดก็ตาม แต่เมื่อมาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน รองรับให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ แล้ว ย่อมมีผลทำให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาสามารถดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ ซึ่งเป็นตำแหน่งที่ทำ

หน้าที่สอนและวิจัยได้ และเมื่อปรากฏว่าตำแหน่งทางวิชาการตามมาตรา ๑๘ (ก) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีความสอดคล้องกับตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ ด้วยแล้ว พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาย่อมสามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยดังกล่าวได้เช่นเดียวกัน ดังนั้น พนักงานมหาวิทยาลัยวิชาการที่ทำหน้าที่เหมือนอาจารย์ที่เป็นข้าราชการของมหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงถือเป็นคณาจารย์ประจำที่สามารถดำรงตำแหน่งทางวิชาการตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้

หมายเหตุ พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๕๑ บัญญัติไว้ทำนองเดียวกับมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ คือ

มาตรา ๕๑ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภามหาวิทยาลัย
คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้

เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา

(๒) พระราชบัญญัติจัดตั้งมหาวิทยาลัย กำหนดให้แต่งตั้งผู้บริหารจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษารองรับสถานะของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้ จึงแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยเป็นผู้บริหารได้และมีอำนาจบังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการในสังกัดได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๕๐๕/๒๕๕๑ แม้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี หัวหน้าภาควิชา ผู้อำนวยการวิทยาลัยและผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กำหนดให้แต่งตั้งบุคคลดังกล่าวจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยก็ตาม แต่เมื่อพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีผลบังคับใช้แล้ว ได้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันที่สถาบันอุดมศึกษามีการจ้างพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาทดแทนการบรรจุข้าราชการ มาตรา ๖๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใน

สถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงได้บัญญัติรองรับให้พนักงานในสถาบันอุดมศึกษามีสิทธิที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตาม มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือตำแหน่งอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสภาสถาบันอุดมศึกษาที่ออกตาม มาตรา ๖๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ โดยกรณีที่มีการแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๘ (ข) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ พนักงานในสถาบันอุดมศึกษาผู้นั้นก็มีอำนาจและหน้าที่ในตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งและมีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา และพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดหน่วยงานนั้น

ส่วนกรณีที่มีการแต่งตั้งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งอื่น ตำแหน่งพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาตำแหน่งใดบังคับบัญชาข้าราชการและพนักงานในส่วนราชการหรือส่วนงานใด ในฐานะโดยอ้อมเป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด ด้วยเหตุนี้จึงเห็นว่า

เมื่อทบสัญญาติแห่งกฎหมายดังกล่าวได้มีการรองรับสถานะของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาไว้ ทั้งกรณีการดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารและกรณีการใช้อำนาจบังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาด้วยแล้ว พนักงานมหาวิทยาลัยของมหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงสามารถดำรงตำแหน่งประเภทผู้บริหารและสามารถใช้อำนาจบังคับบัญชาผู้ใต้บังคับบัญชาที่เป็นข้าราชการในสังกัดได้

(ก) ผู้บริหารหน่วยงานภายในระดับคณะที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย สามารถเบิกจ่ายเงินประจำตำแหน่งจากเงินงบประมาณได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๔๔๘/๒๕๕๐ ประเด็นข้อกฎหมายที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้เคยวินิจฉัยไว้แล้วในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การแต่งตั้งบุคลากรให้ดำรงตำแหน่งบริหาร สรุปความได้ว่าพนักงานสถาบันระบบใหม่ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหารและปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งบริหารแล้ว ย่อมมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ ด้วย ดังนั้น ผู้บริหารหน่วยงานภายในระดับคณะที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัยจึงมีสิทธิได้รับเงินประจำตำแหน่งตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘

หมายเหตุ ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ ศธ ๐๕๐๙(๒)/๘๕๒๙ ลงวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ หัวหน้าหน่วยงานของหน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามมติสภาสถาบันอุดมศึกษาให้จัดตั้งเป็นส่วนงานภายใน

ไม่ได้จัดอยู่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามที่ ก.พ.อ. กำหนด ดังนั้น จึงไม่สามารถใช้เงินงบประมาณในการจ่ายเงินประจำตำแหน่งได้ แต่อาจนำเงินรายได้มหาวิทยาลัยมาใช้ในการดังกล่าว

(ข) มหาวิทยาลัยสามารถแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีและผู้ช่วยคณบดีตามมาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการบริหารงานของคณะที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสรีจที่ ๔๔๘/๒๕๕๐ ...ประเด็นข้อกฎหมายที่ขอหารือมานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้มีคำวินิจฉัยไว้เป็นแนวทางที่ชัดเจนแล้วว่า คำว่า “ข้าราชการพลเรือนของมหาวิทยาลัย” ที่ปรากฏอยู่ในมาตราต่าง ๆ ของกฎหมาย มีความมุ่งหมายเฉพาะแต่เพียงว่าประสงค์ที่จะให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งบริหารในมหาวิทยาลัยต้องแต่งตั้งจากบุคลากรประจำมหาวิทยาลัยเท่านั้น การห้ามมิให้พนักงานมหาวิทยาลัยดำรงตำแหน่งผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ จะเป็นอุปสรรคต่อการบริหารกิจการของมหาวิทยาลัย และไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของกฎหมายด้วย นอกจากนี้ ข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการบริหารงานของคณะที่จัดตั้งโดยสภามหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗ มิได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ช่วยอธิการบดีและผู้ช่วยคณบดีว่า ต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ดังนั้น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์จึงแต่งตั้งพนักงานมหาวิทยาลัยให้

ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีและผู้ช่วยคณบดีตาม มาตรา ๒๐ และมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ พ.ศ. ๒๕๒๒ และ ตามข้อบังคับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ว่าด้วยการบริหารงานของคณะที่จัดตั้งโดยสภา มหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ให้ดำเนินการให้มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มี ก.พ.อ. ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ ก.ม. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ ทำหน้าที่ ก.พ.อ. ไปพลางก่อน

ในกรณีที่มีกฎหมายใดระบุถึงข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ให้ถือว่ากฎหมายดังกล่าวหมายถึงข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาหรือคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๗ ในระหว่างที่ยังมีมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๑๑ (๔) ประกอบด้วย

(๑) กรรมการซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันคัดเลือกกันเองสองคน

(๒) กรรมการซึ่งนายกสภามหาวิทยาลัยคัดเลือกกันเองสองคน

(๓) กรรมการซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันคัดเลือกกันเองสองคน

(๔) กรรมการซึ่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยคัดเลือกกันเองสองคน

(๕) กรรมการซึ่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันคัดเลือกกันเองสองคน

(๖) กรรมการซึ่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยคัดเลือกกันเองสองคน

การคัดเลือกกรรมการตาม (๕) ให้ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน คัดเลือกผู้แทนสถาบันละหนึ่งคน และให้ผู้แทนซึ่งได้รับคัดเลือกประชุมและเลือกกันเองให้เหลือสองคน เป็นกรรมการ

การคัดเลือกกรรมการตาม (๖) ให้นำวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

มหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่งหมายความว่า มหาวิทยาลัยและสถาบันที่จัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่ยังเป็นส่วนราชการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๕ เป็นส่วนราชการสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่มีมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ มีน้อยกว่าห้าแห่ง ให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๒) (๔) และ (๖) พ้นจากตำแหน่งในสิ้นปีที่มีมหาวิทยาลัยน้อยกว่าห้าแห่ง และให้กรรมการตามมาตรา ๖๗ (๑) (๓) และ (๕) อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

มาตรา ๖๙ ในวาระเริ่มแรกจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๑ (๓) จากผู้ซึ่งกรรมการตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๔) และ (๕) เสนอแนะ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่มีกฎหมายก่อนหรือหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ บัญญัติให้มหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ วรรคสี่ไม่เป็นส่วนราชการ แต่กฎหมายดังกล่าวกำหนดให้ยังมีข้าราชการอยู่ในมหาวิทยาลัยดังกล่าว เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคล ให้ถือว่าข้าราชการในมหาวิทยาลัยดังกล่าวเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๒ ภายในระยะเวลาสิบปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มิให้นำมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับและให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งมีตำแหน่งวิชาการตั้งแต่ตำแหน่งรองศาสตราจารย์ขึ้นไป เมื่ออายุครบหกสิบปีบริบูรณ์และจะพ้นจากราชการในสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ หากสถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และมีความประสงค์ที่จะให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป สถาบันอุดมศึกษาอาจพิจารณาให้ผู้นั้นรับราชการต่อไป จนถึงสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นมีอายุครบหกสิบห้าปีบริบูรณ์ได้ โดยการต่อเวลาราชการให้แก่ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด และในระหว่างการต่อเวลาราชการดังกล่าว ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับการต่อเวลาราชการจะดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งประเภทผู้บริหารตามมาตรา ๑๔ (ข) และงานบริหารอื่นตามที่ ก.พ.อ. กำหนดมิได้

ในระหว่างที่ ก.พ.อ. ยังมีได้ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามวรรคหนึ่งให้นำหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่เดิมมาใช้บังคับโดยอนุโลมเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ และข้าราชการครูตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ที่ได้ออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับ

สำหรับข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองที่พ้นจากราชการเพราะเกษียณอายุและได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป ถ้าก่อนออกจากราชการเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้ผู้นั้นมีสภาพเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการต่อไป และในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญให้คงรับบำนาญตั้งแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป รวมทั้งให้คืนเงินสะสม เงินสมทบ เงินประเดิม เงินชดเชยและผลประโยชน์ของเงินดังกล่าวที่ได้รับไปแก่กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป แต่ถ้าเป็นผู้รับบำเหน็จ ให้คืนเงินบำเหน็จ เงินสะสม เงินสมทบและผลประโยชน์ที่ได้รับจากเงินดังกล่าวแก่ทางราชการและกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป

สำหรับข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองซึ่งได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป ถ้าก่อนออกจากราชการเป็นผู้ที่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้ผู้นั้นอยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติบำเหน็จบำนาญข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ต่อไป และในการออกจากราชการนั้น ถ้าเป็นผู้รับบำนาญ ให้คงรับบำนาญตั้งแต่วันที่รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป แต่ถ้าเป็นผู้รับบำเหน็จ ให้คืนบำเหน็จแก่ทางราชการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป

ข้าราชการตามวรรคหนึ่งและวรรคสองซึ่งได้รับคำสั่งให้รับราชการต่อไป ให้มีสิทธิได้นับเวลาราชการตอนก่อนออกจากราชการต่อเนื่องกับการรับราชการต่อไป เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

[มาตรา ๗๒ วรรคหนึ่ง ถูกยกเลิกและใช้ความที่พิมพ์ไว้แทน โดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

[มาตรา ๗๒ วรรคสอง เพิ่มโดยมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑]

มาตรา ๗๓ ผู้ใดเป็นข้าราชการครูตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือข้าราชการพลเรือนสามัญตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และมีตำแหน่งตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ ก.พ.อ.กำหนด

มาตรา ๗๔ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎทรวง กฎ ก.พ. ระเบียบ ข้อบังคับ การกำหนดกรอบอัตราค่าจ้าง การจัดทำมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง หรือกรณีอื่นใดซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามมาตรา ๖๗ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตาม

มาตรา ๗๐ โดยอนุโลมไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง กฎ ก.พ.อ. ระเบียบ ข้อบังคับหรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

บรรดา กฎ ก.ค. กฎ ก.พ. ระเบียบ ข้อบังคับ การกำหนดกรอบอัตรากำลัง การจัดทำมาตรฐาน กำหนดตำแหน่ง หรือกรณีอื่นใด ซึ่งได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับกับข้าราชการครู และข้าราชการพลเรือนสามัญซึ่งเดิมปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้บังคับกับข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรา ๗๓ โดยอนุโลมไปพลางก่อนเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะได้มีการออกกฎกระทรวง กฎ ก.พ.อ. ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้บรรดาอำนาจหน้าที่ของ ก.ม. หรือ ก.ค. หรือ ก.พ. เป็นอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.อ. และให้อำนาจหน้าที่ของ อ.ก.ม. มหาวิทยาลัย อ.ก.ค. กรม อ.ก.พ. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม เป็นอำนาจหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษา และให้อำนาจหน้าที่ในการสั่งบรรจุและแต่งตั้งของรัฐมนตรีนว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือเลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน เป็นอำนาจหน้าที่ของอธิการบดี

มาตรา ๗๕ ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัย หรือกรณีที่เหมาะสมให้ออกจากราชการก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจสั่งลงโทษผู้นั้นหรือสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครู กฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย หรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น ส่วนการสอบสวน การพิจารณาและการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) กรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งให้สอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะเสร็จ

(๒) ในกรณีที่ได้มีการสอบสวนหรือพิจารณาโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นเสร็จไปแล้ว ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าการสอบสวนหรือการพิจารณานั้นแล้วแต่กรณี เป็นอันใช้ได้

มาตรา ๗๖ ผู้ใดมีกรณีที่มีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ได้ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๐๗ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ หรือ

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้ผู้นั้นมีสิทธิอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่มีการยื่นอุทธรณ์ หรือร้องทุกข์ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีการพิจารณาอุทธรณ์หรือร้องทุกข์ต่อไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ใช้อยู่ในขณะที่มีการยื่นอุทธรณ์หรือร้องทุกข์

มาตรา ๗๗ การใดอยู่ในระหว่างดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับข้าราชการครู ข้าราชการพลเรือนสามัญในมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลและสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย การดำเนินการต่อไปสำหรับการนั้นให้เป็นไปตามที่ ก.พ.อ. กำหนด

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่สถานศึกษาของรัฐที่จัดการศึกษาระดับปริญญาจะต้องมารวมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการอุดมศึกษากระทรวงศึกษาธิการ แต่เนื่องจากข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐอยู่ภายใต้ระบบการบริหารงานบุคคลที่แตกต่างกัน ได้แก่ ก.ม. ก.ค. และ ก.พ. ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐมีความเสมอภาค เป็นเอกเทศ และสอดคล้องกับภารกิจโดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพ จึงสมควรกำหนดให้มีองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นเป็นการเฉพาะ โดยให้คณาจารย์และบุคลากรที่เป็นข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาสังกัดองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

[ราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๑๒๕/ตอนที่ ๒๘ ก/หน้า ๓๖/๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑]

มาตรา ๑๔ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาที่ได้รับการต่อเวลาราชการตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งมีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ในระหว่างที่ยังมิได้มีประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขตามมาตรา ๑๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ การกำหนดตำแหน่ง การแต่งตั้ง และการเลื่อนข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาขึ้นแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในระดับสูงขึ้น ให้เป็นไปตามประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะได้แต่งตั้งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๖ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา ยังคงได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับจนกว่าจะได้มีการปรับปรุงอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ให้สอดคล้องกับตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้

การได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามวรรคหนึ่งของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ ตำแหน่งใดที่ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในอัตราใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ ก.พ.อ. กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ให้เทียบเคียงกับบัญชีเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง หรือตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวบางส่วนไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน สมควรปรับปรุงการกำหนดระบบตำแหน่งและประเภทตำแหน่งให้เหมาะสมกับลักษณะงาน และปรับปรุงการกำหนดหลักเกณฑ์การต่อเวลาราชการของผู้ดำรงตำแหน่งวิชาการเสียใหม่เพื่อให้การต่อเวลาราชการเป็นไปตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่การสอนหรือวิจัย และตามความต้องการของสถาบันอุดมศึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ สมควรที่จะให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือนของอธิการบดีและบทบัญญัติเพื่อรองรับการบริหารงานบุคคลของพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๙

[ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓/ตอนที่ ๕๓ ก/หน้า ๒๗/๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๙]

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๑๑ ได้ดำเนินการให้มี ก.อ.ร. ตามมาตรา ๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังไม่มี ก.อ.ร. ตามวรรคหนึ่ง ให้ ก.พ.อ. ทำหน้าที่ ก.อ.ร. ไปพลางก่อน

มาตรา ๑๒ เรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและอยู่ในอำนาจการพิจารณาของ ก.พ.อ. ให้ ก.พ.อ. พิจารณาต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๑๓ ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้นำข้อบังคับ ก.พ.อ. ว่าด้วยการอุทธรณ์และการพิจารณาอุทธรณ์ กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการ หรือกรณีถูกสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออก พ.ศ. ๒๕๔๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลมจนกว่าจะได้มีการออกข้อบังคับเกี่ยวกับการอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๗/๔ (๒) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาราชการตามพระราชบัญญัตินี้

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันสมควรแก้ไขเพิ่มเติมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์เพื่อทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และร้องทุกข์รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการของคณะกรรมการเพื่อให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น และแก้ไขถ้อยคำให้สอดคล้องกับระบบการเลื่อนเงินเดือนของข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา โดยแก้ไขจากคำว่า “เลื่อนขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “เลื่อนเงินเดือน” และแก้ไขคำว่า “ลดขึ้นเงินเดือน” เป็นคำว่า “ลดเงินเดือน” จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ผู้เรียบเรียง

นายพิสิฐ กาญจนะกังคะ

นางสาวอัษฎิศา พริกบุญจันทร์

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นิติกรปฏิบัติการ